

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Javier **Marias**

EVEREST

Ufkun öte yanı

Türkçesi: Pınar Savaş

ROMAN

JAVIER MARIAS

1951 yılında Madrid'te doğdu. Babası ünlü filozof Julian Marias'tır. Oxford ve Wellesley College'da (Massachusetts) öğretim üyeliği yaptı. Eserleri otuza yakın ülkede yayımlandı. Faulkner ve Nabokov'un anısına kaleme aldığı deneme kitapları ona bu alanda da ün getirdi. Hâlen İspanya'nın en çok yabancı dile çevrilen yazarları arasındadır.

Javier Marias pek çok ödülün sahibidir. Bunlar arasında, "Bütün Ruhlar" ile Barcelona Şehir Ödülü (1989), Ulusal Eleştirmenler Ödülü (1993), "Beyaz Kalp" ile Uluslararası Dublin Edebiyat Ödülü (1997), Fastentrath Ödülü (1995), Uluslararası Romulo Gallegos ödülü (1995) - bu ödülü Gabriel Garcia Marquez, Mario Vargas Llosa ve Gärlos Fuentes'in ardından almıştır-, Piskopos Juan De San Clemente Ödülü (1996), Femina Etranger Ödülü (1996) ve "Yarın Savaşta Beni Düşün" ile Palermo Şehri Mondello Ödülü (1998) sayılabilir. Eserlerinin hepsi için de Nelly Sachs Ödülü (1997), Dortmund Şehir Ödülü (1997) ve Madrid Halk Ödülü'nü (1998) kazanmıştır.

Javier Marias'ın yayımlanmış bazı yapıtları şunlardır:

Corazón tan blanco

(Beyaz Kalp, Gendaş, 1990)

Mañana en la batalla piensa en mi

(Yarın Savaşta Beni Düşün, Sistem, 1998).

Negra espalda del tiempo

Todas las almas

Seré amado cuando falte

Pasiones pasadas

Si yo amaneciera otra vez William Faulkner

Mano de Sombra

Cuando fui mortal

Desde que te vi morir Vladimir Nabokov

Salvajes y sentimentales

JAVIER MARIAS

Ufkun Öte Yanı

Türkçesi:
Pınar Savaş

Çağdaş Dünya Edebiyatı 4

Ufkun Öte Yanı

Javier Marias

Kitabın özgün adı

Travesia del horizonte

Alfaguara, 1999

Kapak tasarımı: Mithat Çınar

İspanyolca'dan çeviren: Pınar Savaş

Yayına hazırlayan: Adnan Özer

Son okuma: Kemal Taşkın

© 1972, Javier Marias

© 2000; bu kitabın Türkçe yayın hakları Mercedes Casanovas Lit. Ag. ve Akçalı Ajans aracılığıyla Everest Yayınları'na aittir.

Birinci Basım: Temmuz 2000

ISBN: 975 - 316 - 630 - 3

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık

EVEREST YAYINLARI

Çatalçeşme Sokak No: 52/2 Cağaloğlu/İSTANBUL

Tel: 0 212 513 34 20-21 Fax: 0 212 512 33 76

e-posta: everest@alfakitap.com

Genel Dağıtım: Alfa, Tel: 0 212 511 55 08 / Fax: 0 212 519 33 00

Carmen Carcia Mallo'ya...

UFKUN ÖTE YANI

Birinci Kitap

Niyetinin ne olduğunu henüz bilmiyorum. Defalarca yinelemiş olduğu gibi, yalın ve romantik nedenleri olabilirdi pekâlâ. Belki tüm hünerini seferber ederek ve son bir çabayla, yitirdiği gözüpek serüvenci ününü geri kazanmaya çalışıyordu. Belki de -gerçi ben böyle olduğunu sanmıyorum ya-, bilimsel bir enstitünün kendisine bol keseden sunduğu olanaklar gözünü boyamıştı. Ancak onun etkisi altında yaşayan bizler de yarattığı coşkuya kolayca kapıldık. Hatta şimdi bunu itiraf etmek zoruma gitse de, tüm sonuçları bilerek söylemeliyim ki, daha karadayken ilk pürüzler ortaya çıktığında ve henüz proje aşamasında olan bu girişimi bırakmaktan söz ettiğinde, onu en çok destekleyen, en istekli görünüp, ısrar eden bizler olduk; yani henüz yasa uygulayıcıların korumasına alınmamış olan biz bilim adamları. Tüm tersliklere karşın, hatta en elverişsiz koşullarda bile mutlaka demir almalıydık, diye düşünüyorduk.

Ben pek öyle dürüst biri olmasam gerek; muhtemelen yanlış varsayımlarla kendimi avutuyorum, ama şimdi düşünüyorum da, başka koşullarda, örneğin Paris'te olsa, her şey çok farklı biçimde gelişirdi. Eğer ilk karşılaşmamız gün be gün bizi sarıp sarmalayan o mide bulandırıcı suların sonsuzluğunda, rahatsız bir konumda değil de, bir ilkbahar sabahı Los İtali-anos'da, ya da operada, Matmazel D'Almeida'nın locasında keyifli bir antrakt sırasında gerçekleşseydi, en azından şu andaki yakınmalarım daha zarif ve bunca kinden arınmış olurdu.

İskenderiye'de iklim aralıktan marta kadar değişkendir. Güneşli ve soğuk günler çoğunlukta olsa da, arada bir fırtınalı rüzgârların eşliğinde kuvvetli yağmur ve dolu görülür. Ağustos sıcağın en fena bastırıldığı aydır, yılın bu döneminde denizden esen meltemler sıcaklığı düşürür, ama rutubet de kendini iyiden iyiye hissettirir ve insan sağlığı açısından rahatsız edici boyutlara varır. İskenderiye ahalisinin bu kenti, Akdeniz'i Mareotis gölünden ayıran bir kuşağın üzerinde, batısında ve doğusunda limanlar olan, T biçiminde bir yükseltinin tepesinde kurulmuştur. T'nin dik açısı yapan bölümü çok eskiden Faros adasına kadar uzanan bir kütleymiş. Bunun doğusuna II. Ptolemeo sekiz yüz talentos* değerindeki deniz fenerini inşa ettirmiş. Kentin en güzel yeri liman olmalı. Şayet o değilse, en güzel yerin 1839'da Mehmet Ali Paşa'nın İngiliz cemaatine armağan ettiği araziye inşa edilen Anglikan Aziz Mark Kilisesi'nin bulunduğu Büyük Meydan (Place des Consuls'den önce) olduğu su götürmezdir ki, burası da kentin en Avrupalılaştırmış bölümüdür.

*) (İsp.) *talento*, (Lat.) *talentum*: Eski bir Roma, Yunan para birimi (ç.n.)
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İkinci Kitap

Geçmişte yaşadığı aşikar olan biri, yardımcılarında birinin anlattığı kadarıyla, uzun yıllar ayrıcalıklı bir konumda yaşamının keyfini sürüp, resme duyduğu ölçsüz tutku nedeniyle iflas ettikten sonra ölmüş. Ben demin, adını iki saat öncesine kadar duymamış olduğum bir beyefendiyle tanıştıldım. Adam can sıkıntısıyla, akıbeti aynı bu beyefendinin sonunu andıran bir arkadaşından söz etti. Adam hayatını ve servetini, Victor Arledge'nin henüz gencecikken edebiyatı terk ederek İskoçya'da yaşayan uzak akrabalarının malikânesine kapanmasının ve üç yıl sonra orada, henüz otuz sekiz yaşında hayata veda etmesinin sebeplerini soruşturmaya adanmış. Salondaki hanımefendilerden biri beyefendiyi uzun uzun sorguya çek-

tikten sonra, ünlü yazarın kişiliği üzerine bana daha önce verilmiş bilgilere uygun bir kuram geliştirdi. Kadın, Bay Holden Branshaw ya da Hordern Bragshawe'nin ne arkadaşını tanıyordu ne de yaptığı araştırmaları biliyordu. Bu arkadaş, böyle sağlam bir edebi değeri erken yaşta yitirmiş olmamızın nedenlerini tam olarak ortaya koyamasa da, bu gizemli ve çekici kişi hakkında bir öykü uyduracak kadar veri toplamayı başarmış; hayatının son yılını da, bulgularını *Ufkun Öte Yanı* adını verdiği bir romana dökmeye adanmıştı. Şimdi Bay Branshaw'ın velâyetinde bulunan romanın basılması, bu hüznü adaletlik nedeniyle yazarını son zamanların en iyi yazarları arasına sokacaktı. Bu zavallı, hayatını ve servetini yitirmişti gerçi, ama fena olmamış, çünkü vaktini boşa harcamamıştı.

Bay Branshaw'ın kadının kuramını onaylaması salondakiler arasında bir tepkiye yol açmadığı gibi, gece ilerleyip son yarım saat süresince toplantı iyice gevşeyince, davetliler uyumlu bir grup olduklarını göstermek üzere söz birliği etmişcesine hep birlikte kalkıp, bu hoş gece için teşekkürlerini sunduktan sonra da gittiler. Salona döndüğüm zaman ne Bay Branshaw'ın ne de onu sorguya çekip, Victor Arledge üzerine bir kuram geliştiren hanımefendinin yerlerinden kımıldamış olduklarını gördüm; mesafeli bir dostlukla ve keyif aldıklarını pek açık etmemeye çalışarak sohbetlerine devam ediyorlardı. Onları rahatsız etmemek için gürültü çıkarmamaya çalışarak kendime bir Porto şarabı koydum ve bulduğum bir koltuğa oturdum. Kadın sıradan biri gibi görünüyordu, tıpkı benim salonumda bulunma sebepleri ve yalın giysisinin rengi gibi kaç yaşında olduğu da belirsizdi. Kibarca ama gizlemeyi pek beceremediği bir merakla Bay Branshaw'ı arkadaşının romanı hakkında sorguya çekmeye devam ediyordu. Hatta, onu iyice sıkıştırdıktan sonra -Branshaw kısa cevaplar vermekle yetiniyordu, belli ki acelesi vardı-, adamdan kitabı birkaç günlüğüne kendisine ödünç vermesini rica etti. Bir yayınevi sahibesiydi, ama romanın basılması, Arledge'nin akrabalarının edebiyatçı-

nın hayatının son sırlarını açıklama izni verip vermemelerine bağlıydı. Benim biraz şaşırmam üzerine (çünkü Branshaw gerçekten acelesi varmış gibi davranıyordu, bunu kadının sorularından kaçınmak için yaparmış gibi bir hali vardı, bu nedenle kadın kitabı okuma arzusunu pat diye söylemek zorunda kalmış, ama tahminimin aksine Branshaw da bu konuda son derece istekli görünmüştü), ertesi sabah kitabı birlikte yüksek sesle okumak için bir buluşma ayarladılar. Böylece Bay Holden Branshaw birkaç günlüğüne bile olsa kitabın aslını vermek zorunda kalmayacaktı. Branshaw, ya saygıda kusur etmemek için ya da kadınla yalnız kalmaktan çekindiğinden, eğer konu ilgilendiriyorsa ya da merakımı uyandırmışsa ertesi gün evindeki okuma seansına benim de katılmamı rica etti. Ben yalnızca kibarlık olsun diye bundan zevk duyacağımı söyleyerek nezaketine teşekkür ettim. Ondan sonra Holden Branshaw ile yüzü duyduğu tatminden ışımış olan kadın kalktılar, veda ettiler ve ayrı ayrı yollarına gittiler.

Ertesi gün alıştığımdan daha geç uyandım, Bay Branshaw aklımda bile yoktu. İçtiğim son kadeh Porto şarabının etkisiyle olsa gerek leş gibi uyumuştum. Bir hizmetkâr deyim yerindeyse odamın kapısını yıkıyor, Bayan Bunnage'nin on dakikadan beri beni salonda beklediğini çığırıyordu. Birkaç saniye boyunca kendi kendime Bayan Bunnage'nin kim olabileceğini sorduktan sonra yataktan fırladım, hizmetçiye iki kişilik kahvaltı hazırlamasını ve Bayan Bunnage'ye beş dakika içinde aşağıda olacağımı iletmesini söyleyip, yıkanmaya ve giyinmeye koştum. Kendime, ne bu kadının kim olabileceğini soracak ne de (neden böyle düşünmemeyim ki?) önceden haber vermeden sabahın dokuz buçuğunda evime damlayacak kadar utanmaz olduğunu söyleyecek zamanım oldu. Pek hevesle olmasa da sonunda aşağıya indim ve daha salonun kapısına

ulaşmadan bir gece önceki kadının yerinden zıplayarak beni karşıladığını gördüm. Heyecan içindeydi.

“Cretimi bağışlayın,” dedi, “Bay Branshaw’ın evine gidiyordum ve geçerken sizi de alabileceğimi düşündüm. Dışarıda beni bekleyen bir araba var, buluşmaya geç bile kaldık.”

Bay Branshaw’la saat kaçta buluşacağımızı bilmiyordum; pek başarılı olamasam da, bir eve kapanıp kimin yazdığını ve ne uzunlukta olduğunu bilmediğimiz bir romanı dinlemeden önce bir şeyler atıştırmanın uygun olacağını söylemeye çalıştım. Ama Bayan Bunnage pek aldırış etmiyordu, söylediklerimi duymak bile istemedi. Kolumu çekiştirerek arabanın bizi beklediğini yineledi, ben de çaresiz onu izledim. Ancak yola koyulduğumuza emin olunca sakinlemiş göründü ve ben de onun içi boş kğıtlarla dolu bir çanta taşıdığını fark edebildim.

“Sizce Bay Branshaw bana yiyecek bir şeyler verir mi? Eğer istersem tabii.”

Bayan Bunnage gülümseyerek cevapladı: “Kaygılanmayın, sizin için ben isteyeceğim,” dedi. Daha sonra, “Biliyor musunuz, bu buluşma benim için çok önemli. Her şey umduğum gibi gelişirse bir adaletsizliği engellemiş olacağım,” diye de ekledi.

“Sizi ilgilendirenin yalnızca Victor Arledge olduğunu sanmıştım,” dedim.

“Evet, yle.”

“Yaa?”

Hem eğlenmiş hem rahatsız olmuşcasına sustu.

Bay Branshaw, bizi, sonuçları şu anda benim için katlanılmaz olmaya başlamış bir gece önceki görüşmemizde onlara bahşettiğimden çok daha fazla sevecenlik göstererek karşıladı. Üçümüz birlikte beyaz raflı, geniş bir kütüphaneye girdik. Branshaw, Bayan Bunnage’nin -daha sonra beni pek çok kez güldürecek olan- abuk sabuk konuşmaları üzerine bana kahvaltı hazırlamaya koyuldu, ben de rafları denetledim, Bay Branshaw’un yalnızca felsefe ve şiir okuduğunu, pek az romanı olduğunu belirledim. Sminenin üzerinde, kötü bir zevkin

ürünü olan bir av tablosunun zorunlu olarak asılması gereken yerde, üzerinde bir şiir yazılı büyük bir ahşap tabelâ vardı:

“Konuştuğum sensin; sen bunu bilemezsin
Konuştukça çağırdığım birisin,
Toprağın altında derinlerde gömülü yatan.
Yalnızca yaşayan yürüyebilir senin üzerinde:
Duyarsın kimi zaman seninle konuştuğunu,
Ve sık sık arzularsın onun yerinde olmayı;
Dilerdim ben de bunun doğru olmasını,
O zaman yanyana devam edebilirdin benimle:
Duyuyorsun bizi şimdi, birbirine rastlamış yabancılar gibi
Konuşuyoruz yatağında serilip yattığın odanın üzerinde;
Bir sözcük çalınır kulağına belki, yüksek sesle söylenmiş,
Ya da duyarsın ayak seslerini, yürüdüklerinde üzgün, ağır
ağır;
Ama şu konuşan var ya, ya da konuşulan kendisiyle,
Sana yabancı kalmak zorunda ikisi de.”

Bayan Bunnage kuşku götürmez biçimde odanın en rahat yeri olan kanapeye yerleştikten sonra çantasını açtı, el değmemiş kâğıtlarıyla, kalemını çıkardı ve sabırsızlıkla Branshaw'ın elinde bir tepsiyle görünmesini beklemeye koyuldu. Dolayısıyla böğürtlen reçeli sürülmüş ekmeklerimi yiyip kahvemi içerken bu kadının hali yüzünden huzurum kaçtı ve ben de acele etmek zorunda kaldım. Kahvaltımı bitirdikten sonra Branshaw elinde tepsiyle kütüphaneden çıktı, birkaç dakika sonra da heyecanla beklenen, deniz mavisi kapaklı taslaklarla geri döndü. Kitabı hafifçe sallayarak Bayan Bunnage'nin dizlerinin üzerine koydu, kadın kitabın kapağına bakmakla yetindi ve bana uzattı (*Ufkun Öte Yanı*. yazarın adı belirtilmemişti ve kitabı açmak saygısızlıkmiş gibi gelmişti). Branshaw kitabı elimden aldı, oturdu, ilk sayfayı açtı ve, “*Ufkun Öte Yanı*: ilk kitap. Konuştu-

ğum sensin; sen bunu bilemezsin,” diye okudu. Şiiri baştan sona tekrar etti.

Şöminenin üzerinde asılı ahşap tabelâya bakarak, “Kimin bu şiir?” diye sordum.

Tam Branshaw cevap verecekken, Bayan Bunnage atıldı, “Jones Very’nin,” dedi, “Devam edin lütfen, artık ilerleyelim, sizden tam bir sessizlik sağlamanızı rica ediyorum.”

Bay Branshaw, Very’nin şiirini büyük bir haz duyarak yenisinden okudu, durakladı, bize baktı ve nihayet kitabı okumaya başladı:

“Dundee William Speirs Bruce ve Jean Charcot’un, saçları sakalı ağarmış askeri doktor için *Français*’de düzenlediği Balina Avı gezisinden henüz dönmüştüm. Paris yüksek sosyetesini heyecanlandıracak haberler gönderiyordum. O sırada Kerrigan, kadın ve erkek edebiyatçıların katılacağı bir gezi düzenlemeyi planladığını söyledi. Yani yolcular, Palmer Yarımadası’ndan gelen gündelik haberleri yalayıp yutan, kahvelerde toplanıp gece gündüz bu öncülerin çabalarıyla yaptıkları hakkında konuşan, yorumlar yapan, yalnızca bulaşıkçı olarak bile olsa o Kuzey ülkeleri ya da İngiliz bandıralı gemilerle denize açılmaya can attıklarını söyleyen, riskleri, rahatsızlıkları göğüslemeye razı, yaşayacakları duyulmamış deneyimleri ve serüvenleri anlatarak okuyucularını ve arkadaşlarını mest etmeye hazır edebiyatçılar olacaktı.

Kerrigan son derece çekici bir adamdı, ama bilinçaltı kendi yaşında olgun birinin değil, bir yeniyetmenin düzeyindeydi. Planı başından beri son derece cazip, bir o kadar da karmaşık ve akıl dışıydı. Planın tüm cazibesi ciddiliğe kaçmamasından ve neşesinden kaynaklanıyordu. Victor Arledge terasında oturmuş, bir yandan kahvaltı ediyor, öte yandan tiyatro oyununa uyarlanan son eserinin açılış gecesine katılmazsa, yokluğunun izleyicileri düş kırıklığına uğratmayacağı kadar gerçekçi, yine de alışılmışın dışında bir bahane uydurmaya çalışıyordu. Daha sonra pek çok kez, Kerrigan’ın öneri, telkin ve ikna

abalarına yalnızca ama yalnızca bu sebepten dolayı, yani kafası meşgul olduğu için her zamanki sakınma ve ağırbaşlılıkla cevap veremediğini, karşı çıkamadığını yineleyecekti. Bu fikir o kadar çılgın, Kerrigan'ın heyecanı o kadar içten ve bulaşıcıydı ki, başlangıçta Arledge'nin elinden gülümsemekten başka bir şey gelmedi. Ancak arkadaşının gerçekdışı ve egzotik imgelerle dolu çenebazlığına kapıldıkça, her şeyden önemlisi Kerrigan hiç de caka satmak niyetinde olmadan çantasını açıp teklifini kabul edenlerin listesini çıkardığında, zaten son derece zayıf olan savunma sistemleri tümünden çöktü ve üzerinde adının, adresinin ve milliyetinin önceden basılı olduğu bir biniş kartını kararlılıkla imzaladı.

Birkaç gün sonra haber basına açıklandı. *Tallahassee*'nin gelecekteki yolcuları Avrupa'nın her tarafından gelen gazeteciler tarafından kuşatıldılar. Hazırlıklar, amaçlar ve yolculuğun özelliğı o kadar didik didik edildi ve hakkında öyle çok haber yapıldı ki, gezginler yok saydıkları (ya da yok saymaya çalıştıkları) amaçlarını bile neredeyse basın aracılığıyla öğrenir hale geldiler. Gazetelerin ilk sayfalarındaki manşetler şöyleydi: "Tüm hayalleri aşan edebi proje. İngiliz ve Fransız oyuncularla edebiyatçılardan oluşan renkli bir sanatçı grubu Antartika'ya gidecek, kutup deneyimlerini ortaklaşa kaleme alınmış bir esere ve görkemli bir temsile dökcekler."

Kerrigan'ın Victor Arledge'yi ziyaret ettiği günle geminin hareket günü arasında on hafta geçti. Ortak bir neşenin herkesi sarıp sarmaladığı bu eşine az rastlanır günlerde Arledge yavaş akan hayat ritmini hızlandırmak zorunda kaldı tabii ve bu da bazı şeyleri alt üst etti. Onu sinirlendiren, başarı şansından kuşku duymaya başladığı bu uzun yolculuk değildi; hareketlilik ve her tarafta hüküm süren düzensizlik canını sıkıyordu: Kendini katılmaya zorunlu hissettiğı bir sürü gereksiz toplantı vardı. Fransız gezginler ana temayı zerre kadar umursamayıp başlarına gelecek sürprizleri öngörmek için saçma sapan, ısrarcı bir tutum içindeydiler. Röportaj yapmak isteyen yorul-

mak bilmez muhabirler kapıdan ayrılmıyordu. Bunlar bir yana, Buffault Caddesi'ndeki küçük evindeki karmaşanın ve tatsızlığın asıl nedeni, Léonide Meffre'yi yolcu listesinden silmek için duyduğu anlamsız ve takıntılı istekti. Kaygıyla demir alma gününü bekliyordu. Yolcuların kaprisleri yüzünden (önünde sonunda bu yolculuğun başarısı onlara bağlıydı) yolculuğa Marsilya'dan İzmir'e kadar, İtalya ve Yunanistan durakları olan bir Akdeniz gezisi eklenmişti. Daha sonra Kuzey Afrika kıyıları boyunca Cebelitarık'a gidilecek, oradan şu engin okyanusa açılınacaktı. Demir alma gününü yalnızca yolculuk için sabırsızlandığından değil, aynı zamanda yakın dostları Esmond ve Clara Handl'ı göreceği için de heyecanla bekliyordu. İngiltere'nin o zamana dek çıkardığı en parlak, en usta görüntü yazarlarıydılar. Hoşsohbettiler, yorulmak nedir bilmezlerdi, şarkı kitapçıkları tüm Avrupa'da ve Amerika'nın bir bölümünde tanınırdı. Geziye katılacak olmaları Arledge'ye önceden tadını çıkarmaya başladığı bir keyif veriyor, yolculuğa renk katıyor, beklentilerini yükseltiyordu. Arledge gemiye ayak bastıktan sonra bir kamaraya rahatça yerleşerek, hayatının doğal ve yavaş akışına kavuşacağını, hava ve geminin sallantısı uygun olduğu zamanlarda güvertede dostlarıyla sohbet ederek gezineceğini düşünüyordu. Genellikle dayanıklı ve sabırlı birisi olmasına karşın hazırlık dönemi sabrını yavaş yavaş taşırmaya başladı. Demir almayı beklerken pek hoşlanmadığı insanlarla ilişki kurmak zorunda kaldı; bir sürü Alman, Polonyalı, İspanyol, İtalyan editör. Serüvene katılacağını duyan bu editörler, daha sonra yazacağı varsayılan kitabın çeviri haklarını almak için şimdiden birbirleriyle yarışıyorlardı. Ayrıca anne babasına veda etmek için can sıkıcı bir tren yolculuğuna katlanması gerekti, kız kardeşine veda etmek içinse kısa bir buharlı vapur yolculuğuna. Beş gün boyunca da evinden hiç çıkmadan masaların, kutuların, halıların ve sehпaların üzerine yayılmış olan kâğıtlarıyla belgelerini derleyip topladı ve arşivledi.

Boşvermişin biri denilebilecek Arledge'nin, gezinin hazırlıkları ve organizasyonuyla bir ilgisi yoktu tabii, uzmanlar ne güne duruyorlardı, O, sık sık kendisine uğrayan Kerrigan'ın yakınmalarını dinlemekle yetiniyordu. Olaylar çığırından çıktıkça Kerrigan daha sık uğrar oldu. Kerrigan sayesinde İngiliz hükümetinin özel bir şirket aracılığıyla geziye önemli miktar para aktardığını biliyordu. Tekstilciler, dericiler, sabun üreticileri, balmumcular, gemi demiri üreticileri, raketçiler, yiyecek malzemesi satanlar, kibritçiler, alkollü içki üreticileri, şunu bunu üreten ya da satan daha pek çok kişi ve şirket geziye değişik miktarlarda bağışta bulunmuşlardı, bu da muhtemel masrafları son derece azaltmıştı. Ayrıca Kerrigan'ın ihtiyaç duyduğu otuz-kırk Mançurya midillisini, ele geçirmeye can attığı bu hayvanları bulmakta büyük zorluk çektiğini de biliyordu. Bu karmaşa o kadar canına yetmişti ki, yola çıkmak için her an biraz daha sabırsızlanıyor, kendi kendine bu serüvenin sonunun nereye varacağını sormaktan çekiniyordu. Bu arada bir de sevimsiz bir terziye katlanmak zorunda kaldı. Adam ona soğuk havalarda ihtiyacı olan kalın giysileri dikecekti. Fazla dost canlısı görünen bir ayakkabıcı ise olur da bir engel çıkarır diye, fikrini bile sormaksızın bir sürü bot yaptı. Hepsi de sıradan ve kaba görünüyorlardı. Ayakkabıcı, dış görünüşlerinde sözlerini kanıtlayacak bir gösterge olmamasına karşın (belki de bu nedenle), hepsinin aynı derecede rahat olduğunu ve ayaklarını sıcak tutacağını iddia ediyordu, kemik rengi bir çift dışında onları yeniden gözden geçirmesi gerekecekti. Yine onu ciddi bir muayeneden geçiren doktora katlandı. Özel vergiler kesmeye çalışan ama çıkardıkları bürokratik engellere ve savurdıkları tehditlere karşın hiçbir sonuç alamayan devlet memurlarıyla uğraştı. Fracard'ın bir elemanı ona yüksek primli bir hayat sigortası kaktırmaya çalıştı. Gideceği için paniğe kapılan bankacısı ve noteri, bu kadar tehlikeli bir yolculuğa çıkmadan önce yeni bir vasiyet hazırlaması konusunda baskı yaptılar. Kısaca, Kerrigan'ın adlandırdığı gibi "bir sürü ıvır zı-

vır adamlar" uğraştı durdu. Kanunların koruduğu aşağılık dolandırıcılar ve zıpçıktılar, sonradan görmeler ziyaretine geldi; bunların hepsini önce kayıtsızlıkla dinliyor, sonra terbiyesine pek uygun olmayan bir davranışla yanından uzaklaştırıyordu.

Tabii her şey rahatsız edici türde değildi. Arledge bu iki buçuk ay boyunca, kendisini her zamankinden daha sık ziyaret eden Kerrigan'ın dostluğunun tadını çıkardı. Kerrigan hakkında fazla bir şey bilmiyordu, ama dostunun konuşması, ne geçtikleri zamanı ne de yeri tahmin etmek mümkün olan soyut öyküleri sayesinde, çocukluğunda okuduğu serüven kitaplarının doyumsuz tadını, heyecanlarını ve tehlikelerini olanca yoğunluğuyla yeniden yaşatan, hiç bitmeyecek bir kitap okuyormuş duygusuna kapılıyordu. O'nun dünyanın belirli bir yerinde ve belirli bir tarihte bulunuşuna ait somut veriler olmaması, Arledge'nin hayalinde cesur Kerrigan'ı birbirinden değişik ve görkemli sahnelerde kurgulamasına yol açıyordu. Başında beyaz bir şapkaıyla Çin denizlerinin kaptanı olarak, gri bir üniformayla Vicksburg'da, Liverpool'da gümrükçülerle şakalaşırken, Kara El anarşistleriyle birlikte, Arap çöllerinde, dünyanın herhangi bir limanında, Floransa'da güzel kadınların yanında düşlüyordu. Belki de arkadaşı *Maine* patlaması, ya da ne demeli, Sudan'daki Gordon Baja'dan kurtulmayı başaran tek kahramandı. Kerrigan hakkında yalnızca dört şey biliyordu: Bir, Amerikalıydı. İki, ilk gençliğinde Mississippi nehrinde buharlı bir gemide pilot olarak çalışmıştı. Üç, ateşli bir aşk öyküsünün baş kahramanıydı –ne yazık ki öykünün nasıl geliştiğini ve trajik olduğu kuşku götürmez sonuçlarını bilmiyordu. Dört, pasifik'te nerede olduğunu yalnızca kendisinin bildiği bir ada keşfetmişti; bu adada tuhaf yolculuklarının ve uzun süre ortadan kayboluşlarının nedeni olan çok değerli bir şey gizlediği söyleniyordu. Arledge kibarlığı elden bırakmadan, gizliden gizliye sorduğu sorularla ancak bu kadarını öğrenebilmişti. Ailesini, geçmişini, işlerini, ama hepsinden önemlisi çalışmadan rahat içinde yaşamasına olanak sağlayacak kadar büyük servetinin

kaynağını bilmiyordu; bunların hepsi gün ışığına çıkmamış sırlardı. Kerrigan'ın sürekli yolculuk ettiği için çok bozulan İngilizcesi, hâlâ geldiği yüksek sosyal sınıfı ele veren bir vurgu taşıyor, kıvrak ve akıllı konuşması okyanusların, çöllerin, savaşların ve entrikaların arasında elde edilmesi olanaksız bir bilgi birikimi içeriyordu. Saçlarının ve gür bıyıklarının sarısına aklar karışmış olmasına karşın ellisinden fazla olmamalıydı; üstelik ince, uzun ve zarif görünüşü ile dik duruşu yaşını daha da genç gösteriyordu. Çok gösterişli giyiniyordu, giysilerinin zevk ürünü olduğu pek söylenemezdi gerçi, giydiği uzun botlar yürürken gereğinden fazla ses çıkarıyordu, ama davranış ve tavırlarıyla kusursuz bir beyefendiydi. 1899 yılından beri yaşadığı Paris'te çok popülerdi, bütün büyük davetlerle partilere katılması isteniyor, Matmazel D'Almeida gibi hoş ama tahammül edilmez hanımlar onunla içlerindeki boşluğu dolduruyor, adamın her anlama çekilebilecek yorumları nedeniyle hayatlarını tehlikeye atıyorlardı.

Kerrigan renkli Fransız gezginlerinin çoğuyla iyi anlaşamıyordu tabii; onların kendisine duydukları sempatinin tadını çıkarıyor ama aynı fırsatı onlara tanımıyordu. İhtiyatlı bir hoşgörüsüyle davranıyor arada bir, az kelimeyle çok şey anlatan bir cümle aracılığıyla gizli aşağılamasını belli ediyordu; gezginlerse bunu onun sıradışlıklarından biri olarak kabulleniyorlar -en azından Arledge öyle olduğunu seziyordu- ve bu durum hiç kuşku yok ki Kerrigan'ı çok üzüp düş kırıklığına uğratiyordu. Böyle zamanlarda geniş gülümsemesini geri getirmek için yapılacak hiçbir şey olmuyordu; bir koltuğa gömülerek uzun süre düşünceli bir tavırla oturuyor, neredeyse olduğu yerde büzülüyor, gözlerine çevresindeki her şeyden duyduğu o tatminsizlik ifadesi yansıyor. Bu suskunluklardan sonra genellikle denizin yıkadığı topraklara doğru yelken açardı. Önceleri çok sık değildi bu yolculuklar, ama Buffault Caddesi'ne yaptığı son ziyaretten önceki aylarda epeyce sıklaşmıştı. Arledge bu yolculukların sebebinin Avrupa'da yerleşen Amerikalılar hakkında,

bir İngiliz dergisinde farklı bir adla yazdığı ve birtakım kaba cümleler de içeren yazılar olduğunu sanıyordu (“...yaşlanmış hareket adamı, eskiden olduğu gibi hayatında karanlık noktalar bırakarak dikkatleri üzerine toplamaya çalışıyor; Paris’te geçirdiği beş rahat ve huzurlu yıldan sonra tam bir gece kuşu oldu, artık ne arzuları var ne düşmanları, üstelik eskisi gibi risk aldığı da yok...”). Arledge bu gezi planını kabul ettikten sonra kendi duyduğu doğal heyecanı bir kenara bıraksa bile, arkadaşını yeniden canlılık ve heyecan dolu, gözleri parlar ve çevresine enerji yayarken görmekten duyduğu sevinç yadsınamazdı. Yolcuların geri kalanına duyduğu hor görme, Kerrigan’ı Fransa’da yerleşmiş bu İngiliz yazara yaklaştırdı ve ona, yola çıkış tarihi yaklaştıkça beliren sorunları anlatır oldu. Arledge’den bu sorunları çözmekte yardım alamasa da zaman içinde geriye doğru yolculuk yapma, gençliğinin geçtiği o manzaralara yeniden kavuşma fırsatı sunuyor, böylece Kerrigan’ın anlık moral bozuklukları hemencecik düzeliyordu. Bu süre boyunca Kerrigan ile Arledge arasındaki mesafeli arkadaşlık iyice gelişti ve daha içten bir hal aldı; birbirlerini rahatsız eden uç noktalar törpülenince birbirlerine güvenmeye de başladılar.

Geziyle ilgili bir dizi olumsuzluğa ve özendirmeye (ikisinin de sonucu aynıydı: gitme arzusunu canlı tutmak), Arledge’nin geceler boyu uykusunu kaçırان bir takıntı daha eklenmişti. Victor Arledge’de merak kötü bir alışkanlık, bir kişilik özelliğinden daha çok bir yöntemdi ve onu uykusuz bırakan şey, gelecekteki yol arkadaşları arasında fazlaca merakını çelen biri olmasıydı: Londra’da yaşayan Hugh Everett Bayham adında bir İngiliz gezgin. Bayham genç ve gelecek vaat eden bir piyanistti. Londra gecelerinin bu renkli siması, tanınmış oyuncu Margaret Holloway’le evli olup varlıklı bir derebeyinin oğluydu. Arledge’nin bu adı her duyduğunda kulaklarını dikmesi ise, tabii bu sıradan ve ilginç olmaktan uzak bilgilerden kaynaklanmıyordu. Kerrigan bu geziyi haber vermeden kısa bir süre önce, Arledge Esmond Handl’dan uzun bir mektup almış-

tı -yaklaşık iki ayda bir yazışırldı-; mektupta Bayham'dan ve çevresinde gelişen bazı tuhaf olaylardan söz ediliyordu. Arledge bu haberi aldığı zaman Londra'ya taşınmayı ve Handl aracılığıyla Bayham'la ilişki kurmayı düşünmüştü; böylesine yoğunlu adamın kişiliğini sarmalayan gizem. İçinde merak kadar tembellik de kök salmış olduğundan -iş daha öteye varmadıysa eğer- her zamanki gibi bir süre sonra caydı ve bu fikri unuttu, ama bu durum pek uzun sürmedi. Tallahassee'nin serüvenine katılacağına dair imza verdikten kısa bir süre sonra, Kerrigan keşif gezisine dört İngiliz müzisyenin de katılacağını duyurdu. Bu müzisyenlerden biri Hugh Everett Bayham'dan başkası değildi. Haliyle onunla karşılaşma olanağına kavuşan Arledge'nin merakı yeniden uyanmakla kalmadı, her geçen gün daha da arttı. Handl'ın mektubu yazışma yığınının arasından kurtarıldı ve çalışma masasında ayrıcalıklı bir yere konularak sık sık okundu.

“Sevgili arkadaşım,

Bu kez sana her zaman anlattığım bildik, tekdüze işlerimizi ve kaydettiğimiz ilerlemeyi yazmaya ara vereceğim. Anlatacak çok daha ilginç bir hikâyem var ve bunun hoşuna gideceğini umuyorum. Şimdi rahat bir yere otur ve hikâyenin keyfini çıkar. Bu mektubun gözüne çok tuhaf görünmemesi için hemen söylemeliyim ki, Clara'nın sağlık durumu çok iyi, kendisini on gün yatağa çivileyen hafif bir akciğer rahatsızlığından sonra tümüyle sağlığına kavuştu. Aramız harika. *Elveda Sevgili Barbara* hakkında günlük gazetelerde çok güzel yazılar çıkıyor ve eleştirmenlerden olumlu değerlendirmeler geliyor. Margaret Holloway bir kereliğine olsun tiyatrodan oynamayı kabul etti; ikinci oyunumuzda Roger Gaylord'la başrol oynayacak, yani Antonin tiyatrosunda zafer ve alkış bekliyorum. Sana mektubu yazanın sahtekârın biri değil de, ben olduğumu böylece kanıtladıktan sonra, geçen mektubumda tanıştığımızdan söz ettiğim, iyi dost (yeni olmasına karşın), yeteneği kuşku götürmez

müzişyen, büyük düş gücü sahibi (ama sınırsız değil) biri ve şu anda buralarda adından çok söz edilen bir kişilik olan Hugh Everett Bayham'ın yaşadığı eşi benzeri duyulmamış serüveni anlatacağım.

Neyse başlayalım. Bayham geceleri kentimizin sokaklarında tek başına dolaşmaktan hoşlanan bir adam. Bu zevk bir alışkanlığa, onun teatral, vazgeçilmez ve kuşkusuz yorucu alışkanlıklarından birine dönüşmüş. Bir-iki hafta önce olağanüstü bir konser verdikten (Brahms ve Clementi) ve konseri izleyen ziyafetlere katıldıktan sonra, salonun kapısında herkesle vedalaşmış, karısıyla birlikte bir arabaya binmiş ve onu eve bıraktıktan sonra mutlak gezintisine çıkmış. Kuşkusuz ondan sonraki dört gün boyunca basit bir gezintinin nerede sona erdiğini anlamak için tüm gücümüzü (daha dingin ve kaygısız olmasına karşın başka etkinliklere eşdeğer biçimde) seferber etmemiz gerekeceğine çok azımız inanabilirdi. Margaret Holloway sabahın köründe uyanıp yatakta yalnız olduğunu fark ettikten sonra, biz, tanıdıklarının hiçbirisi bir an olsun rahat yüzü görmedik. Margaret hepimizi sokaklara salarak çevreye, halka açık ve özel yerlere, yapıların içine bakmaya mecbur etti (burada kendi soruşturmam sırasında rastladığım talihsizliklere ve benim gibi bir insanın karşılaşmaması gereken durumlara değinmeyeceğim). Ayrıca bu tür olaylarda bizden daha deneyimli ve donanımlı olan polisi de seferber etti, ama sonuç değişmedi.

Dördüncü gün Margaret bir isteri krizi geçirirken Bayham benim evimde ortaya çıktı (göz yaşları içindeki karısı da oradaydı), tertemiz, dipdiri idi ve kendine yakıştıra yakıştıra da giyinmişti. Kapıyı açtığım zaman bana gülümsedi, elimi sıkarken yüzümde fark ettiği yorgunluğun nedeninin ne olabileceğini sorduktan sonra salona geçti, Margaret'i şefkatle ama sıcağıktan yoksun bir biçimde kucakladı ve ısrarlı ricaları üzerine hepimiz oturduğumuzda, ceket cebinden çıkardığı bir sigarayı tütürmeye başlayarak konuşmaya başladı:

“Sevgili dostlarım, bu eve girmemle birlikte gördüğüm sahne üzerine size başıma gelenler hakkında ayrıntılı bilgi vermem gerektiğini anladım. Pek öyle adı sanı tüm topluma yayılmış biri olduğumu söyleyemesem de, oldukça tanınan biri olduğum bir gerçek, bu yüzden haliyle başka dinleyicilerim de olacak. Bu nedenle olan biteni ilkin karımın önünde anlatabilmek beni sevindiriyor. Tabii sizler de varsınız dostlarım, bu da beni sevindiriyor, böylece olanları en azından sizlere yinelemekten de kurtulacağım. Başıma gelenlerin, ortadan kaybolduğum sırada son derece kaygılanmış olan siz dostlarım tarafından ilginç bulunacağına eminim. Korkarım bu kaygınızdan belli bir ölçüde tatmin olduğumu eklemek zorundayım, yine de sizlere rahatsızlık vermiş olmayı kesinlikle arzu etmezdim. Şimdilik bana keyif veren bu olayı bir süre sonra zaten sıkıcı bulmaya başlayacağım, ama şu anda ikimiz de heyecanlı ve sinirliyiz; eğer Margaret’i ve beni mazur görürseniz çok sevinirim.”

“Allah aşkına Hugh! Bu kadar bilmece yeter!” dedi Margaret.

Hugh ona soğuk bakışlarla bakarak, “Kötü huylu olmanın bize nelere mal olduğunu daha önce de gördün, sevgilim. Bırak da bildiğim gibi anlatayım,” dedi ve aralarında hiç böyle bir konuşma olmamış gibi sözlerine devam etti:

Bu dört gün boyunca olanların basit bir tablosunu çizmek hiç de kolay değil, çünkü ben bile neler olup bittiğini tam olarak anlamış değilim; yine de gerekli yerlerde ağzı sıkılığımı (hikâyenin kendisiyle ilgili olarak değil, bazı yerlerde kullanılan dili ve bazı manzaraları buradaki hanımları düşünerek yumuşatmam gerekecek) koruyarak her şeyi elimden geldiğince anlatmayı deneyeceğim.

Henüz evimin kapısından beş yüz adım uzaklaşmamıştım, giysilerime sinen tütün kokusu bile uçmamıştı. Bir vitrine bakmak için durana kadar, arkamdan, yolun kenarından, iki atın çektiği bir arabanın beni izlediğinin farkında değildim, sonra birden bir kapının açıldığını duydum ve bir ses beni çağırdı.

“Bay Hugh Bayham, lütfen,” dedi.

Bir inusikişinasın sokakta beni tanınması ve selamlaması sık sık başıma geldiği için hiç şaşırmadan döndüm, yine onlardan biriyle ya da bir tanıdıkla karşılaşmayı umuyordum. Ama so-kağın berbat denebilecek ışıklandırması ve atlı arabanın koyu renkli kaplaması yüzünden yalnızca şık bir beyefendi giysisi ve ince, düzgün hatlar seçebildim.

“Ta kendisi,” diye cevapladım, “peki, ben kiminle konuşma şerefine nail oluyorum?”

“Bay Bayham”, diye cevapladı beyefendi, “belki de fark et-mişsinizdir, bir süreden beri sizi izliyorum, ama bir türlü yak-laşmaya cesaret edemedim, öyle...”

“Hadi, hadi,” diye sözünü kestim, “farkına bile varmadım. Arzunuz nedir?”

“Bakın Bay Bayham, tanışma töreninin ne yeri ne de zama-nı. Konunun ivediliği ve önemi size böyle uygunsuz bir biçim-de yaklaşımı gerektirdi. Rica ediyorum, lütfen, bir saniye bi-le kaybetmeden arabama binin, böylesi hem daha rahat hem de konuşmak için daha uygun. Lütfen.”

On beş saniyeden kısa bir sürede olabilecekleri aklımdan geçirdim; arabaya binersem daha sonra pişman olabilirdim, arabaya binmezsem hiçbir risk almamış olurdum, ama kuşku-suz yine pişman olurdum. Binmeye karar verdim. Beyefendi bana destek olmak için elini uzattı, dokunur dokunmaz, elim-deki eldivene karşın parmaklarıma soğuk ve yumuşak, jelati-nimsi bir şey değmiş gibi geldi. Ellerimizin dokunuşu anlıktı, bunu fazla önemsemedim. Beyefendinin yanına yerleştim. Ar-tık yüzünü seçebiliyordum (kır saçlar, açık bir alın, gri gözler, yay biçiminde kaşlar ve düz bir burun). “Evet, buyrun?” de-dim.

Ama hiçbir cevap alamadım. Beyefendi arabacıya çabucak bir şey buyurdu, adam kırbacını şaklattı ve atlar koşmaya baş-ladılar. Birden bunların alıştığımız çek çek hayvanları ya da beygir olmadığını fark ettim, gerçek birer yarış atıydılar. Bom-

boş sokakları büyük bir hızla kat ediyorlardı, öyle ki arabanın sarsıntısı yüzünden birkaç kez kendisi de sarsılan adamın üzerine devrildim ve kenarlara çarptım. Tüm dikkatimi dengemi korumaya vermiş olduğum için ağzımdan herhangi bir yakınma ya da karşı koyma sözcüğü çıkmadı. Yol on dakika kadar sürdü, sonra atlar yavaşladı, Victoria İstasyonu'nun yakınında bir yerlerde olduğumuzu gördüm. Araba durdu. Ne gergin yolculuğun etkisinden kurtulmama ne de ağzımı açıp bu tür bir davranış karşısında duyduğum kızgınlığı belirtmeme izin verdiler; iki adam hemen beni arabadan çıkardılar ve neredeyse uçararak bir perona geldik. Bir tren kalkmak üzereydi. Trenin yanında koşarak beni içine ittiler; beyefendinin ise arkamızdan oflaya puflaya koşarak büyük zorluklarla trene bindiğini gördüm. Aynı aceleyle beni bir kompartımana kadar sürüklediler, kaba hareketlerle içeri, koltuklardan birinin üzerine itip kapıyı sürgüyle kapattılar. Beyefendi (belki de onu böyle adlandırmamalıyım) karşıma, öbür iki adam da yanlarıma oturdu. Adamlardan biri belirgin bir İskoç vurgusuyla bana hakaret etmeye ve fırsatçılıkla suçlamaya başladı. Kullandığı dil çok kabaydı, daha sonraki pek çok gece kâbuslarıma girecek olan sesi buz gibiydi ve karga gaklamasını andırıyordu. Dört, beş dakika sonra sakinleşmiş olmalı ki sustu. Bindiğimizden beri ilk kez kompartımana sessizlik çöktü, ama ne yalan söyleyeyim, ben bundan yararlanmaya cesaret edemedim. Beni ne silahla tehdit etmişler ne de kullandıkları sözcüklerle baskı yapmışlardı, sadece kaçırılmamdaki barbarlık (her şeye karşın böyle adlandırabileceğimi sanıyorum), yanılmadıklarına dair duydukları güven, davranışlarıyla övünmeleri ve davranışlarında açıkça kendini belli eden şiddet beni tahmin edemeyeceğiniz kadar korkutmuştu. On dakika kadar geçtikten sonra, üç adamdan hiçbirinin bana açıklama yapmaya ya da en azından talimat vermeye niyetinin olmadığını görünce konuşmaya cesaret ettim ve çekingen bir ses tonuyla, "Bunun anlamı ne baylar? Bir yanlışlık olmalı..." demeye yeltendim.

Beyefendi, "Sessizlik!" diye bağırırken, bana hakaret eden adam ne olduğunu göremediğim sivri bir nesneyle dürttü.

"Ama en azından nedenini söyleyin," diye yeniden konuşmayı denedim.

Bu kez bana bir şamar indiren beyefendinin kendisi oldu. Tasasız ve her zaman yumuşaklık yanlısı mizacımlı bilenler, beni her tür şiddetin, özellikle de fiziksel olanın nasıl korkuttuğunu tahmin edebilirler. Bu tokatı yiyince içimdeki son cesaret kırıntısı da uçup gitti. Onlar benimle konuşana kadar ağzımı açmamaya ve olayların akışını gözlemeye karar verdim. Bir karar vermiş olmak yorgun ve kötü muameleye maruz kalmış bedenimi biraz olsun huzura kavuşturup beni rahatlatıyorsa da, karmakarışık zihnime hiçbir yardımı olmadı tabii. O kadar tehlikeli bir durumdayken uykumun gelmesini yadırgayabilirsiniz, ama gerçekten öyle oldu. Unutmayın ki yalnızca iki saat önce Brahms yorumlamıştım, bazen yorgunluk korku ve gerginliklere baskın çıkar. Doğrusunu isterseniz, er ya da geç kompartımana girecek bir kondoktörün beni kurtarabileceğini aklıma bile getirmedi. Bildiğim öbür adam kaçırma olaylarını da düşünmedim. Saldırganlar perdeyi indirmiş oldukları için pencereden gece manzarasını izleyip oyalanma olanağım da yoktu. Gözlerim kapanırken olayları kabullendim; anladığımı ya da onayladığımı söyleyemem ama kabullendim, hatta o arabaya bindiğim için pişman da değildim. Sanırım şimdi de pişman değilim. Bütün düşüncelerim belirsiz ve uçucuydu, öylece akıp gidiyorlar, ben de onları durdurmak için bir çaba harcamıyordum.

Uyandığımda sabah olmuştu, güçlü bir fundalık kokusu aldım. Pencereden baktığımda gri-yeşil kır manzarasını gördüm, İskoçya olabilirdi. Mizah gücümü olabildiğince toparlayarak "Günaydın baylar," dedim.

Uyanık olanlardan hiçbirisi -belki de uyumamışlardı- cevap vermedi. Çekinerek onları izlemeye başladım: Olaydan önce yüz hatlarını görebildiğim beyefendi, eğitilmiş bir tipe benzi-

yordu, çok soğuk ve itici bir adam olmasına karşın belli ki akıllıydı. Öbür ikisi, işlemeli başlık ve beyaz kaban giyenler o kadar kaba sabaydılar ki, onları yeniden görsem bile tanıyabileceğimi sanmam.

Tren hiç mola vermeden bir saat daha gitti. Bu yolculuğun hiç bitmeyeceğinden korkmaya başlamıştım. Vagonlar benim tanımadığım bir kıyıyı yalayıp gidiyorlardı, birden sıradan ve uyuşuk görünen bir köy istasyonunda durduk, nerede olduğumuzu anlayabileceğim bir yazı ya da tabela yoktu. Tren birkaç dakika durdu, tam hareket ederken üç adam yerlerinden fırladı, beni kollarımdan yakalayıp kaldırdılar ve trenden atladık. Tren uzaklaşırken bu pasaklı istasyondan, Victoria İstasyonu'na girdiğimiz hızla çıktık, bizi bekleyen kırık dökük bir atlı arabaya bindik (beyefendi, bana hakaret eden adam ve ben içeriye, öbürü arabacı yerine, arabacının yanına). Ondan sonra karşı koymalarımı aldırmayarak gözlerimi siyah bir bantla kapattılar, oysa bu yolculuğa katlanmaya değer tek şey güzelim manzaraydı. Çok kısa bir köy yolundan gittikten sonra dar ve engebeli yollara girdiğimizi fark ettim. Daha sonra tekerlekler sahil kumu üzerinde gitmeye başladı. deniz yakındı, öylesine yakındı ki kum çamurlaşıyor ve ilerlemek zorlaşıyordu. Yolculuğumuz böyle bir yerde bitti. Beni arabadan indirdiler ve beyefendinin iki adamı tarafından itilip kakılarak iki basamakla verandasına çıkılan bir eve getirildim. İçerisi çiçek kokuyordu, bastığım yer halıydı. Koku ve halı, açık ve gerçek olarak hissettiğim son iki şey olacaktı. Birden ensem vurdularını hissettim ve anında bilincimi kaybettim. Burada, sevgili Margaret ve dostlarımı, hikâyenin içeriğini benim bile bilmediğim bölümü başlıyor. Olup bitenler hakkında ayrıntı veremeyeceğim çünkü uyandığımda zaman kavramımı tümden yitirmiştim, doğrusu ya bugün, bundan bir saat önce dışarıda bir gazete satın alıp, beyefendinin davetini kabul etmemin üzerinden yalnızca dört gün geçmiş olduğunu anlayana kadar da bir fikrim yoktu. Son üç gün mantıklı ve zaman sırasına göre açık-

layamayacağım karmakarışık günlerdi. Size yalnızca beni sarıp sarmalayan duygulardan, ardı ardına yinelenen sahnelerden ve beni baştan çıkaran kadından söz edebilirim.

Çok zevkli kır mobilyalarıyla döşenmiş, kitaplarla dolu bir salonda, dışını hiçbir zaman tam olarak göremediğim bir evin ikinci katındaydım. Ev deniz kenarında olmalıydı. Orada uzun saatler geçirdiğim halde, ne odayı tam olarak tanımlayabilir ne de rafları süsleyen sanat eserlerini sayabilirim. Herhalde sık sık uykuya dalıyordum, bu yüzden o geniş ve aydınlık odada aylarca kaldığını sanmış olmalıyım. Arada bir trende bana hakaret eden adam elinde bir tepsiyle içeri giriyor, süt, bira, ekmek, et, çorba ya da sebze getiriyor; tepsiyi masanın üzerine bırakıyor, ziyaretini fırsat bilerek sırtıma hızlı yumruklar indiriyor, tuhaf ama ne yazık ki anladığım bir lehçeyle konuşarak hakaretler yağıdırıyordu. Birçok kez neşeli, canlı kadın sesleri duydum. Kendi aralarında eğleniyorlardı. Anlaşılan evde beyefendinin dışında üç-dört kadın yaşıyordu ve belki biri dışında hepsi çok gençti. Hiçbir zaman sözcüklerini tam olarak anlayamama karşın -sesler daima alt kattan geliyordu-, seslerin tonundan, bana ulaşan neşeli mırıltılardan, konuşmaların akışından bir anne ve kızları olduğunu sanıyorum; iki ya da üç kız, emin değilim. İçlerinden biri sürekli piyano çalıyordu, hem repertuarı hem de çalış biçimi kusursuz, ustacaydı. Müzik yer döşemesinden ve pencerelerden odama süzülüyordu. Penceremden sarkarak pek çok kez denememe karşın klavyenin sağ ucundan ve arada bir genç kızın bu tiz ses çıkaran tuşlara yumuşakça dokunan elinden başka bir şey göremedim. (Bunları görmek için hem düşme, hem de evin dışında sürekli olarak odamı gözleyen trendeki adamlar tarafından görülme tehlikesini göze aldım. Piyano kesinlikle duvara dayalıydı.) Kulağını tahta döşemeye dayarak uzun saatler geçirdim, kadınların sözcüklerini anlamaya çalışıyor ama başaramıyordum. Yalnızca bir kez, genç yorumcu yeni bir parçaya geçmeden önce söylediği sözcüklerden birinin parçanın bestecisinin

adı olduğunu çıkarabildim. Bu kısa konserleri saran atmosfer bir piyano dersinin tanıdık havasıydı. Demek istediğim, genç kadın bir öğrenci olmalıydı, üstelik çok şanslı bir öğrenciydi, çünkü ailesinin geri kalanı, annesi, kız kardeşleri, nadiren de olsa sesini beyefendinin sesiyle özdeşleştirdiğim babası, çalışmalarını dinlemekten zevk alıyordu. Ben de parmaklarımla tahta bir masanın üzerinde onun çaldığı yapıtların aynılarını çalar gibi yaparak oyalanıyordum. Birçok kez o salondan çıkmak, aşağıya inmek, ahşap masanın yerine onun piyanosunun başına oturmak ya da onunla birlikte aynı yapıtı dört elle yorumlamak istedim. Hangi yapıtlar olduklarını tam olarak anımsamıyorum ama çoğunlukla tanınmış şeylerdi. Bir keresinde her şey farklı oldu. Gardiyanım odama gelerek panjurları kapattı. Panjurları içeriden açınama olanak yoktu. Ben yatağıma uzanmış onu izlerken, her zamanki gibi kendimi zayıf hissediyordum; kendi kendime bu yeniliğin nedeninin ne olduğunu sordum. Bir süre sonra kulaklarıma sesler gelmeye başladı, aşağıda bir olay olması bekleniyordu sanki. Birden sessizlik çöktü ve Schumann'ın keman ve piyano için re minor sonatının ilk notaları duyulmaya başladı. Her şey bir resital verildiğini gösteriyordu. Sanırım hapsedilişimin ikinci gününe rastlıyorum, ama söylediğim gibi emin değilim. Kemanın davetlilerden biri tarafından çalındığını sanıyorum. Panjurlarımı, onun kim olduğunu görmemem için kapatmış olmalıydılar. Belki de yalnızca büyük anma törenlerinde eline kemanını alan beyefendi çalışıyordu. Bitirdikleri zaman verilen bir aranın alışıldık bardak şingirtilerini, alkışları ve kutlamaları duydum. Bir süre sonra genç kız ve babası Kreutzer'in sonatını yorumlamaya başladılar. Nasıl şaşırdığımı anlatamam. Bu müzik heveslileri o kadar ustaca çalışıyorlardı ki, rahatlıkla en prestij sahibi profesyonellerle boy ölçüşebilirlerdi. Elimden onlara hayranlık duymaktan başka bir şey gelmedi. Kaçırılma nedenimin rekabetten doğan bir kıskançlık ya da daha sonra barbarca davranışı yüzünden pişman olup özür dileyecek -tabii burada olur-

sam- bir müzik âşığının aşırı heyecanı olup olmadığını merak ettim. Herhalde bunu hiçbir zaman öğrenemeyeceğim. Tüm bu anılarım silik ve hayal meyal, belki de içtiğim süte bir tür ilaç ya da uyuşturucu karıştırıyorlardı, belki de ben uyurken iğne yapıyorlardı, kimbilir? Her şeye karşın, orada kaldığım sürece yaşantım tekdüzeydi. Son güne kadar, yani dün sabaha kadar bana yemek getiren ve vuran o adamdan başkasını görmedim (en azından böyle olduğunu sanıyorum, keman ve piyano konserinin dışında netlikle anımsadığım bir tek bu var). Thackeray'ın sıkıcı bir romanını okuyor ve piyano için yazıldığı kuşku götürmez olan bir parçayı dinliyordum ki kapı açıldı, içeri on beş yaşlarında bir kız girerek yanıma yaklaştı. Mavi gözleri akıl ve incelikle ışıldıyordu, uz n siyah saçları çıplak omuzlarına dökülüyordu, elmacık kemikleri çıkık, solgun yüzünün hatları narindi. Bir şey söyledi mi, yoksa benim dudaklarımı kendi dudaklarıyla okşadıktan sonra ne oldu, tam olarak anımsamıyorum. Ne olup bittiğini anlamak zor değil, dostlarım, lütfen anlatımının kabalığını bağışlayın. Sizi utandırmak gibi bir niyetim yok, bunu yaptığımı da sanmıyorum; üstelik biliyorsunuz ki olan bitenin ne benim kişiliğimle ne de gerçek duygularımla bir ilgisi var, olduğunu anlattığım bu hikâye (zaten anlatmak zorunda da değilim) benim fantezilerimin bir ürünü de değil. İtiraf etmek zorundayım ki bir düşte, İskoçya'da deniz kıyısında bir evdeydim ve hiç karşı koymadım. Genç kız gittikten sonra kız kardeşinin çaldığı olağanüstü notalar eşliğinde uzun süre uyumuşum.

Bu sabah Maidstone'da, bir parkın çimlerinin üzerinde, cebimde Londra'ya dönmeye yetecek kadar parayla uyandım. İster inanın, ister inanmayın. Hikâyemin çok anlaşılmasız olduğunu ve pek dikkate değer sayılmayacağını biliyorum, ama size şeref sözü veririm ki her şeyi aynen anlattığım gibi anımsıyorum. Maidstone'dan buraya kadar tren biletim yanımda; kirli, kırıksık ve kum içindeki elbiselerim evde. Sırtımda çürükler ve ensemde hafif bir şişlik var, yarın uyuşturulup uyuşturulmadı-

ğımı öğrenmek için bir doktora gideceğim, ayrıca gerekli soruşturmayı yapması için de polise haber verdim. Kendimi çok iyi hissediyorum, beni kaçıranların yanlışlıkla alıkoyduklarını, gerçeğin farkına varınca serbest bıraktıklarını varsayıyorum. Her şey geçip gitti ve benim yanımda bir daha bundan söz etmenizi istemiyorum. Ben kendim bu dört gün içinde olanların belleğimden asla silinmeyeceğini bilsem de, orada öylece zarar vermeden duracaklar. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim, sevgili Esmond ve Clara.”

Ertesi gün doktor, Hugh Everett Bayham'ın kuşkularını doğruladı. Polis soruşturmaya devam ediyor ama henüz bir şey bulamadı. Herkes, genç kız bölümü hariç, hikâyenin doğruluğuna inanıyor ve heyecanla tartışıyor. İlk ağızdan dinleme onuru biliyorsun bana ait. Margaret ve Bayham'ı olaydan sonra bir kez, tiyatrodan çıkarken gördüm, eskiye oranla biraz daha ciddiydiler; eskisi kadar şen şakrak görünmeseler de olanı biteni unutmuş gibi bir halleri vardı.

Bugünlük bu kadar, sevgili Victor. Haberlerini bekliyorum. Eğer bu tuhaf olayla ilgili yeni bir şey duyarsam, sana hemen yazacağım. Clara sevgilerini gönderiyor. En içten dileklerle.
Esmond Handl.”

Yeni bir şey olmadı. Arledge de, Handl ve arkadaşları gibi bu hikâyenin bir bölümünün uydurma olduğunu düşünüyordu, ama onlar gibi genç kızın varlığından kuşkulandırmaya eğilimli değildi. Handl'ın Bayham'ın ağzından anlattığı hikâyenin doğruluğundan kuşku duymuyordu; Esmond herhangi bir tiyatro yapıtının kişilerinden birinin tüm konuşmasını bir kez duyduktan sonra olduğu gibi tekrar edebilecek bir adamdı. Arledge'nin dikkatini en çok piyanistin olayları anlatırken takındığı tavır çekmişti. Başlangıçtaki densiz kaygısızlığı, olup biteni saran sis perdesini ısrarla vurgulaması, genç kızın ortaya çı-

kışını anlatırken takındığı ciddi tavır, olayların gerçekliğini göstermek için kanıtlar sunması, dört gün süren kaygılı bir ayrılığın ardından karısına düşmanca ve soğuk davranışı. Tüm bunlar, Hugh Everett Bayham'ın Londra'dan uzakta geçirdiği günlerden -şu ya da bu biçimde-, ilk bakışta görülenden çok daha fazla etkilendiğini kanıtlıyordu. Bu durum Arledge'nin onu tanımak için duyduğu mantıklı isteği güçlendiriyor, görünen nedenler daha derindeki gizli ve canlı nedenlere ekleniyor ve bütün bu durum yolculuğu bir takıntı haline getiriyordu.

Arledge yolculuğun ne kadar süreceğini bilmek istemiyordu. Bu sorunun cevabının son anda maceraperest girişiminin keyfini kaçırmasından çekiniyordu. Yolculuğa çıkmadan hemen hemen on gün önce, Kerrigan'ın ilk sabah Buffault Sokağı'nda kendisini kandırmak için sunduğu güzel resimlerin ikinci plana itildiğini, hatta belleğinden silindiğini gördü. Hiçbir koşulda *Tallahassee*'yi içinde uzun süre yaşayacağı bir gemi gibi düşünemiyordu. Geziyi de Bruce, Larsen, Scott ve Norderskjöld'ün ardından Antartika'yı geçmek için yapılan kibirli bir girişim olarak algılayamıyordu. Gezinler zamanlarının büyük bir çoğunluğunu Güney Kutbu'na daha önce yapılan geziler üzerine bilgi toplamaya ve eğer buz çatlarsa ya da birisi buzlu sulara düşerse ne yapılması gerektiği gibi yararlı bilgileri öğrenmeye harcarken; Arledge'yi, hiçbir şey Marsilya'da Hugh Everett Bayham'la karşılaşacak olması kadar ilgilendirmiyordu. Léonide Meffre'nin varlığı bile ikinci planda kalmıştı. Bu durum yolculuktan on gün öncesine dek sürdü. Yolculuğa on gün kala, Kerrigan keyfi kaçmış bir biçimde en popüler İngiliz yolculardan birinin geziye katılmaktan vazgeçtiğini söyledi. Arledge soluğunu tutarak bu kişinin kim olduğunu sordu. Bu yolculuğa çıkmaktaki asıl amacı, artık sadece Hugh Everett Bayham'la tanışmak ve İskoçya'da başından geçenlerin aslını öğrenmek haline gelmişti. Kerrigan'ın cevabı onu sakinleştirmekle kalmadı, İngiliz piyanistin kaçırılışının etkilerinin görüldüğü gibi olmadığı konusundaki kuşkularını da doğruladı:

Margaret Holloway eşinden ayrıldığı için yolculuğunu iptal etmişti.

Tallahassee'nin tekne kısmı metaldi, buhar makinesinin yanına sıra üç büyük yelkeni vardı. Lloyd's Register of Shipping tarafından karışık gemi (yük, yolcu) olarak tanımlanmıştı. Cunard White Star'ın malıydı, Newport News Shipbuilding ve Dry Dock Company (A.B.D.) tarafından inşa edilmişti. Satın alındığı liman olan Liverpool'da sicili değiştirilmiş, 1896'da Büyük Britanya bandırasına geçmişti (ama nüfus kâğıdında vaftiz edildiği kentin adını da taşıyordu). Yetmiş yolcu kapasitesi vardı, Kaptan Eustace Seeborn komutasındaydı, süvarisi Amerikalı J.D. Kerrigan'dı. Demir aldığı gün Marsilya limanı için gürültülü patırtılı bir gün oldu. Balonlar, konfetiler ve kâğıt kurdeleler gemiyi ve çevresindeki denizi çiçek bahçesine çevirdi. Bütün yolcular alkışlanıyordu. Sonunda sabah saat onda, gerekli işlemler tamamlandıktan sonra, gemi, kırk iki yolcusu, on beş bilim adamı ve her fırsatta sövüp sayan, kızgın mürettebatıyla yavaş yavaş kıyıdan uzaklaştı.

Üçüncü Kitap

Gemi subayı ortadan yok olduğu sıralarda Victor Arledge son derece sıkılmaya başlamıştı. O zamana kadar can sıkıcı adamlar ve aptal kadınlar, üzerinde konuşup durdukları riske girme projelerini kontrol etmişler, baştan kararlaştırılan rota-ya uymama eğilimi göstermişler, en kötüsü servisi ele geçirmişlerdi. Esmond Handl yolculuğun ikinci gününden itibaren geminin sallanmasından etkilenmemek için iyi bir sığınak olan kamarasına kapanmıştı. Karısı Clara, yaşlı insanların zavallı yalnızlığına yardım ederken sergilenecek bir özveriyle onun ardından yok olmuştu. Kerrigan gidip geliyor, kadınlara özen gösteriyor, Mançurya atlarının sağlığı için kaygılanıyordu. Bayham, Arledge'yi büyük düş kırıklığına uğratmıştı. Günleri-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ni, hatta gecelerinin büyük bölümünü tütün içenlere ayrılmış salonda whist oynayarak geçiriyordu Oyun oynamadığı zamanlar (nadiren yani) boş gözlerle denizi süzüyor, o esnada da yanında siyah saçlı hoş bir genç kadın oluyordu (kadın tek başına ortaya çıkmıyordu). Arledge kadını tanımadığından, Bayham'la arkadaşlık kuracak ya da en azından sohbet edecek bir fırsat yakalayamamıştı. İskambil kâğıtlarının anlamını öğrenecek ya da iki kişinin arasındaki özel sohbeti böylece kadar kendini alçaltmaya niyeti yoktu (Handl'ın keyifsizliği ve tüm yolcuların birbirini içtenlikle tanıdığını varsayan bir fikir yüzünden, herhalde yalnızca bu fikrin sahibi herkesi tanıyordu, henüz tanıştırılmamışlardı). Léonide Meffre bile tatsız tuzsuz gözlemleriyle keyfini kaçırmamıştı henüz. Kendini iradesini yitirmiş bir durumda hissediyor, bunun üzerine bir de, kimseye göz açtırmayan hanımların iç bunaltıcı, sözü fazlasıyla uzattıkları, birbirinin aynı konuşmaları ekleniyordu. Öte yandan araştırmacılar sık sık yineledikleri, onu hiç mi hiç ilgilendirmeyen teknik ayrıntılar ve derin bilgiyle dolu Antartika betimlemeleriyle içini bayıyorlardı. Bir sonraki durakta gemiden inmesine engel olan tek şey, edebiyat çevrelerinde Lederer Tourneur olarak tanınan, dönemin ünlü öykücüsü yaşlı bir adamın sakin, huzur veren varlığıydı (sağlık durumu nazik olduğu için her zaman iskemlelerde ya da sıkıca pupaya bağlanmış örgü hamaklarda oturuyor, böyle anlarda yanında sonbahar sarısı rengindeki Kuzey Amerikalı eşi oluyordu). Duraklara gelmek de hararetli tartışmalara ve kızgınlıklara neden olıyordu. Kerrigan, Seeböhm ve araştırmacılar durakların seyrek ve kısa olmasını isterken, Tanca'da gemiden inip evlerine dönecek olan yolcular uzun süreli duraklamalar istiyorlardı. Bu fikir ayrılığı yüzünden (maaşını ödeyen gezginlerin Seeböhm'un buyruklarına aldıracağı yoktu) *Tallahassee* İtalya, Yunanistan ve Türkiye'nin tüm kıyı kentlerinde birkaç saat kadar (birkaç özel durumdaysa tüm bir güne yakın) durakladı. Hanımefendilerin gece yemek sonrası oturmaları sırasında intikam duygu-

su uyandırarak kızıştırdıkları çekişmeleri ve tayfaların protestoları yüzünden sürekli gündemde olan hoşnutsuzluk dayanma sınırını çoktan aşmıştı. Bazen Tourneur, eşi ve Arledge yönlerini değiştirerek Süveyş kanalını geçmeyi, Etyopya ve Hindistan'ı gezmeyi düşünmüyor değillerdi, ama bu niyetleri hiçbir zaman gerçekleşmedi ve dayanma güçlerini giderek yitirerek bu yavan yolculuğa katlanmak zorunda kaldılar. Tourneur ve karısı Marjorie Tanca'da kalacak gruptandılar (serüvene atılmak istemedikleri için değil, yazarın sağlık durumu sıcak bir iklimde kalmalarını gerektiriyordu). Arledge önündeki feci manzara karşısında yolculuğun kalanından vazgeçip onlarla inmeyi düşündü. Böylece İskoçya bilmecesine de veda etmiş olacaktı. Ama marinel başının ortadan kaybolması, içinde *Tallahassee*'nin güvertesinde olup bitenle ilgilenme arzusu doğurdu; aklı çelinmişti. Gemi subayı kötü mizaçlı bir adamdı, Arledge'nin adamla ve öbür denizcilerle en küçük bir ilişkisi bile olmamıştı. Ayrıca boş zamanı çok olduğu için, sık sık adamlarına hakaret ettiğine ve kötü davrandığına tanık olmuştu. Bu nedenle onu geceleyin kamarasından çıkarıp, boynuna bir taş bağlayarak denize attıklarını duysa şaşırmayacaktı. Adamdan hiçbir iz yoktu (Arledge bunu yapanları yakalasa bile, yetkililere teslim etmezdi). Seeböhm adamın ve öbür yolcuların canlarından sorumluydu, hiç kimse tehlike olasılığını aklına bile getirmek istemiyordu, bu nedenle denizcinin işini bırakıp kaçtığına karar verdiler. Collins'in (adamın adı buydu) işinden, tacizlerinden ve zorbalıktan ne denli zevk aldığını gören Arledge'ye bu varsayım hiç de inandırıcı gelmemişti oysa.

Tallahassee İskenderiye'ye varana kadar her şey olduğu gibi kaldı. İngilizlerin yönetiminde olan bu topraklara girince, li mana bağlanır bağlanmaz gemiyi ilk ziyaret eden polis oldu. Polis şefi, Inkerman Savaşı gazisi, emekliliğe ayak direyen, yaşlı bir süvari albayıydı. Sert adımlarla güverteye çıktı; hareketleri ciddi, yüzüyse asıktı ve hemen geminin kaptanını görmek istediğini söyledi. Seeböhm ve Kerrigan adamı karşılamaya

çıktılar, selamlaşma ve tanışma faslından sonra (Albay McLiam, Britanya Polis Kuvvetleri İskenderiye Şefi) üçü birden Seeböhm'un çalışma odasına geçtiler.

"Bien, Kaptan Seeböhm," dedi McLiam, "mürettebatınızdan bir adamın kaybolduğunu haber aldım."

"Evet, öyle Albay," diye cevapladı Seeböhm kekeleyerek.

"Ve tabii durumu bildirmediğiniz", diye devam etti McLiam.

"Evet bayım. Bu işi burada yapmayı düşünüyorduk."

McLiam, "Ama Kıbrıs'tan geçtiniz. Oranın yönetimi de İngilizlerde, oradaki yetkililere kesinlikle haber vermeniz gerekirdi," diye devam etti.

"O kısa bir molaydı, önceden kararlaştırılmamıştı, bayım. Sık sık duraklamak zorunda kalıyoruz, çok zaman yitirmiştik ve İskenderiye'ye kadar beklemenin daha uygun olacağını düşündük," diye söze karıştı Kerrigan. "Belki de Collins ortaya çıkmıştır."

"Adı bu mu? Görevi neydi?"

"Gemi subayıydı."

"Üstelik bir subay. Bakın baylar, bu durumu iyice ciddileştiriyor. Adamın cesedi limanın yakınlarında bulundu. Subayınız, Kaptan Seeböhm, öldürülmüş. Ama, onu Kıbrıs'tan geçmeden önce kaybettiyseniz, Collins'in cesedi nasıl oldu da İskenderiye'de ortaya çıktı?"

"Bilmiyorum bayım, ama bir filikamız da kaybolmuştu," diye yalan söyledi Seeböhm. İhmalkârlığının sonuçlarından ürkmüştü besbelli. "Belki gemiden kaçtıktan sonra Türk haydutların saldırısına uğradı. Biliyorsunuz, çok geniş bir alana yayılmışlar. Pek çok kez Port Said yakınlarında görüldüklerini biliyorum. Nasıl ölmüş?"

"Kafasında bir kurşun yarası var, ama boğazında da derin izler görüldü, çok keskin bir sicimin izleri olabilir. Galiba bu yüzden ölmüş, boğazı parçalanmış."

"Haydutların onu asmış, sonra da alnına bir kurşun sıkmış olmaları muhtemel."

“Kurşun yarası alınnda değil, ensesindeydi, ayrıca asıldığı-
nı ya da boğulduğunu söylemedim, yalnızca boğazında ateşsiz
silah izi olan derin kesikler var, dedim. Sizin gibi ben de bunun
Türk haydutların işi olduğunu sanıyorum. Belli ki ona işkence
yapmışlar ve ölmüş. Neyse, üzgünüm ama, ben izin verene
dek demir alamazsınız. Sizleri iki saat sonra, saat tam ikide ka-
rakolda bekliyorum. Cesedi teşhis etmeniz, kimlik bilgilerini
vermeniz ve kayboluşu hakkında resmi bir belge sunmanız ge-
rekiyor. Umarım yazılı getirirsiniz. Collins’in pantolon ceple-
rinden hiçbir belge çıkmadı. Üzerinde pantolondan başka giy-
si yoktu. Ceplerinde tek bulduğumuz tütün parçaları ve yolcu-
luğunuzun reklamını yapmak için bedava dağıttığınız sigara
kâğıtları. Kâğıtların üzerinde *Tallahassee* yazılıydı, bir adam
kaybettiğinizi buradan anladım. İyi günler, baylar.”

McLiam gemiden indikten sonra, aralarında geçen konuş-
ma hakkında Kerrigan tarafından bilgilendirilen yolcuları he-
men bir korku sardı ve hepsi de huzursuz oldu. Onu, çevrede
Türk ya da başka ülkeden hiçbir haydut olmadığını, albayın zi-
yaretinin kendi hayal ürünü olduğunu, istedikleri zaman yola
devam edebileceklerini kendi ağzından duymayı hayal ederek
soru yağmuruna tuttular. Gürültü patırtı McLiam’ın gelişini
görmemiş olan yolcuların da dikkatini çekti, hepsi birden gü-
verteye doluştular ve açıklama istemeye başladılar; bazı ka-
dınlar işi ıyice abartarak, en doğru hareketin geziden vazgeçip
İskenderiye’de karaya çıkmak ve İngiliz birliklerinin refakatin-
de Avrupa’ya geri dönmek olduğunu söylediler. Bu arada Se-
ebohm, sorumluluk anlayışları epeyce kıt olan subaylarını
toplayarak, eğer kendilerine sorulursa bir filikanın kayboldu-
ğunu doğrulamalarını emretti.

Arledge yaygaradan uzaklaşarak, Lederer Tourneur ve ka-
rısını aramak amacıyla geminin kıçına doğru gitti, ama orada,
yelkenlinin öbür taraflarında olup bitene ilgisiz görünen, yü-
zünde kaygılı bir ifadeyle hamaklardan birinde dinlenen genç
bir kadından başka kimseyi göremedi. Arledge onu hemen ta-

nıdı: Arada sırada Hugh Everett Bayham'a eşlik ederken gördüğü siyah saçlı genç kızdı. Heyecanlandı, ikisinin arasındaki bir hamağı boş bırakarak kızın yanındaki hamağa uzandı, fakat kız, başı ters yöne dönük olduğu için onu görmedi. Arledge bunun kendini tanıtmak açısından iyi bir fırsat olacağını, böylece piyanistin çevresine girebileceğini düşündüyse de, konuşmaya başlamak için nasıl bir cümle kurması gerektiğini bilemiyordu. Üstelik yolcuların uzaktan uzağa duyulan, yükselip alçalan sesleri ona koşulların pek uygun olmadığını hatırlatıyor gibiydi. Havadan söz açmak da çok yüzeysel kaçacağından boşverdi. Collins'in ölümü ve sonuçlarından söz etmeyi tatsız buldu, hem karşısındaki bir yabancıydı. Genç kızın kaygılı hali, sorunu ne olursa olsun çözmek için koşulsuzca yardım elini uzatabileceği kadar belirgin değildi. Az sonra sanki sigara çıkarırken yanlışlıkla düşürmüş gibi yaparak metal sigara kutusunu elinden yere bıraktı. Genç kız gürültüyü duyunca sıçramadan döndü, Arledge durumdan yararlanarak onu belki de uykusundan uyandırdığı için beceriksizliğini bağışlamasını istedi ve böylece tanışmış oldular. Kızın yumuşak bir yüzü, mavi gözleri vardı. Giysileri zarif ama yalındı. Kız önemli olmadığını, uyumadığını, hatta onunla tanıştığına sevindiğini söyledi. Romanlarından dördünü okumuş, çok beğenmişti, ama ünlü tiyatro uyarlamalarından hiçbirini görmemişti, çünkü taşrada yaşıyordu ve tiyatro büyük şehrin ayrıcalıklarından biriydi. Konuşması kusursuzdu, belki biraz yapmacıktı ama bu onu daha da sevimli kılıyordu; sesiyse huzurlu ve son derece melodikti. Sıcakkanlı olmasına karşın gizemliydi, kendini hiç sakınmadığı için Arledge kızla tanışmasındaki gerçek niyeti kısa sürede unutup, dönemin drama anlayışının sıradanlığı üzerine canlı bir sohbe giriştiler (iki eğitilmiş ve utangaç insanın sohbetiydi bu). *Floransa'da Bir Trajedi* ve *Padua Düşesi* adlı oyunların yazarının, ölümüyle ardından ne denli büyük bir boşluk bıraktığından, oyuncunun görevindeki sınırlamalardan söz ettiler. Genç kadın dikkatle dinli-

yor, arada bir çok akılcı ve eleştirel yorumlar yapıyordu. Bir buçuk saat kadar kimse onları rahatsız etmedi ve onlar da ilgilerini hiç yitirmeden konudan konuya atladılar. Ayak sesleri duyup başlarını çevirdikleri zaman renkten renge girmiş Hugh Everett Bayham'ın kendilerine doğru geldiğini gördüler. Bayham sohbetlerini böldüğü için özür diledikten sonra, Florence diye çağırdığı genç kıza kendisini bulmak için tüm tekneyi alt üst ettiğini, öğle yemeği saatinin geldiğini ve babasının onu çağırdığını söyledi.

“Tanışmıyorsunuz, değil mi? Bay Victor Arledge ve Bay Hugh Everett Bayham.”

İki adam el sıkıştılar, Florence ayağa kalktı, sohbete başka bir zaman devam etmeyi çok istediğini belirttiikten sonra Bayham'ın koluna girdi ve uzaklaştılar.

Victor Arledge artlarından yetişip onları geçmenin kabalık olacağını düşünerek birkaç dakika oyalandıktan sonra ayağa kalktı ve yemek salonuna yöneldi.

Sonraki günler boyunca Arledge çok memundu; doğal, keyifli haline kavuşmuştu. Bir yandan Collins'in ölümü, öte yandan Bayham ve genç arkadaşıyla tanışması kendine acıma duygularını azaltmış, boşuna zaman kaybetmediğini düşünmeye başlamıştı. O günden sonra, görünüşte yine pek iyi gücü olmamasına karşın, duyguları her zaman uyanıktı. Gemide kalan yolculardan biriyle genç kız ve babası hakkında fikir alışverişinde bulunacak bir fırsat kolluyordu. Belki birilerinden Florence ve babası hakkında bir şeyler duyabilir, hatta onlarla ya da Bayham'la bile konuşabilirdi. Hiç çekinmeden genç kızın Arledge'nin düşüncelerinin nesnesi durumuna geldiğini, en az Bayham kadar merakını çeldiğini söyleyebiliriz. Bu durum onu kaygılandıracağı yerde tam bir yaşam gücü veriyordu. Florence Bonington'ın neden bu kadar ilgisini çektiğini bilmiyordu, üstelik genç kadın bu kadar ilgiyi hak edecek bir şey de yapmamış, ama Arledge'nin aklı takılmıştı bir kere. Sürekli kızla yeniden konuşmak için fırsat kolluyor, bir selam,

bir gülüş, kaçamak bir bakış bekliyordu. Kısa bir süre sonra onun hakkında bir sürü bilgi edinmeyi başardı. Florence Bonington çok gençti, on dokuz yaşından fazla değil. On beşlik bir yeniyetme olmasa da, kusursuz ve soğuk güzelliği, ana hatlarıyla piyano öğrencisinin Hugh Everett Bayham'ı baştan çıkartan ablasının tanımına uyuyordu. Bu fiziksel benzerlik yüzünden Arledge genç kızın hoşuna gitmek ve sempatisini kazanmak istiyordu. Arledge'nin ilk görüşte genç kadının kendisine ilgi duyduğunda bir gerçeklik payı olduğunu inkâr edemeyiz ama, bu ilginin asıl nedeninin Esmond Handl'ın mektubu olduğunu da eklememiz gerekir. Arledge kadınlar tarafından beğenilen bir adamdı, onları fethetmesi için büyük uğraşlara girmesi gerekmezdi. Florence Bonington'la konuşana kadar çok sıkıntı çekmişti, çünkü bir yandan kızın insan üzerinde yarattığı esrime hali vardı, bunu da Bayham'dan -ana ilgi odağı- biliyordu, öte yandan kızın Bayham'ın İskoçya'da yaşadığı serüvenin ayrıntılarını ve olayların gerçek nedenini anlatabileceğini umuyordu. Sabırsızlıkla, genç kadının henüz *Tallahassee*'nin güvertesinde görünmemiş olan babasıyla karşılaşmayı, adamın elmacık kemikleri çıkık, düz burunlu, yay kaşlı ve akıllı bakışları olan bir beyefendi olup olmadığını görmeyi bekliyordu.

Kerrigan ve Seeböhm'un gemi subayının ölümüyle ilgili bürokratik işlemleri tamamlamaları ve McLiam'dan yola devam izni alabilmeleri üç gün sürdü. Yolculuğun durdurulması tehdidine ve vahşi haydutların gölgelerine karşın, bu üç gün yolcuların yatışmasına, kaygıların dinmesine, Esmond Handl'ın tatsızlığını atarak eski benliğine dönmesine de yaradı. Ayrıca İskenderiye, gezginler açısından dünyanın en güzel, en ilgi çekici şehirlerinden biriydi; sakın sakın şehri gezecek bolca zaman bulmuşlardı. Her şey iyiye gidiyordu. *Tallahassee*'nin Mısır limanında demirli kaldığı günlerde, ara sıra baş göstermesine karşın Arledge'nin yolculuğunu Tanca'da bitirme eğilimi de ortadan kalkacaktı.

Bu üç günden birinde, tam olarak yelkenlinin İskenderiye'den demir almasından bir gün önce, Arledge Handl'ların eşliğinde şehrin en görölmeye değer yerlerinde uzun bir gezinti yaptıktan sonra, İtalyanca adlı bir kahveye oturdu. Ötekiler alışveriş yapmaya gittiler. Ceketinin rengini neredeyse görünmez kılan tozu silkelemek ve ferahlatıcı bir şey içmek istiyordu. Birden, biraz ötede Florance Bonington'u, Bayham'ı ve hatlarını seçemediği bir beyi gördü. Bir seyyar satıcıya dertlerini anlatmaya çalışıyorlar ya da pazarlık yapıyorlardı. kendisine yaklaşan garsondan bir limonata istedi, hemen döneceğini söyleyerek masayı kaybetmemeyi güvene altına aldı, sonra ayağa kalktı ve onlara doğru yürüdü. Bayham elleri havada olarak satıcıya dert anlatmaya çabalıyordu. Arledge pazarlığın pek iyi gitmediğini düşündü.

Florence Bonington'a dönerek, "İyi günler," dedi. "Görüyorum ki bu uzman tüccarla sorunlarınız var, eğer çevirmen olarak size yardımı olabilirsem..."

Genç kadın ona doğru dönerek, "Ah, iyi günler, Bay Arledge," dedi. Bay Bonington, yani yanlarındaki kısa boylu, tombul, kötü giyimli ve kaba görünümlü adam da aynı biçimde selam verdi. "Sanırım babamla tanışmadınız. Bay Arledge, babam Doktor Bonington."

Romancı uğradığı düş kırıklığını gizleyemeyerek, "Memnun oldum," dedi.

Doktor Bonington başını hafifçe öne eğdi.

Genç kız, "Görünüşe göre bu satıcı bizi kandırmaya uğraşıyor ve Hugh onunla pek iyi anlaşamıyor," diyerek hafifçe Bayham'ın omzuna vurdu. Öteki hâlâ parmaklarıyla satıcıya sayı göstermekle uğraştığı için, Arledge'nin olaya karışmasının ayırdına varmamıştı. Hugh Bayham döndü ve kibarca selâm verdikten sonra derdini dile getirdi.

"Bu adam bu sürahiye üç lira istiyor. Bana biraz çok geldi, onu anlatmaya çalışıyorum."

"Sizce kaç para eder?"

“Bir buçuk lira. Örneğin.”

“Korkarım bu sayıyı el işaretiyle anlatmayı asla başaramazsınız, Bay Bayham.”

“Hoşuma giden bir şey için fazla para ödemekten gocunmam,” dedi Florence Bonington, “ama bizi üçkağıda getirmeye çalışması hoşuma gitmedi.”

Arledge, “Kaygılanmayın, Bayan Bonington,” dedi, “sanırım ben halledebilirim.”

Satıcıya yaklaşıp kırık dökükten hallice Arapçasıyla durumunu açıkladı. Adam bir buçuk lirayı az bulsa da sonunda boyun eğdi. Arledge parayı ödedi. Vazoyu ellerinde tutarak Florence Bonington’a bakıp, “Bayan Bonington, bu size armağanım olsun,” dedi.

“Teşekkür ederim Bay Arledge, ama, gerekli...”

“Bir kelime daha istemiyorum. Şimdi, lütfen izin verin, size şuradaki kahvede serin bir şeyler ikram edeyim. Bir masam var ve sahiden çok soğuk bir limonata içmek üzereydim. Lütfen.”

Doktor Bonington’un kuşkulu tepkisine karşın Bayham bu fikri beğendi.

“Neden kabul etmeyelim ki, Bay Arledge, size zevkle eşlik ederiz.”

Oturdukları zaman Florence, “İskenderiye çok güzel bir şehir,” dedi, “burada yaşayabileceğimi düşünüyorum.”

“Biraz rahatsız edici olabilir ama,” dedi Arledge. “Çok fazla milletten insan bir arada yaşıyor, bu huzur bozar hep. Farklı hayat biçimleri birbiriyle çakışır, bu da huzursuzluk yaratır.”

Bayham, “Ama Fransa’nın idareyi bırakmasıyla her şey Britanya’nın denetiminde olacak, dolayısıyla bunun pek çok şeyi düzelteceğini de göz önünde bulundurmak gerek,” dedi.

“Belki. Ama yine de hiç tekin bir şehir değil. Bir de buna, ipini koparıp buraya gelen her milletten denizcileri eklemek gerek. Liman şehirleri hep daha fazla tehlike doludur. Gece sa-

at dokuzdan sonra şu anda bulunduğum yerde bulunmak istemeyeceğime size güvence verebilirim.”

“Bence biraz abartıyorsunuz, Bay Arledge, stelik planlarımızı da bozuyorsunuz. Biz bu gece gezmeyi düşünüyoruz. Burada güneşin batışının apayrı bir güzelliği olduğunu duydum,” dedi Florence.

“Niyetim bu değil, inanın. Ama sizi muhtemel tehlikelere karşı uyarmanın da görevim olduğunu düşünüyorum. Polis pek yeterli değil ve gece o saatlerde limanda dolaşmak intihar gibi bir şey. Azılı serseriler var, aslında şehrin tüm sakinleri içlerinde bir saldırganlık taşıyor bana sorarsanız. şu satıcıyı gördünüz. Eğer birkaç yaş daha genç olsaydı, birkaç şilin fazla koparmak ğru-na pazarlık yapmak yerine bize saldırır, soyup soğana çevirirdi.”

“yle olsa da, abarttığınızı düşünüyorum,” dedi Bayham, “Tehlikeli olduğunu kabul ediyorum ama dünyanın öbür büyük şehirlerinden daha tehlikeli değil bence.”

“rneğin Londra’dan mı?”

“rneğin, evet. Orasının da yüzde yüz güvenli bir şehir olduğunu söyleyemeyiz.”

“Doğru, Bay Bayham. Kısa bir süre önce sizin de bir saldırıya gradığınızı duydum.”

“Ben yine de bu şehrin çok güzel olduğunu düşünüyorum,” diye Arledge’nin sözünü kesti Florence.

“Aksi söylenemez,” diye cevapladı Arledge, “ama bu şuna engel değil...”

O sırada Arledge, Lonide Meffre’nin doğrudan kendi oturdukları masaya doğru geldiğini gördü. Bir kez daha sözü yarıda kesilmiş oldu. Dinleyicilerinin ayağa kaktıklarını görünce o da kalktı.

“Merhaba Meffre,” dedi, Florence’in babası elini uzatarak, “gel, bizimle otur.”

Arledge hoşnutsuzluğunu belli eden bir biçimde yüzünü buruşturmaktan kendini alamadı, ama Fransız şaire yer açmaktan başka çaresi yoktu. Adam oturdu.

“Size bir mesajım var, Arledge. Arkadaşlarınızla karşılaştım,” dedi, “adlarını anımsayamıyorum, şu şarkı sözü yazar...”

Arledge düşmanca, “Handl’lar,” dedi.

“Ta kendisi. Bay Handl bu kadar uzun bir yürüyüşten sonra kendini pek iyi hissetmiyormuş, o ve karısı gemiye döndüler. Benden bulunduğunuz yere kadar gidip özürlerini bildirmemi rica ettiler.”

Arledge sesinin tonunun söylediği cümleyle uyum içerisinde olmasına dikkat ederek, “Çok teşekkür ederim, Meffre,” dedi, “görünüşe bakılırsa Esmond bu yolculuktan yararlanamayacak.”

Bir sessizlik oldu. Meffre rahatsız olmuş bir şekilde, “Sohbetinizi kestiğim için üzgünüm,” demek ihtiyacını duydu, “lütfen, kaldığınız yerden devam edin.”

Doktor Bonington elini başının üzerinde gezdirerek, “Neden söz ettiğimizi anımsamıyorum bile,” dedi.

Arledge fırsattan yararlanarak, “Birkaç ay önce Londra’da Bay Bayham’ın başından geçen tatsız bir olaydan söz ediyorduk,” dedi.

Piyanist irkildi. Arledge’nin konuşmanın yönünü değiştirmesi onu hazırlıksız yakalamış ve bocalatmıştı.

“Yani, aslında bunun tatsız bir olay olduğunu söyleyemeyiz, daha çok bir rastlantı...”

Aniden Florence, “Özür dilerim, sözünü kesiyorum, Hugh,” diye araya girdi, eliyle kahveye uzakça bir mesafede yürüyen birini işaret ederek, “şu adam Lambert Littlefield değil mi? Geminin güvertesinde görmüş gibiyim.”

Hepsi Florence Bonington’un işaret ettiği yöne bakarak birkaç saniye boyunca söz konusu adamı süzdüler.

“Hayır,” dedi Bayham, “Littlefield daha uzun boylu ve daha zarif.”

“Çok zenginmiş, öyle mi?”

“Doğruya doğru, milyoner. Bu yüzden o kadar çok yazıyor. Her gün akıp duran parayı kazanacağım diye parmağını kımıl-

datmasına bile gerek yok. Romanlarını yazması için bütün zamanlar onun.”

“Aranızda Louisiana’yı okumuş olan var mı?”

Dört erkek koro halinde, “Hayır,” dediler.

“İyi bir roman, ama fazlaca zalim. Sanki bütün New Orleans acımasız spekülâtörlerle doluymuş gibi bir izlenim veriyor.”

Arledge, yönteminin kaba ve yetersiz kaldığını bile bile araya girmekten kendini alamadı.

“Belki de New Orleans Londra ve İskenderiye’den daha tehlikelidir.”

“Olabilir,” dedi Meffre, “bir arkadaşım orada üç ay kaldı, dört kez saldırıya uğradı.”

Arledge hızlıca, “Siz de Londra’da saldırıya uğramamış mıydınız, Bay Bayham?” diye sordu.

“Hayır,” diye cevapladı Bayham.”

“Peki, ne oldu öyleyse?” diye bastırdı İngiliz romancı. İlgisini iyice açığa vurduğunun bir kez daha farkına vardı. Sabırsızlığının ve taktik yetersizliğinin nedenlerini bir türlü anlayamıyordu. Kafasından -hemen kovalasa da- şu sağlıksız fikir geçti: Bu olayın ayrıntılarını gerçekten bilmek istemediği için böyle davranıyordu. Bu gizemin çözüme kavuşmasını istemiyor, belleğinde kimbilir onu ilk ve yetersiz biçiminde korumak istiyordu. Tam sorusunu öylesine sorulmuş gibi göstermek için bir şey ekleyecekken Doktor Bonington söze karıştı:

“Ben bir kez Leyden’de saldırıya uğradım.”

Arledge sinirliydi, umutsuzluğa kapılmıştı. Sandalyesinde dikildi. Konunun bir kez daha değişmesini istemiyordu. Belki Bayham’la tanışır tanışmaz üzerine atlayıp sorguya çekmekle hata yapmıştı. Doktor Bonington’un o geceki beyefendinin tarrifine uymadığını görüp, düş kırıklığına uğrayınca çok mantıksız davranmıştı. Adam onu sinirlendiriyordu ve konuşmayı bölmesini istemiyordu, ama hiçbir şey yapamadı. Doktor Bonington anımsarmış gibi bir ses tonuyla Leyden’de geçirdiği öğrencilik dönemini anlatmaya başladı. Konudan konuya atlı-

yordu. Anlattıklarının hepsi de birbirinden yavandı: Bir kaba-
re şarkıcısı, kendinden biraz büyük olan ve ailesinin üyeleri
ortadan kaybolan gizemli bir öğrenci (hepsi de son kez birbirini
izleyen yılların altı nisanında görülmüşlerdi), cinayetle suçlanan
bir profesör, el koleksiyonu yapan bir saatçi, bir gençlik aşkı ve
başka yalanlar. Arledge bu arada, Bayham'ın ağzından belli etme-
den tatlılıkla ve belli etmeden laf almasının mümkün olmayacağı-
nı düşündü. Sesini çıkarmadan, saklamaya gerek görmediği bir
kinle Doktor Bonington'u süzüyordu. Boş kafalı ve kaba bir tıp öğ-
rencisinin öyküleri hiç bitmeyecekmiş gibi geliyordu ona. Görü-
nüşe göre Florence'in babasının anlattıklarının Léonide Meffre'yi
de eğlendirdiği yoktu; doktorun sözünü keserek, damdan düşer-
cesine garsondan bir bira daha istedi -her zaman böyle yapardı-,
özür diledi ve doktordan devam etmesini rica etti.

Doktor Bonington olan bitenin farkına varmıştı.

"Dert etme, sevgili Meffre, sohbetim ne hoş ne de nezaketli,
sanırım sizi sıktım. Ayrıca öğle yemeğini gemide yiyeceksek ace-
le etmeliyiz. Geç bile kaldık; birayı iptal ederseniz daha iyi olur."

Meffre birasını iptal etti, hesabı Arledge ve Bonington'un kar-
şı koymalarına karşın Bayham ödedi ve hep birlikte keyifsizce li-
mana doğru yola koyuldular. Meffre önde yürüyen Florence'in ve
babasının yanına gitti, Arledge Bayham ile eşleşti. Sessizce ve bir-
birlerine ne diyeceklerini bilemeden yürüyorlardı. Arledge kendi
kendine, bunun tanıklar olmadan onu İskoçya'da olanlar hakkın-
da sorguya çekmek için uygun bir fırsat olduğunu düşünürken,
kahvedeki başarısız denemeleri yüzünden kelimelerin bir türlü
ağzından çıkmadığını görüyordu. Sonunda neredeyse yaptığıının
farkında olmadan, "Bana serüveninizi anlatmayı bitirmediniz, Bay
Bayham, şimdi anlatmanızı istesem çok mu sıkıştırmış olurum si-
zi?" dedi.

Bayham birden durdu.

"Neden bu kadar ilgileniyorsunuz, Bay Arledge? Söyleyin,
lütfen."

"Yalnızca merak."

“Yalnızca merak mı? Bana başka şeyler de var gibi geldi. Kahvede oturduğumuz süre boyunca bu konuda ısrar edip durdunuz. Bundan söz etmekten hoşlanmadığının farkına varmadınız mı? Anlayışınızın bu kadar kıt olduğunu tahmin etmezdim.”

Bu doğrudan cevap karşısında Arledge bocaladı ve ne diyeceğini bilemedi.

“Fark ettim tabii; ne Doktor Bonington, ne kızı, ne de siz bu konudan söz etmek istiyorsunuz. Ne zaman olanları anlatmaya başlasanız sözünüzü kestiler.”

“Pek değerli Bay Arledge, eğer sözümü kestilerse, bu konuda konuşmak istemediğimi bildikleri içindir. Sizin ısrarcı tutumunuz nedeniyle şu anda yapacağım şeye engel olmak istediler: olumsuz bir cevap vermek ve sizi terslemek. Eğer rahatsız olmazsanız bu konuda daha fazla konuşmak istemiyorum.”

Arledge utanmış görünüyordu, yüzü morarmıştı; başka bir tarafa bakarak yürümeye başladı. Bayham da aynısını yaptı, bir yandan da çok sert davranıp davranmadığını düşünüyordu.

Daha ılımlı bir sesle, “Yaşadığım serüvenden nasıl haberi-niz oldu? Basın mı? Basında çıkanlar pek ilginç değildi,” diye sordu.

Arledge “Handl aracılığıyla,” diye cevapladı.

“Handl mı? O zaman bu kadar merak niye? Handl hikâyemi ilk ağızdan dinleyenlerden biriydi; benden duyan tek kişi, o, eşi ve... Biliyorsunuzdur.”

“Sanırım, evet.” Arledge çok utanmıştı. “Sanırım çok gereksiz şeyler yaptık. İlişkimiz daha başından zora girdi. Size bir açıklama borçluyum. Lütfen, özrümü kabul edin.”

“Lütfen Bay Arledge, böyle düşünmeyin. Olaylar bir kez açıklığa kavuştuktan sonra hiç önemi yok. Belki kahvede daha açık davranmalıydım. Bu gülünç sahneyi yaşamak zorunda kalmazdık böylece. Biraz abartıyorum belki, ama bu konudan söz etmekten hoşlanmıyorum. Aklıma sonsuza kadar unutmak istediğim tatsız tartışmalar geliyor.”

“Lütfen, tutumunuzu açıklamanız gerekmez. Aptalca davrandığım için çok üzgünüm. Sizi temin ediyorum, bir daha bu olayın sözünü açmayacağım. Lütfen, en içten özürlerimi kabul edin ve pişman olduğuma inanın.”

“Ben de bu kadar sert davrandığım için özür dilerim, hele sizin gibi derinden hayranlık duyduğum birine. Bir açıdan bakınca beni ilgilendiren bir konuda kaygılanmanız bir iltifat, öte yandan sizin gözünüzde her şey bir ayrıntıdan ibaret.”

“Teşekkür ederim, Bay Bayham. Sözleriniz çok güzel. Gerçek bir beyefendisiniz.”

“Öyle olmak isterim.”

Adımlarını sıklaştırdılar, liman yakınlarında Bonington'lara ve Meffre'ye yetiştiler. Onlar Leyden ve *Lousiana*'dan konuşmayı sürdürüyorlardı. Arledge'nin duyguları karmakarışıktı.

İskenderiye'deki son gece epey kasvetliydi. Tatilin bittiğinin farkında olan yolcular (böyle bir ad yakıştırmışlardı), bu Mısır şehrinde kalışlarının gereğinden fazla uzun ve iradeleri dışında olduğunu bilseler de, konuşacak bir konu bulamıyorlar, gruplar halinde, asık suratlı, başları öne eğik salonda oturuyorlardı. Yalnızca yolculuklarının sonuna yaklaşan, Tanc'a'da inecek yolcular dermansız bir neşeyle konuşuyorlardı. Aralarında Bayham, Handl'lar, Florence ve Doktor Bonington, Kerrigan, Meffre ve Victor Arledge'nin bulunduğu bir grup bu yolculuğu pek de istemediklerinin farkına varmışlardı; geziyi başından beri başarısızlığa mahkûm hissediyorlar, *Tallahassee*'nin onları geziyi yarım bırakmaya varacak bir arıza çıkarması için dua ediyorlardı. Eğer bir yolcu o gece duyulan hoşnutsuzluk ve kuşkuları yüksek sesle dile getirseydi, büyük bir ihtimalle herkes birden gerisin geri Marsilya'ya dönmek isteyecekti. Ama hiçbiri diğerlerinin duygularından hakkında emin olamadığından yakınmalarını bastırdılar. Er-

tesi gün yelkenli, bu insanların hoşnut oldukları şehri ve yolculuğun Victor Arledge'ye sunduğu çekicilikleri bırakarak demir aldı: İkinci Kaptan Collins'in ölümü ve bir gün Hugh Everett Bayham'ın gerçek dışı yolculuğu hakkında bir şeyler öğrenme ihtimali yabana atılacak şeyler değildi çünkü; yine de arabanın. onu kaçıranların müziğin, deniz kıyısındaki evin, kapatılmanın, üç kız kardeşin kıskançlık ve kinlerinin sırrını öğrenmeyecekti.

Tallahasse altı gün boyunca, Kuzey Afrika kıyıları boyunca yolculuğuna devam etti ve yeni bir olay yaşanmadı. Yolculuğun ilk bölümünün bittiğini bilen yolcuların üzerine çöken hoşnutsuzluğa, insanı güçten düşüren sıcak da eklenince, kimsede kaptandan yeni duraklamalar isteyecek hal kalmıyordu. Uykuya yenilen hanımefendilerin yelpazeleri ellerinden kayıp yere düşüyordu. Erkekler ya kamaralarına kapanıyor ya da ceketsiz ve yeleklerinin düğmeleri çözükle bir halde kâğıt ve sant- ranç oynuyorlardı. Huysuz tayfalar canlılıklarını yitirmişler, boş zamanlarını bir süre sonra insanın uykusunu getirici bir mırıltı haline dönüşen açık seçik baladlarla şarkılar söyleyerek geçiriyorlardı. Yolculuğun başından beri öbür yolcuların pek yüz vermediği bilim adamları, gemide bulunuşlarına bir anlam katmak amacıyla hesaplar yapmaya uğraşıyor, bunun için de kendilerini Seebohm'un çalışma odasına kapatıyorlardı, ama sıcak ve sıkıntılı hava onların da kolunu kanadını kırmaktaydı. Kerrigan görevini daha düşük rütbeli birinin ellerine bırakmış, üç Mançurya atının ölümüne üzüleniyor, avuntusuz ve çökmüş bir durumda sürekli içiyor, pis kokan bir kerhane taburesine çökmüş bir adam edasıyla tütün içilen salonun barındaki taburede oturuyordu.

Bir gece, *Tallahassee* Tunus limanından uzaklaşırken, yenisinden maceraperest olmaya niyetlenen büyük bir yolcu grubu salonda toplandı. Işıklar yanıyordu, Lederer Tourneur bir garsonun kendisine getirdiği gazeteye göz atar atmaz bağırdı.

"Ne barbarlık!" Geminin havası birden canlandı.

İngiliz öykücünün bu âni ve karşı çıkıcı yorumunu duyup dikkati çelinen viyolonist Amanda Cook, “Ne olmuş?” diye sordu.

Tourneur ona aldırmadan haberi okumaya devam etti, gergindi ve arada bir ağzından hayret nidaları dökülüyordu. Her zamanki gibi meraklı ve sinirli olan Cook, kendisine yalnızca Tourneur’ün verebileceği bir cevabı arayarak öbür yolculara baktı.

Léonide Meffre, Amanda Cook’un kulağına eğilerek, “Sanırım Bay Tourneur bir şey keşfetti,” diye fısıldadı. Gerekli olduğu kadar alçak sesle fısıldamadığı için bu talihsiz ve yanlış gözlemi diğer yolcular da duydular.

Bakışları hızla birinci sayfayı tarayan Tourneur, “Korkunç! Çok korkunç!” diye mırıldanıyordu, “Nerede duracak bu adamlar?”

Louisiana’nın zengin ve ünlü yazarı Lambert Littlefield, “Okumanızı böldüğüm için özür dilerim, Bay Tourneur,” dedi, Kerrigan ve Marjorie Tourneur dışında gemideki tek Amerikalıydı; “sesinizin bu biçimde yükselmesine neden olan haberin ne olduğunu bilmek isterdik.”

Tourneur bakışlarını kaldırarak cevap bekleyen adama baktı. Littlefield ve Tourneur’ün oturduğu koltukların yakınındaki masalarda kâğıt oynayan, aralarında Bayham ve Bay Bonington’un da bulunduğu bir grup oyunlarını yarıda keserek Tourneur’ün hayret nidalarının ayaklandığı gruba katıldılar.

“Resul, baylar, bir adam ve bir çocuk kaçırmış.”

“Resul mü?” diye tekrarladı Florence Bonington, “Resul de kim?”

Meffre sabırsızlıkla, “Siz bir aydır gazete okumuyor musunuz?” diye sordu. “Walter Harris’i kaçırmıştı. *London Times*’ın muhabiri. Fidyeye pazarlığı yaptığı sırada iki kişiyi daha kaçırmış. Akıl almaz bir şey bu!”

Florence, “Ben asla gazete okumam,” dedi, “Resul kim?”

Meffre dikkat çekmek için, "Bu kez kimi kaçırmış?" diye sordu.

"Bir Kuzey Amerika vatandaşıyla evlatlığını. Bay Littlefield, adamın adı Ion Perdicarius. Bir bilginiz var mı?"

"İlk kez bu kadar abartılı bir ad duyuyorum. Gazetede hiç bilgi yok mu?"

"Yalnızca Kuzey Amerika vatandaşı olduklarını söylüyor. Şimdi sizin sorunuz da bizimle aynı. Ha, Bay Littlefield?"

"Korkarım benim hükümetim sizinkinden bizimkileri de kurtarmasını rica edecektir. Eğer Doğu'da, Fas'ta filan bir temsilci varsa, yarı resmi biri, mutlaka İngilizdir."

"Anımsattığım için özür dilerim ama," diye söze karıştı Esmond Handl, "birkaç gün içinde Mısır'da tam bir serbest dolaşım hakkı karşılığında, İngiltere Fas'tan Fransa karşısındaki güçlerini geri çekecek. Sizin hükümetinizin fidye bedelini ödemesi gerekeceği gibi, sizinki de, Meffre, pazarlıkların olumlu sonuçlandırılması görevini üstlenecektir."

Meffre, "Ben aynı kanıda değilim," dedi. "Kaçırma şimdi olmuş, birkaç gün sonra değil. Bu durumda sorumluluk Britanya yetkililerindir. Fas'ta demir bir yumruğa gerek var, Fransa bu boşluğu dolduracaktır. Söylediğiniz gibi birkaç gün sonra her şey çok daha iyi olacak, bu zorbalıklara da son verilecek."

Littlefield, "Nerede kaçırılmışlar?" diye sordu, "Adamın adı Perdicarius mu?"

"Tanca'da gündüz gözüyle hem de," diye cevapladı Tourneur. "Utanç verici, hele küçük bir çocuğun kaçırılması, iğrenç!"

"Lütfen," dedi Florence Bonington, "Neler olduğunu öğrendim sayılır, ama beyler, biriniz zahmet edip bana Resul'ün kim olduğunu söyleyebilir mi? Bu kadar cahil olduğum için özür dilerim."

Marjorie Tournier bir elini sevecenlikle genç kızın koluna koyarak, "Ben de bilmiyorum, canım," dedi.

Victor Arledge, Bayham'ın genç kızın merakını tatmin etmek arzusunda olduğunu görünce atıldı:

"Ahmet Bin Muhammed Resul, bir Berberi reisi, bir şef. Halk rahatsız, çünkü Sultan Abdülaziz ülkeye Avrupa ölçütlerini getirmek istiyor. Berberi kabileleri de halkın tedirginliğini fırsat bilerek ayaklandılar. Hem yardım ediyorlar hem de gerektiği zaman onları saklıyorlar. Cezayir sınırında kampları var. Resul, Walter Harris'i kaçırdığı zaman akıl almaz miktarda bir fidye istedi. Herhalde aynısını Perdicarius için de isteyecektir."

"Sanırım, bir şey unuttunuz Bay Arledge," diye söze karıştı Meffre, "bu fidye paralarıyla silah satın almak istiyor onlar."

Amanda Cook, "Silah mı? Ciddi bir devrim düşünüyorlar öyleyse," dedi.

"Bir isyan başlatarak," dedi Littlefield.

"Ama bu bizim çıkarlarımızı zedeleyecek, öyle değil mi?"

"Tabii ki, durum çok kritik."

Handl, "Uygar Avrupa toplumunu bölgeden çıkarmak akıllıca bir çare olabilir," dedi.

"Tehlike bu kadar büyük mü?" diye sordu Florence, "Yani kapının eşiğinde mi?"

"Bunu asla bilemeyiz, Bayan Bonington. Eğer bu iki adamın ve çocuğun hayatlarını kurtarmak için büyük paralar ödenirse, adamlar bu paralarla silah satın alıp Melilla'yı ele geçirebilirler. Bu da çözümü çok güç bir sorun demektir."

"O zaman fidye ödemesinler," dedi Meffre.

"Bu çok nazik bir konu," diye söze karıştı Bayham, "Üç masum insanın hayatı tehlikede. Nasıl bu kadar gelişigüzel konuşabiliyorsunuz?"

Clara Handl, "Bilmek isterdim ki..." diye söze girişti.

"Gelişigüzel konuşmuyorum, Bay Bayham, emin olun hiç de öyle konuşmuyorum."

"Gerçekten!" dedi Arledge.

"Bilmek isterdim, acaba bizim açımızdan tehlikeli bir durum var mı?"

“Alayınız, Bay Arledge, son derece yersiz.”

“Gözlemimde bir alay yoktu, Bay Meffre. Siz hiçbir zaman gelişigüzel konuşmazsınız, yalnızca arada bir benimle zıtlaşmak için böyle yaptığınız olur.”

“Arledge, sizi uyarıyorum, densizliklerinize hemen son verin.”

“Aman Tanrım! Densizleşen biri varsa o da sizsiniz. Ben yalnızca sizin bir görüşünüzü destekledim. Daha ne istiyorsunuz ki?”

“Ben Bay Bayham’la konuşuyordum, sizinle değil. İki kişi arasındaki özel bir konuşmayı bölmek densizliktir.”

“Çevrede bir sürü insan varken özel bir konuşma mı? Şimdi Bay Bayham’ın haklı olduğunu düşünmeye başlıyorum. Gelişigüzel konuşmamalısınız, Bay Meffre, uygun yerde uygun sözü söylemelisiniz.”

“Bana hakaret ediyorsunuz!”

“Niyetim bu değil. “

“Baylar! Baylar! Lütfen, biraz yavaş olun. Ciddi bir konudan söz ediyoruz burada,” diye araya girdi Littlefield.

Bir tartışmada her zaman son sözü söylemek isteyen Arledge, “Evet, üç candan,” diye noktayı koydu.

Arledge hoşnutluk ve suç ortaklığıyla kendisine gülümseyen Hugh Everett Bayham’a baktı. Doktor Bonington odaya yayılan gerilimi azaltmak için Resul’e sövüp sayıyordu. Littlefield, Tourneur ve Handl, Sultan’ın aşırı sakınlı davranmasına içerliyorlardı, eğer o rıza gösterseydi Britanya orduları isyancılara öyle bir ibret dersi verirdi ki! Arledge, Léonide Meffre’nin alınganlığı ve gülünçlüğü yüzünden Bayham’la bir bağ kurduklarını, önünde sonunda iyi arkadaş olacaklarını düşündü: Gizli bağların ve ortak çekilen cezaların dostluğu. İskenderiye’den ayrılırken sönüp giden, İskoçya’da olup biteni bir gün araştırma isteği, Tunus’tan ayrılırken yeniden alevlendi.

Tallahassee suları yarararak ilerliyor, parlak ışıkları ta boğazdan seçiliyordu.

Bu yelkenlide hiçbir şey önceden kestirilemiyordu. Bir karar ne kadar kesin olursa olsun ya da bir davranış ne kadar lanetlenirse lanetlensin, sinsice daha karmaşık patikalara süzülerek, kısa bir süre önce soluksuz bıraktığı ya da ümidini kırdığı yolcuların gözleri önünde, *Tallahassee*'nin Marsilya'dan demir aldığı gün olduğu gibi çok şeyler vaat eden bir biçime bürünme kapasitesi her zaman vardı. Bu kapasite bir gazete-deki birinci haberi kullanarak yeni bir güç, kudret gösterisi yaptığında, neşe ve narin bir coşkunluk hali tüm yolcuları, ama özellikle Victor Arledge'yi etkisine almıştı. Victor Arledge'nin kendisini Hugh Everett Bayham'ın kaçırılışındaki ve İskoçya'da tutuluşundaki gizle, genç kızın kimliğini araştırmaya adanmasına neden olan şey (bu olaya verdiği önem sınırsızdı), *Tallahassee*'nin üzerinde dalgalanan bu güçlü enerjiden (ama süreğen değil, iniş çıkışlarla mayınlanmış), ya da sürekli amaç değiştirmenin ve neye dayanıp güveneceğini bilememenin kendi üzerinde yarattığı gerilime engel olma arzusundan geliyordu. Arledge, herkesi yadırgatan bir biçimde korkularını, ki-barlığını, özdenetimini ve kendini sakınmayı bir kenara bırakmış, ününü tehlikeye atmıştı. Bunu neden yaptığını hiç bir zaman bilemedi, ama bu kararı büyük bir yazarın kaybedilmesi-ne yol açtı. Kendini tecrit etti, her şeyi bıraktı, hatta her şey-den elini ayağını çekti; belki sıradan birinin kabul edeceği ama bir yaratıcının, ölümsüzlüğü emel edinen birinin asla arzu et-meyeceği koşullarda öldü.

Dördüncü Kitap

Bay Branshaw uzunca bir ara için okumasını kestiğinde, ben halının desenlerine bakarak devam etmesini bekliyordum. Birden kitabın kapanırken çıkarttığı tok sesi duydum ve irkilerek gözlerimi yerden kaldırdım, doğrusu bunu beklemiyordum. Bayan Bunnage de, onun bu davranışını desteklercesine işgüzar işgüzar kaleminin kapağını takıp, Bay Branshaw, okumaya başladığından beri dur durak bilmeden *Ufkun Öte Yanı* adlı romanı üzerine izlenimlerini yazdığı kâğıtları bir araya toplayarak, beceriyle çantasına yerleştirdi. Kâlemin kâğıt üzerindeki cızırtısı birden fazla kez dikkatimi çekmiş, uzaktan Bayan Bunnage'nin aldığı notları çözmeye çalışmıştım: Küçük, kargacık burgacık harflerini okumak, en azından benim bulun-

duğum mesafeden okumak olanaksızdı, bu nedenle tahmin edebilsen de yazdıklarının içeriğini bilmiyordum. Davranışım çocuksu olup, Tanrı vergisi gözlem yeteneğimin hiç olmadığı- nı gösterebilir, ama birkaç saniye ne yapacağımı bilemedim. Bay Branshaw'un sabahtan beri okudukları pek de uzun değildi. Ben seksen sayfadan az olduğunu hesaplamıştım. *Ufkun Öte Yanı*'nın asıl cildinin kalınlığıyla kıyaslandığında hiç de uzun değildi, yani kendi başına bir roman olacak kadar uzun değildi demek istiyorum. Şu da var ki, son bölümün havası pekâla açık uçlu, olayların tam anlamıyla çözümlenmediği bir sonun havası olabilirdi. Belki de ev sahibimizin bir gece önce altını çizdiği gibi, şimdi ölmüş olan arkadaşı, Victor Arledge'nin inzivaya çekilmesinin nedenlerini tam olarak keşfedememişti herhalde. Daha kaç bölüm kaldığını sorup sormamak arasında bocaladım. İş araçlarını yerleştirmekte olan Bayan Bunnage'nin de, bir yorum yapmamızı bekleyerek gözüpek bakışlarla bize bakan Bay Branshaw kadar gerginleştirdiği, bir şeylere gebe sessizliği bozmak için konuşmaya karar verdim. Sabırsızlığını kitabın kapağında parmaklarıyla davul çalmasından anladığım ev sahibini memnun etmek için ağzımı açtım. arada bir anlatımın tutuklaşmasına ve konuşma bölümlerinin öbür bölümlere oranla daha acemice yazılmış olmasına karşın hikâyenin çok ilginç olduğunu söyleyebildim. Branshaw bunu duy- maktan rahatsız oldu sanki ve sessizliğini birkaç saniye daha korudu. Konuşmaya başlarsa bizi evden kovacağını düşünerek korkuya kapıldım, benim övgü sandığım masum gözlemim karşısında onun yüzünün takındığı ifade son derece düşman- caydı. Sessizliğini bozduğunda, okumayı başka bir zaman, bel- ki ertesi sabah sürdürmek istediğini belirtti. Yüksek sesle, an- laşılır biçimde okumaya devam edemeyecek kadar yorulmuş- tu (kaçınılmaz olarak), hem öğleden sonra için, bu kitap oku- ma işi ortaya çıkmadan günler önce verilmiş, yerine getirmek zorunda olduğu sözleri vardı. Benden daha anlayışlı çıkan Ba- yan Bunnage hemen yerinden kalktı, hiç duraksamadan girişe

doğru gitti, Bay Branshaw'a teşekkür edip ertesi gün görüşmek üzere veda ettikten sonra ona evine kadar eşlik etmemin iyi olacağını söyledi. Ben de yanaklarım hafifçe pembeleşerek bu isteğini kabul ettim.

Sokağa çıkıp yürümeye başladık. Hafif adımları, canlı yürüyüşüyle tırıs giden bir Mançurya atını andırıyordu. Bir önceki gece verdiğim küçük partinin bu gidişatından hâlâ pek memnun değildim, ona girmesi için kolumu sunmakla yetindim.

Evine geldik (alçak, beyaz boyalı, kapıları ve panjurları yeşil, sevimli ve yalın bir yapıydı), tam veda etmek üzereyken beni öğle yemeğine davet etti. Olumsuz tavrım karşısında o kadar çok ısrar etti ki, gönülsüzce kabul etmek zorunda kaldım. Duvarları süsleyen tablolarla, mobilyalarının kalitesine bakılırsa ya bir mirasyediydi ya da kayda değer bir serveti vardı. Bizi homurdanarak karşılayan hizmetçisiyle birlikte yalnız yaşıyormuş gibiydi. Beni geniş bir yemek odasına alarak, bir aperatif almak isteyip istemediğimi sordu. Karnım çok acıkmıştı, bir şey içmek istemiyordum aslında, ama yeniden rica ve ısrarlara boğulmamak için çaresiz kabul ettim, o da ardından içki almak için odadan çıktı. Sonrasında, ben küçük yudumlarla bir kadeh *sack* içerken, o da hizmetçisiyle birlikte iki kişilik sofrayı kurdu.

İlk tabakta umduğumu bulamadım. Bayan Bunnage'nin hakkımda sorduğu mesafeli, sıkıcı soruların arasında uzayıp giden sessizlikler dayanılacak gibi değildi. İkinci tabak geldiğinde, eğer bir şeyler yapmazsam bu durumun sürüp gideceğinin farkında olarak, yüzeysel, abartılı ve anlamsız sorularına karşı koya koya, konuyu aslında hiç de ilgilenmediğim *Ufkun Öte Yanı*'na getirdim ki en azından Bayan Bunnage'nin gülümsemesinin yerini alan düş kırıklığından kaynaklanan hoşnutsuzluk ifadesinin yok olmasını, o gülümsemenin yüzüne geri dönmesini arzu ediyordum, ama heyhat, umduğumun aksine Bayan Bunnage ürperdi ve yüzü ciddileşti. Tepkisi beni şaşırtmıştı, birkaç saniye susarak kendisini toplamasını bekledim;

peçetesinin yardımıyla sakinleştiğini görünce de (allak bullak olmuş yüzünü peçetesinin ardına gizleyerek sakinleşmeye çalışmıştı), yeniden konuya döndüm. Bunu, yeniden kendini kötü hissetmesi için değil, geçirdiği sarsıntının Bay Branshaw'ın ölü arkadaşının yazmış olduğu romanla ilgili olduğunu fark ettiğimi anlamasını istemediğim için yaptım. Nitekim umduğum gibi de oldu: Artık benim ilgi alanlarımı öğrenmiş olan Bayan Bunnage her türlü ihtimale hazırlanmıştı. Victor Arledge Bay Branshaw'ın elindeki metinde yazılı olan yolculuğa çıkmış mıydı gerçekten? Öbür yolcular gerçek miydi? Ağzına bir parça et atarak gizemli bir biçimde gülümsedi.

“Hikâyenin palavra olduğunu düşünüyorsunuz, öyle değil mi? Bir bakıma, evet, palavra. Size şu anda bu konu hakkında fazla bir şey söyleyemem, bu beni gerçekten üzüyor, çünkü biz ikimiz yolculuk ya da silah arkadaşı gibiyiz, gerçeği bilmeniz gerektiğini düşünüyorum, ama bugün olmaz, yarın. Bay Branshaw okumasını bitirince belki. Şu anda sorunuzu cevaplarsam, yapıtını bitirmeden başkalarına okutan bir yazara benzerim ki bu da hiç hoşuma gitmez. Hem, benim çok sabırsız olduğum ve doğru zamanlarda çenemi tutmayı beceremediğim izlenimini verir. Ayrıca belirsizliği uzatmayı bilmek gerekir. Lütfen beni bağışlayın, yarın için size inandırıcı ve tatmin edici bir cevap vereceğim, çok şaşıracığınızdan da eminim.”

Şunu iyice belirtmeliyim ki, bu soruyu merakımı giderecek bir cevap almak amacıyla sormamıştım, çünkü merak ettiğim bir şey yoktu. Bayan Bunnage'nin anlaşılmasız açıklamasının kafamı karıştırmasına izin vermedim, ama soruma bir cevap da alamamıştım. Kitapta sözü geçen olaylar gerçek miydi? Ayrıca neden bunu öğrenmeyeyim ki? Hem bu gizlilik, hiç niyetim olmasa da, beynimi meşgul edebilir ve canımı sıkabilirdi (en azından düşünecek daha iyi bir şey bulamadığım sıralarda). Şaşkınlığım herhalde kolayca belli oluyordu; Bayan Bunnage bu yeni doğmuşçasına taze ilgimi sezerek tadını çıkardı. Ben-

se daha fazla soru sormaya yeltenmeyerek, "Gerekli değil," demekle yetindim.

Yemeğin geri kalanı aynı hava içinde, şundan bundan söz ederek geçti; o öğleden sonra evinden çıktığımda, Bayan Bunnage hakkında başlangıçta edindiğim fikirlerin epeyce değişmiş olduğunu itiraf etmeliyim. Şimdi onu salt sevecenlikten daha derin duygularla anımsıyorum. Hayatımda yalnızca iki kez görmeme karşın, narin bedeni, iyi huyluluğunu gizlemeyi başaramayan gizemli saf davranışlarıyla benim için ne anlam ifade ettiğini tam açıklayamadığım apayrı bir duruşu var bu kadıncağızın. Aramızda bir daha Bay Branshaw'ın arkadaşının romanından söz etmedik. Yemeğin başında yaşadığımız ilk anların gerginliğini atlattıktan sonra, sıradan ama eğlenceli diyebileceğimiz pek çok konudan konuştuk. Çay içerken olsun, akşamın çökmesini izlerken olsun, zaman çabucak geçti. Finsbury Road'da geçirdiğim üç dört saatin sonunda, bu gizemli hanımın başlangıçta sandığımdan çok daha akıllı olduğunu düşünmeye başlamıştım. Sanırım bunun kaynağı, yeni hissetmeye başladığım takdir duygusu: *Ufkun Öte Yanı* adlı romana duyduğum başta edilgen, daha sonra kayıtsız ilgi giderek keskinleşti ve akıl çelici bir hale büründü (korkarım bu biraz da, Bayan Bunnage'nin fikirlerine duyduğum yakınlık ve hayranlık karşısında hissettiğim bir görev duygusuydu). Öyle ki, ona ertesi sabaha kadar veda ederken, az kalsın bana vermiş olduğu sözü anımsatacaktım. Sokak ortasında bunu söylemenin kibarlığa sığmayacağını düşünüp sustum; böylece onun arzularının, kaprisinin, duygularının ve isteğinin yanı sıra, bizzat şansın da insafına kalmış oldum.

Bay Branshaw, beni kendisinin kişisel özelliği haline dönüşmüş olduğunu sandığım sıcaklıktan yoksun bir kibarlıkla karşıladı ve Bayan Bunnage gecikmiş olduğundan, onu beklerken içkide kendisine eşlik etmemi rica etti. İtalyan şarabı içerek önemsiz konulardan söz ettik. Adam o kadar cansızdı ki, arkadaşının, hayatı boyunca vermiş olduğu tek yapıtın üstün-

lüğünü tanıtmaması için ne gibi bir sebeple onu seçmiş olabileceğini düşünmekten kendini alamadım. Kağıt üzerinde böyle bir işi yapmak için heyecan duymaya gerek vardı, gelgelelim Bay Branshaw bu heyecandan tümüyle yoksundu. Vasiyle, yaşam öyküsü yazarı arasında bir yerlerde durması gereken Bay Branshaw, her iki göreve de uygun değildi. İki yabancıya son zamanların en önemli romanı olarak adlandırdığı bir romanı okumak zorunda kaldığı için sevinçten havalara uçmamasını anlıyordum anlamasına, ama insanın içinde en ufak bir kıpırtı olmaması, bu hakikaten garipti. Bu soğukluğun gerçek mi, görünüşte mi, yoksa zorlama mı olduğunu hiçbir şekilde bilmiyordum. Başka koşullarda olsa bu durum beni hiç ilgilendirmezdi, ama o sabah *Ufkun Öte Yanı* adlı romana duyduğum merak yüzünden Bayan Bunnage'ye sunduğum bağlılığımın bir gereği olarak, davranışının nedenini bilmek zorundaydım. Sorup soruşturma düşmanı olduğum için susmayı tercih ettim. Bu konuda Bayan Bunnage'nin bilgisine ve önceki gün öğleden sonra verdiği kararın değişmez olduğuna güvenmem gerekiyordu. İyice sabırsızlaşmıştım.

Bay Branshaw, ellerinin arasında kitap, kanapeye yerleşmiş, öksürerek boğazını temizliyor, Bayan Bunnage geciktiği için kaygılanıyordu. Buluşma zamanının üzerinden yirmi dakika geçince, daha fazla gecikmeden bu okuma işini iptal etmeyi önerdi. Bu öyküyle daha fazla zaman kaybetmek istemediğini, Bayan Bunnage'nin besbelli kitaba olan ilgisini yitirdiğini ve hikâyenin gelişimiyle artık ilgilenmediği için gelmemiş olabileceğini eklemeyi de unutmadı. Bunun mümkün olamayacağını söyledim ve on dakika daha beklememizde ısrar ettim. Kabul etti, ama nafile, kadın gelmedi. Sinir ve korkudan allak bulak bir halde ondan yeni bir uzatma istedim, Bayan Bunnage'nin evine gidecek (telefonu cevap vermiyordu), ne olduğunu öğrenecek, eğer ciddi bir engeli yoksa onunla birlikte en kısa zamanda geri dönecektim. Ama sanırım Bay Branshaw bizden usanmıştı: Kitap hakkında bir gün önce yaptığım yorumu

ima ettikten sonra, Bayan Bunnage'nin ciddiyetsizliğinden ve tutarsızlığından yakındı.

"Tanrı şahidimdir ki, arkadaşımın kitabından söz ettiğim zaman Bayan Bunnage'nin kitabın varlığından duyduğu heyecana ve hevese kendimi kaptırdığımı inkâr edemem, bu romanın beğenilmesi benim için o kadar önemli ki! Niyetim, roman basılana kadar içeriğini gizli tutmaktı, ama bir yandan Bayan Bunnage gibi bu konuda yetkin bir kişinin, Victor Arledge'nin hayatına duyduğu merakını tatmin etmek adına bu özveriye katlanmaya değer diye düşündüm, öte yandan metni bilmesinin kitabın piyasaya çıkarılması ve tanıtılmasında yararı olacağını. Kendi payıma büyük fedakârlık gerektiren teklifini bu yüzden kabul ettim. Size gelince, sizi kibarlığın en temel kurallarını zedelememek için davet ettim. Ama görüyorum ki çok büyük bir yanlış yapmışım! Korkarım, önceden de söylemiş olduğum gibi, Bayan Bunnage öyküyü sıkıcı, konuşmaları düzeysiz buldu; bu sabah burada bulunmaya gerek görmedi! Bu durum *Ufkun Öte Yanı*'na sayısız zararlar verebilir. Bana karşı çıkmaya yeltenmeyin, lütfen. Akla mantığa sığar başka hiçbir açıklaması yok davranışının, ayrıca bana gerçekten acı veren bu durumu bir gün daha uzatmak istemiyorum (anlaşılan uzatsam bile bir işe yaramayacak). Sizin... şöyle ya da böyle var olan ilginizi takdir ediyorum, şimdi sadece sözümü tutmak için kitabın geri kalanını okuyacağım. Bugün olsun, dün olsun, buraya gelme zahmetine yalnızca kibarlıktan katlanmış olamazsınız, dolayısıyla bunu zaten hak ediyorsunuz. Bu noktada tek kelime dahi laf etmeyin, eğer bir zaman kaybı olarak görmüyorsanız da dinlemekle yetinin!"

Konuşması beni utandırmıştı; boyun eğmiş ve etkilenmiştim, başını eğerek teşekkür anlamına gelen bir hareket yaptım. Bayan Bunnage'nin açıklanamaz yokluğu canımı sıkıyordu, koltuğa yerleştim. Ne de olsa bunalmıştım, gurur kırıklığı da keza, yine de hayallere kapılıyordum. Holden Branshaw elindeki kopyayı açtı ve bana ikinci kitaba başladığını bildir-

dikten sonra, gözlerini yüzüme dikerek onayımı bekledi. Gü-lümseyip hazır olduğumu mırıldandım, ben daha cümlemi bitirmeden o kaldığı yerden *Ufkun Öte Yanı* adlı romanı okumaya koyulmuştu bile.

“İdari işlerde karışıklıklara sebebiyet vermemek için yetki-lerini İngiliz Kaptan Eustace Seeböhm’a devretmiş olan Kap-tan J. D. Kerrigan, yelkenlide Ion Perdicaris ve evlatlığının ka-çırılması haberinden etkilenmeyen tek kişiydi. Bu haberi duy-madan önce, üç tane Mançurya atının ölümüne sünger gibi içerek kederlenip duruyordu zaten. Bu haberi duyduktan son-ra alkol dozunu iyice arttırdı, öyle ki, uzmanların ve bilim adamlarının tıbbi sebeplerle *Tallahassee*’nin mahzenlerine de-poladıkları viski stokları bile azaldı, üstelik dört Mançurya atı-nın daha ölümüne kederlenmesi gerekti. Tabii tüm bunlar, eğer böyle bir ruh halinde olmasaydı iki Perdicaris’in kaçırıl-mış olmasından özel olarak etkileneceği anlamına gelmiyor. Üzgün, avuntusuz durumu giderek ciddileşti: Kendini bırak-mışlığı ve kederi artıp, her geçen gün daha dayanılmaz oldu. Onu iyi tanıyıp (bu J. D. Kerrigan denen zatı tanımak ne denli mümkündür, o da ayrı bir şey), kendini bu biçimde kaybetme-sine daha önce tanıklık etmiş olanlar, tek çözümün paşagönlü nereye çekerse oraya gitmesi için onu serbest bırakmak oldu-ğunu biliyorlardı. Bu durum gemide yeni kargaşalara neden oldu. Kerrigan bu halde olmasaydı, gemidekiler Victor Arled-ge’nin farkına varabilir ve onun yaşama isteğini yeniden ka-zanmasına yardım edebilirlerdi belki, kimbilir...

İyi huylu ve deneyimli bir adam olan Kaptan Seeböhm, Kerrigan’ın bu durumunu başlangıçta bir denizcinin zihin ka-rışıklığı olarak yorumlayıp, pek önemsemedi. Kerrigan’ın du-rumuna uymayan bu teşhisinin suçlusu engin deneyimi ve hoşgörülü mizacıydı. Ama Kerrigan’ın yanlış davranışları ay-yuka çıkıp, gemideki varlığı öbür yolcular adına katlanılamaz bir hal almaya, davranışları tayfaya kötü örnek olmaya başla-yınca, Seeböhm bile çileden çıktı. *Tallahassee* Resul’ün eyle-

mini öğrendikten iki gün sonra, Kerrigan'ın sansür edilmesi gereken davranışları doruğa ulaştı. Beraberinde beş şişe viskiyle kamarasına kapanmasının üzerinden yirmi dört saatten fazla bir zaman geçmişti. Sonra daha fazla içki aramak için dışarı çıkmaya karar verdi, ne var ki, mahzen kapılarının Seeböhm'un emriyle kilitlenmiş olduğunu, iki denizcinin de gözcülük yaptığını ve emirlerine kulak asmadığını gördü, tabii görünce de öfkeden köpürdü. Bağıra çağıra, düzgün adımlar atmak için gösterdiği onca çabaya rağmen yalpalayarak, üstünün odasına doğru yöneldi. Tam bu sırada, kendini bir hamağa gelişi güzel atmış olan Amanda Cook'un ayaklarına takıldı ve düştü. Viyolonistin korkudan ödü patladı. Hemen ayağa fırladı, binbir özür dileyerek Kerrigan'a tutması için elini uzattı. Hiddet içindeki Kerrigan, düştüğü yerden doğrulur doğrulmaz kadını belinden kavrayarak başının üzerine kaldırdı ve güverteye toplanmış öbür yolcuların gözlerinin önünde suya fırlattı. Bir sürü denizci de kadının ardından suya atıldılar. Kerrigan, ani ve düşünmeden yaptığı bu hareket mahzenlerin kapılarının açılmasının çözümü olabilirmiş gibi, Amanda Cook'tan boşalan hamakla Hugh Everett Bayham'inkinin arasındaki hamağa uzanmış, şaşkın şaşkın olayı izleyen Florence Bonington'a doğru koşturdu. Kızı kollarından tutarak alelade bir yük taşıyormuşcasına sürükledi, sonra onu da havaya kaldırıp, mahzenlere ve içindekilere ulaşacak anahtarları vermedikleri takdirde, kızın akibetinin Amanda Cook'un kiyle aynı olacağını söyleyerek tehditler savurmaya başladı. Kerrigan'ın Amanda Cook'u suya fırlatmasıyla yarattığı şamata yüzünden geminin öbür bölümlerine dağılmış yolcular da güvertede toplandılar. Aralarında Kaptan Seeböhm ve Victor Arledge de vardı. Şaşkınlıktan ağızları bir karış açık, havada sallanıp duran Bayan Bonington'la öfkeli kaptana bakıyorlardı. Kerrigan arkadan yakalanmamak için sırtını korkuluklara vermişti. Bir grup boylu poslu denizci onu sağdan, soldan kuşatmışlar, ama üstlerinin Bayan Cook'un başına geleni yinelemesinden

korktukları için yaklaşmayı göze alamıyorlardı. Altı yedi tane iri yapılı denizci de, Kerrigan'ın Bayan Bonington'u denize atması, ya da genç kadının kazayla düşmesi (gerçi öyle bir durumda kaza olması ya da kadının ayağının kayması ihtimali pek yoktu ya...) halinde denize atlamak için hazır bekliyorlardı. Tüm bu figüranlar gerilimli ve belli bir hiyerarşinin sürdüğü bir sahne yaratırken, Amanda Cook'un imdadına yetişenler kadını kurtarmayı başarmış, viyolonistle birlikte ip merdivenleri tırmanıyorlardı. *Tallahassee*, birisi, "Bir kadın denize düştü," diye bağırılır bağırılmaz durmuş, hazırlıksız cankurtaranlar yine de canla başla çalışmışlardı. Kerrigan isteği yerine getirilmediği takdirde kadını denize atacağı tehdidini savurmaya devam ediyor, bunlara ilk korkusunu yenmiş olan Bayan Bonington'un ağzından dökülen, canı acıdığı ve yorulduğuna dair zayıf yakınmalar karışıyordu. Kerrigan'a en yakın konumda olan Bayham ve Seeböhm adamın üstüne atlamaya hazırlanıyorlardı, ama öteki onları fark eder etmez, o kadar içmiş bir adamdan beklenmeyecek bir çabuklukla Florence'ı çekerek tehdidini tekrarladı. Sonunda bir ses, Victor Arledge'nin öbür sesleri bastıran; ılımlı, uzlaşmacı bir tonda çıkan sesi duyuldu. Onun Kerrigan'a söylediklerini başka biri de söyleyebilirdi, ama aynı etkiyi yapar mıydı, kimbilir?! Arledge gereğinde durarak, saldırganlıktan ve korkudan uzak bir tonda, babacan bir tavırla konuşuyordu. Kerrigan yavaş yavaş sakinleşmeye başladı, hızlı hızlı aldığı nefesleri bir düzene girdi, sonunda kollarını indirdi ve Florence Bonington'u neredeyse kibarca yere bıraktı. Seeböhm ve adamları bu durumdan yararlanarak Kerrigan'ın üzerine atıldılar. Kendisine sataşıldığını gören Kerrigan hızla onlara doğru döndü ve yüzünde vahşi bir hayvan ifadesi belirdi. İtiş kakış ve yumruklaşma sırasında Kerrigan bir bıçak çıkartarak Seeböhm'un midesine ya da midesinin çok yakınına sapladı. Güvercinlerin havada birbirlerine sürtünmelerine benzer bir ses çıktı ve bıçağın girdiği yerden anında kan fışkırdı. *Tallahassee*'nin kaptanı ora-

cıkta yere yığılıvermişti. Korkmuş denizciler Kerrigan'ı zaptetmekte bayağı güçlük çektiler.

Seeböhm'un yarası başlangıçta ölümcül görünüyordu. Hatta kanlar içinde yere yığıldığında, gemideki insanlar onun çoktan ölmüş olduğunu düşünmüşlerdi. Saatler sonra, doktorlar hemfikir olarak, hayatının yalnızca bir buçuk gün kadar tehlikede olduğunu, durumunun ciddi olmasına karşın ölme tehlikesi olmadığını, umulandan daha çabuk iyileşeceğini müjdelediler. Kaptan Kerrigan'ın yara beresi de kısa sürede iyileşti, başında pek derin olmayan bir kesik vardı. Böylece tutuklanıp kamerasına kapatıldı ve sürekli gözetim altında tutulmaya başlandı. Geminin idaresini ise Fordington Lewthwaite adında budala bir subay üstlendi. İlk işi ateşler içindeki Seeböhm'a, *Tallahassee* Britanya yönetiminde bir limana girer girmez Kerrigan hakkında adli işlem yapılması konusunda telkinde bulunup, bu görevi yerine getirmek için rızasını almak oldu.

Gizemli Amerikalıyla şu ya da bu biçimde ilgisi olan (çok farklı biçimlerde de olsa), böyle bir soru sormanın hiçbir işe yaramayacağını, hiçbir sonuca ulaştırmayacağını bilen Victor Arledge ve Léonide Meffre dışında, tüm yolcular kendi kendilerine Kerrington'ın davranışının nedenini sorup duruyorlardı. Arledge ve Meffre olaydan pek fazla etkilenmedikleri için (pek içten olmasa da olan bitenler için üzüntülerini bildirmek dışında), hem yolcuların geri kalanını etkisi altına almış olan kararsar, acı veren duygulardan, hem de Fordington Lewthwaite'nin akademik ve utangaç tavırlarına sinir olup, artan bir küstahlıkla sık sık dikkafalılık yapan gemicilerin tatsızlığından uzak durarak kendi işleriyle ilgileniyorlardı. Olanlar Florence Bonington ve onun, babasının, Hugh Everett Bayham'ın, Handl'ların, Tourneur'lerin ve insancıl Bay Littlefield'in havlu atmasına sebep olmuştu. Zaten sarsılmış olan, en ufak bir şeyle sönmeye eğilimli canlılıklarını yitirmişlerdi. Onların bu tutumu *Tallahassee*'nin güvertesinde hissedilen sarsıntıların yalnızca dalgalardan kaynaklanmadığına olan inancını güçlendi-

riyor. Güvertede artık kimsecikler dolaşmıyordu. Yolcular kendilerini daha güvende hissettikleri kapalı salonlarda oturuyor, ara sıra güneşin sıcaklığından ya da gecenin melteminden yararlanmak isteyen bir maceraperest, arkadaşlarının yokluğunda kendini oyalayacak oyun kartları, içki ve tütünle donanmış kış tarafındaki hamaklarda görölüyordu. Bu kişilerin arasında Victor Arledge, Léonide Meffre ile bir gün eşi olabilecek bir bayanı bir çılgının kolları arasında görmenin korkusunu atlatmış olan, geleceğin umut vaat eden piyanisti Hugh Everett Bayham da vardı. Bu üç adamın ilişkileri o güne kadar pek dostane gelişmemişti. Birbirlerinden nefret ediyorlardı demek için, Arledge ve Meffre'nin birbirlerine kayıtsız olduklarını söylemekle yetinelim. Bayham ile Arledge de pek iyi bir başlangıç yapmamışlardı ve birbirlerine mesafeli davranıyorlardı. Müzisyen ile Meffre iki yıl önce Baden-Baden kaplıcalarında tanışmışlardı. Sıradan bir karşılaşma olsa bile, Monteverdi'nin *Ulises*'i oynanırken bir tiyatro locası ve bir hanım yüzünden sürtüşmüşlerdi. Olay geçmişte kalmasına karşın birbirlerinden çekiniyorlardı. Özellikle Fransız, değil fırsat olduğu zaman, gerekli olduğu zaman bile Bayham'la doğrudan konuşmaktan kaçınıyordu.

Bu durum, üç adam ilk kez kış tarafındaki hamaklarda bir araya geldiklerinde, parlak kişiliklerinin içine gömüldüğü derin sessizliği açıklamaya yeter. Ateşli bir iskambil oyuncusu olan Bayham bir parti çevirmelerini bile söylemeye cesaret edemeden susuyor, Meffre ele geçirebildiği gazeteleri baştan sona okuyor, bir yandan da leş kokulu bir pipo içiyordu. Arledge ellerini birbirine kavuşturarak, öbürlerinin bir yorum yapmasını, ya da Léonide Meffre'nin birkaç dakikalığına ortadan kaybolarak, sorguya çekmek için İngiliz piyaniste bir kez daha yanaşma fırsatı vermesini bekliyordu.

Bu durum böylece sürdü gitti. Yolcuların geri kalanı arasında da eski iyimserliklerini kazanacak ya da ortak neşelerini arttıracak bir olay olmuyordu. Düş kırıklığı içinde düşüncele-

re dalmış oturuyorlar, biraz canlanmak için en küçük bir çaba bile göstermiyorlardı. Her geçen gün sığınaklarından çıkmakta daha isteksiz davranıyorlardı. Bu yolculuk canlarına yetmişti (ama bunun farkında bile olmayacak kadar duygusuzlaşmışlardı), sıkılmışlar, tembelleşmişler ve gemide olmalarının amacını bile unutmuşlardı. Kerrigan'ın varlığı, daha geçirdiği kriz sırasında özlenmeye başlanmıştı. İyi halde olduğunda geminin içinde sürekli gidip gelir, tüm ayrıntılarla ilgilenir, durmaksızın Mançurya atlarının sağlığını denetler, tayfayı yönetirdi. Varlığının geminin uyumu açısından ne kadar vazgeçilmez olduğu anlaşılmıştı. Fordington Lewthwaite renksiz ve silikti.

Victor Arledge, birçok başarısız girişimden sonra, sonunda Fordington Lewthwaite'ten kamarasında kapalı tutulan Kerrigan'ı ziyaret etme izni kopardı. Lewthwaite'in bu izni vermesi için kaptanın yazara bir zarar vermeyeceğini anlaması gerekmişti. Gardiyanlarının verdiği bilgiye göre, Kerrigan günlerini yatağının üzerinde, avuntu nedir bilmez bir halde, huzursuz, kaygı içinde geçiriyordu; ama akli başındaydı. İçki içmiyor, iyi yemek yiyordu. Fiziksel olarak toparlanmıştı ve bu haliyle zararsız görünüyordu.

Arledge kamarasına girdiğinde Kerrigan uyuyordu. Yazarın elini omzunda hissedince sıçrayarak ayağa fırladı, ama onu tanıyınca hoşnutlukla gülümsedi. Arledge ona sarıldı, bir-iki sıcak sözcük mırıldanarak yatağın ayak ucuna otururken, Kerrigan'a yeniden yatması için ısrar etti. Nasıl olduğunu sorduktan sonra, Fordington Lewthwaite'in ve tabii Seebohm'un niyetlerini bilip bilmediğini öğrenmek istedi. Kerrigan önemsemez bir tavır içindeydi. Arledge'ye Seebohm'u bıçakladığı ve iki kadının hayatını tehlikeye attığı günkü hareketlerini anlatmasını istedi. Kendi anıları çok bulanıktı.

Arledge suç ortaklığıyla karışık bir gülümsemeyle, "Tabii ki korkunçtu," dedi.

Arledge'nin kendisini hiçbir biçimde kınamadığını anlayan Kerrigan, rahat bir soluk alarak açık açık ve güvenle gülümsedi,

ama hâlâ sinirliydi. Kendini yatağa atarak elleriyle kollarını ovuşturdu. Belki üşüyordu, belki sözün dönüp dolaşıp geleceği yerden tedirgindi, belki de Arledge'nin arkadaşıca cevabına karşın günlerin pek çok şeye gebe olmasından huzursuzdu. Arledge onu yatıştırmaya çalıştı.

"Neyse her şey geçti artık, hiçbir önemi kalmadı. En azından benim açımdan bir önemi yok," dedi.

"Ama benim için var," dedi Kerrigan, sanki bu cevap bir anlatıya başlamasının yolunu açmış gibi, tutarsız cümlelerle, kesik kesik, kendisini o gün o kadar barbarca davranmaya iten nedenleri sıralamaya başladı.

Victor Arledge bu tür iç dökmelerden hiç mi hiç hoşlanmazdı. Üstelik hem Kerrigan'ın kendisine içini dökmesine, hem de onun dudaklarından kendini temize çıkarmalar ve özürler duymaya alışık değildi. Rahatsız oldu. Özür dilenmesi gerekenin kendisi olmadığını söyleyerek bu konuşmaya bir son vermek istediye de, Kerrigan anlatmaya kararlı görünüyordu. Yaşamaya devam edebilmesi için avutulmaya ihtiyacı vardı (dertlerini Arledge'den başka kime anlatacak ki?). Bayan Cook'a, Kaptan Seeböhm'a ve öbür yolculara özürlerini iletmesi, Bayan Bonington ve Hugh Bayham'la, kendisi de uygun buluyorsa özel olarak konuşması için yalvardı yazara (onlardan mantıklı bir yaklaşım bekliyordu). Arledge, Kerrigan'ı hiçbir zaman böylesine utanç verici ve ezik bir durumda görmemişti. Kızdığını hissetti, onu caydırmak için çabaladı ama boşunaydı. Kerrigan arkadaşının sözlerini duymuyor ya da ciddiye alınıyordu, Arledge'nin sözlerinin en küçük bir etkisi bile yoktu. Böylece kaptan öncekinden daha uzun, üstelik utanç duygusundan yoksun bir monologa başladı; Arledge bunları dinlememek için her türlü bedeli ödemeye razıydı.

Victor Arledge, bir saat kadar sonra kaptanın kamarasından çıktığında, yüzünde sevinç, yorgunluk ve şaşkınlık karışımı bir ifade vardı. Düşüncelere gömülmüştü, yavaş adımlarla güvertede yürüyerek geminin kış tarafına gitti. Korkuluklara yaslanarak yaşlı denizciler gibi gözlerini ufka dikti. Bayham ve Meffre'yi aradı

ama bulamadı. Kendini yeşil yelken bezinden hamaklardan birinin üzerine atarak gözlerini kapadı. Tam otuz beş dakika Kerrigan'ı düşünerek kımıldamadan yattı.

Günler Arledge'nin kaygılarını da sürükleyerek akıp gidiyordu. Bayham'ın kaçırılışındaki gerçekleri bulma arzusu iyice dayanılmaz bir hal almıştı. Dolambaçlı yollara sapmaktan vazgeçip, piyanistle açık açık konuşmaya karar verdiğinden beri fırsat kolluyordu, ama bir türlü uygun bir an yakalayamamıştı. Yolcuların geri kalanı gibi, o da bu gemide bulunma nedenini unutmuştu. Uzun uzun güvertede geziniyor, durakların (yolcular bilim adamlarının isteğine boyun eğmişlerdi), oyalayıcı sohbetlerin eksikliğini duyumsuyordu. Bayham'ın serüvenini dinleme fırsatının kendisi için kaçmış olduğunu kabul etmeye yanaşmıyor, Handl bu konunun artık kapandığını söylemesine karşın bir türlü son noktayı koyamıyor, bir şey öğrenemeyecek olma düşüncesini kabul edilemez bulunuyordu. Bu konuyu tam bir takıntıya dönüştürmüştü. Artık Bayham'ı, suskunluğuyla kendisine işkence etmekten zevk duyan, nefret edilesi bir varlık olarak görmeye başlamıştı.

Gemide Kerrigan tutuklandıktan sonra en mantıklı tepkileri gösteren insan Hugh Everett Bayham'dı. Hep kendinden emin ve sakin davranmış, hiçbir zaman kaygı duymamıştı. Yolcuları, özellikle olaylardan çok etkilenmiş olan Florence Bonington ile babasını neselendirmek için elinden geleni yapıyordu. Zamanını salonlarda geçiriyor, fıkralar anlatıyor, el oyunları ve şakalar yapıyor, gazetelerdeki en göze çarpan, en eğlenceli haberleri yüksek sesle okuyor, korumasına aldığı Bonington'ların rahatını sağlamak üzere durmadan çabalıyordu. Hatta onları eğlendirmek için bir maskeli balo bile düzenlemişti, ama bu baloyu hava koşulları yüzünden ertelemek zorunda kalmışlardı. Bir cömertlik abidesi durumundaydı, arada bir Kerrigan'ın sağlığını sormayı bile ihmal etmiyordu.

Geceleri Bonington'lar odalarına çekildikten sonra ya da sabahları çok erken, onlar henüz kalkmadan geminin kış tarafındaki hamaklara gidiyor, Léonide Meffre'nin eşliğinde ama pek konuşmadan Victor Arledge'yle, zaman geçiriyordu. Arledge yalnızca bu sırada onunla yakınlaşma olanağı buluyordu, çünkü adam günün geri kalanında tüm dikkatini Bonington ailesine vermekteydi. Öyle abartılıydı ki birbirinden ayrılmaz bir grup, içlerine sızmayı deneyen birkaç kişi dışında dışarıya tümüyle kapalı bir grup oluşturmuşlardı. Victor Arledge, bu sıkıntılı ve tekdüze günler boyunca, Hugh Everett Bayham'ın kişiliğinin zorlu ya da cazip bir yanı olmadığını fark etmeliydi. İskoçya'ya yaptığı zorunlu yolculuk dışında, piyanistin ilgisini, uykusuz gecelerini ya da onun için kederlenmesini hak edecek hiçbir yönü yoktu. Ama o yolculukta Victor Arledge aslında kişilik özelliği olan mantığını tümüyle yitirmiş, basit bir merak onu alt üst etmişti; bir insanın kusurları ve erdemlerini birbirinden ayıracak halde değildi. Léonide Meffre'den de nefret etmeye başladı. Öyle bir şekilde planını bozuyordu ki akıl alır gibi değildi. Oysa Fransız şairin geminin kış tarafındaki meltemden yararlanmak dışında bir niyeti yoktu. Zamanının çoğunu buradaki hamaklarda uzanarak geçiriyor, Arledge'nin planlarını farkında olmadan bozuyordu. Hiçbir zaman Bayham'dan önce gitmiyordu, sabahları Bayham hep şairden sonra geliyordu. Arledge umudunu yitirmeden bir gün tersinin olmasını bekliyor, şafak söker sökmez yataktan fırlıyor, kahvaltı bile etmeden karşılaşma yerine koşuyor, yol boyu Bayham'ın her zamankinden daha erken kalkmış olması ya da Meffre'nin gece ölmüş olması için dualar ediyordu.

Her şeye karşın üç adam birbirlerine alıştılar, aralarındaki konuşmalar sıklaştı ve zenginleşti. Basit bir selamlaşmadan, basındaki haberler üzerine yorumlar yapmaya geçtiler, sonunda uzun sohbetlere (bazen önemsiz, sıradan konular üzerine) başladılar, hatta Bayham birkaç kez Bonington'larla buluşmasına geç bile kaldı. Meffre'nin berbat bir sohbet arkadaşı olduğunu düşünen Arledge, bu gelişmeyi bir gün, Resul üzerine yapılan bir tartışma-

da, hiç de önceden planlamadan Bayham'la ikisinin Meffre'ye karşı çıkmasına veriyordu. Olayların gidişatı, günü gelip de sorularını sorunca, Bayham'ın istekle cevaplayacağına giderek daha fazla inanmasına yol açmaktaydı. Onun soğukkanlılığını bilen biri için, edebiyatı terk edip uzak bir akrabasının evine kapanmasını bu sebebe bağlamak kabul edilemeyebilir, ancak hayatının son yıllarını işkence içinde geçirmesinin gerçek nedeninin bu olduğuna kuşku yoktu.

Victor Arledge, Léonide Meffre'nin kibirli ve kavgacı mizacını iyi bildiğinden, olanların rastlantı olduğunu düşünmedi bile; her şeye önceden niyet edilmiş, en ince ayrıntısına kadar planlanmış olmalıydı. Arledge aslında Kerrigan'ın öyküsünü Bayan Bonington ile Bayham'a anlatmanın uygunsuz olacağına karar vermişti (ayrıca Kerrigan olanı biteni öyle bir heyecanla ve zavallı bir durumda anlatmıştı ki, mantığı pek yerinde denemezdi). Kerrigan anlatmasını ısrarla istemiş olduğu halde, bunu yapmak Arledge'ye anlamsız ve yararsız görünmüştü. Yine de Bayham'la konuşma olanağını yakalamak için, Kerrigan'ın bu, daha sonra pişman olduğunu, geri çektiğini bildirdiği (Fordington Lewthwaite'in bir elçisi Amerikalı kaptanın isteğini kendisine ulaştırmıştı) anlamsız ricasını kullanmaya karar verdi.

Bayham, Arledge ve Meffre bir sabah geminin kış tarafında her zamanki gibi bir aradaydılar. Arledge piyano resitallerinden söz açarak, Schubert'in valsleri ve parçalarının uçarı diye nitelendirilip, yorumlanırken hak ettikleri özenin gösterilmemesini eleştirdi. Bayham hem kendisine bir imada bulunulduğunu düşündüğü, hem de konu onu ilgilendirdiği için, Meffre'nin çoğunlukla dinleyici olarak katıldığı heyecanlı bir tartışmaya girişti ve zaman hızla akıp geçti. Eğlenen ve konuşmaya kendini kaptıran Bayham (en sevdiği bestecilerdi sözü edilenler; Brahms, Schumann), daha önce de başına geldiği gibi Bonington'larla buluşmasını unuttu. Ama bu kez fazlaca geciktiği için, üç çeyrek saat süren heyecanlı sohbetlerinin ortasında, sarılar giyinmiş Bayan Bonington'un, elinde bir şemsiyeyle kendilerine doğru geldiğini gördüler. Genç kadın

Bayham'ın sevecenlikle birbiri ardına sıraladığı özür sözcüklerini alaycı bir gülümsemeyle geçiştiriyor, gecikmesinin onu ihmal ettiğini, yeterince ilgilenmediğini gösterdiğini söyleyerek piyanistle cilveleşiyordu. Hiç üstüne vazife olmadığı halde Meffre de gülüşleri ve yorumlarıyla bu şakalaşmaya katıldı. Birkaç dakika sonra Bayham, Bayan Bonington'a kolunu uzatarak, onlara veda etti. Arledge şaşkınlıkla:

"Ne yani! Gidiyor musunuz? Biraz bekleyin. Burada olmanız beni çok memnun etti, Bayan Bonington, nicedir ikinizle bir araya gelmeyi arzu ediyordum. Size Kaptan Kerrigan'la ilgili söyleyeceklerim var. Çok özel. Benden size en içten özürlerini iletmemi istedi; onu anlamanız, davranışını bağışlamanız için olup biteni size anlatmamı rica etti. Eğer birkaç dakika zaman kaybetmeyi göze alır ve beni dinlerseniz, size minnettar kalacağım," dedi.

Genç çift bir an duraksadı. Piyanist, bakışlarıyla Bayan Bonington'un fikrini sorup, onun gözlerindeki olumlu cevabı görünce karşılık verdi.

"Nasıl isterseniz Bay Arledge, ama bizi bu konuyla fazla oyaltamayın."

"Yarım saatten fazla sürmez."

"Tamam o zaman," dedi Florence Bonington, "ama birkaç dakika beklerseniz, lütfen ona hemen katılamayacağımızı haber vereyim."

Bayan Bonington hafif, narin adımlarının üzerinde sekerek gözden kayboldu. Üç adam yeniden başbaşa kalınca ortalığı bir sessizlik kapladı. Arledge, Léonide Meffre'ye dönüp üzgün bir ifadeyle konuştu.

"Bay Bayham ve Bayan Bonington'a anlatmam gereken öykünün çok özel olduğunu söylemiştim; yalnızca çok özel değil, aynı zamanda sadece bu iki kişiye açıklayabileceğim bir sır bu. Aksini yaparsam hem boşboğazlık etmiş, hem de bana güvenen birinin duygularını kötüye kullanmış olurum. Bu nedenle Bay Meffre, çok üzülerek bizi yarım saat kadar yalnız bırakmanızı rica ediyorum. Lütfen, beni bağışlayın."

Léonide Meffre hamağında doğruldu ve gözlerini Arledge'ye dikerek cevap verdi.

“Yani çekilmemi mi istiyorsunuz?”

“Eğer kabul ederseniz, eğer bir beyefendiyseniz.”

“Öyle olmadığımı mı ima ediyorsunuz?”

“Kesinlikle hayır. Bu nedenle arzumu yerine getireceğinizi umuyorum.”

“Ya yapmazsam?”

“Beni düş kırıklığına uğratmış olursunuz. Yapmak istediğiniz bu mu?”

Meffre kendini yeniden hamağın üzerine atarak, “Henüz karar vermedim,” dedi.

“Bay Meffre, bizi birkaç dakika yalnız bırakmanızı rica etmenin aşırı bir istek olduğunu sanmıyorum. Eğer geminin başka bir bölümünde bu kadar sakın kalınabilseydi, emin olun sizi rahatsız etmezdim. Biliyorsunuz ki, böyle bir imkân yok. Küçük kamaralar da gündüzleri pek sıcak oluyor.”

Meffre yeniden yattığı yerden doğrularak, niyetini hiç gizlemeden ve yüzsüz bir tavırla, “Kaptan Kerrigan’ın hayatının gizli yönlerinin beni de ilgilendirebileceği hiç aklınıza gelmedi mi? Ayrıca davranışınız o kadar onur kırıcı ki, bana bir açıklama borçlusunuz. Bu da aklınızın köşesinden bile geçmedi, değil mi?” diye sordu.

“İlk sorunuzun, Bay Meffre, cevap vermeye bile değer olmadığını söylemeliyim. İkincisine gelince, Kaptan Kerrigan tüm yolculardan kendi adına özür dilememi rica etti. Bunu size ilettiğime göre artık daha fazla bir şey bilmeye hakkınız yok. Bay Bayham ve Bayan Bonington’a söyleyeceklerim son derece özel şeyler, üstelik onları başkasına anlatma iznim yok.”

“Kaptan Kerrigan’ın bunları bana da anlattığınızı bilmesi gerekmez.”

“Bay Meffre, bu sözlerinizle bana hakaret ediyorsunuz. Sorumluluk kelimesinin sizin gözünüzde bir anlamı var mı acaba?”

Bayham araya girdi. “Bay Arledge, Bay Meffre’nin davranışı nedeniyle bu konuşmayı belki de başka bir zamana bırakmalıyız.”

“Artık çok geç, Bay Bayham. Bay Meffre yüzsüzlükte ve terbiyesizlikte fazla ileri gitti. Artık çekilemeyiz. Son kez soruyorum, Bay Meffre, bizi yalnız bırakacak mısınız, bırakmayacak mısınız? Çok zaman kaybettik, Bay Bonington kıızıyla Bay Bayham’ı bekliyor.”

Bu arada Florence yanlarına geldi, Arledge’nin son sözlerini duydu. Kafası karışan genç kız çekinerek ne olduğunu öğrenmeye çalıştı.

Kimse cevap vermedi.

Meffre tembelce, “Bay Arledge, Fordington Lewthwaite dışındaki hiç kimse beni burayı terk etmeye zorlayamaz. Lütfen, gidip kendisiyle konuşun,” dedi ve gazetelerinden birini açarak okumaya koyuldu.

“Bay Meffre, sizi son kez uyarıyorum: Ya davranışınızı değiştirir ve sizden kibarlıkla rica ettiğim şeyi yaparsınız, ya da dersinizi vermek zorunda kalırım.”

Meffre gazetesini katlayıp, Arledge’ye döndü. Öfkeden kudurmuştu.

“Beni tehdit mi ediyorsunuz?”

“Bunu söylediğimi sanıyorum.”

Florence olup biteni anlamıştı, bunun için gerilimi azaltmak istedi.

“Beyler, kendinize gelin. Bu o kadar önemli bir sorun değil.”

“Belki değildir, Bayan Bonington,” dedi Arledge, “ama şu anda Bay Meffre ile benim aramda kişisel bir soruna dönüştü, bu küstah geri zekâlıyla benim aramda.”

Hakareti, Arledge’nin dudaklarından kurtulmuştu sonunda. Meffre tam kendisinden bekleneceği gibi davrandı, aniden yerinden fırlayarak yazara bir tokat akışetti.

“Kimsenin bana hakaret etmesine göz yumamam, Bay Arledge. Düello talep ediyorum.”

Arledge hafifçe ve bir zafer edasıyla gülümseyerek kabul etti.

“Nasıl arzu ederseniz, Bay Meffre. Yarın şafakta. Kendileri için bir sakıncası yoksa, tanıklarının Bay Bayham ile Bay Tourneur olmasını isterim.”

“İyi düşünün, Arledge,” dedi piyanist, “lütfen, ne yaptığınızı iyi düşünün.”

“Benim tanışım olmaya hazır mısınız?”

Bayham boyun eğerek, “Tabii, elbette,” dedi.

“Silahları seçelim,” dedi Meffre.

“Tabanca.”

“Anlaştık. Yarın sabah saat altıda, sizi burada bekleyeceğim. Umarım, gelmemezlik etmezsiniz.”

“Geleceğimden emin olabilirsiniz. Silahları sizin sağlamanızı rica ediyorum. Sizin için zor olmaz herhalde.”

“Kaygılanmayın. Bulacağım.”

Meffre kendini yeniden hamağın üzerine atarak gazetesini açtı ve kaldığı yerden okumasına devam etti. Arledge, Bayham ve Florence’a gülümseyerek,

“Bu tatsız sahneye tanık olduğunuz için beni bağışlayın. Üstelik değerli zamanınızı da aldım, bunun için ben kendimi bağışlamayacağım. Babanızdan adıma özür dileyin, Bayan Bonington, onu boşuna beklettik. Korkarım, Kaptan Kerrigan’ın öyküsünü yarın sabaha bırakmamız gerekecek,” dedi.

Gördüklerinden etkilenmiş oldukları her hallerinden belli olan Bayham ve Florence, heyecanla birkaç kibar sözcük geveledikten sonra ortadan kayboldular. Victor Arledge, Meffre’nin uzandığı hamağın yanındaki hamağa oturarak bir sigara yaktı ve *Tallahassee*’nin dümen suyundaki dalgaları izlemeye koyuldu.

Fordington Lewthwaite gelişmeleri karşısında tam kendisinden beklenileceği gibi karşıladi: *Tallahassee*’nin o andaki sorumlu kaptanı olduğu için çok öfkелendi, en çok da kendisine haber verilmeden gemisinde bir düello kararlaştırılmasına kızdı. Daha sonra, en azından görünüşte kendisini toparladı, eğer kaprislerine boyun eğmezse gezi bittikten sonra yolcuların kendisini üstlerine şikayet edeceklerinden korkarak. Léonide Meffre’nin cesedinin

denize atılması işini hiçbir üzüntü duymadan, neredeyse yolculardan saklayarak halletti.

Arledge'yi tanıyanlar, ateşli silahları kullanmadaki ustalığını bilenler Meffre'nin ölümüne hiç şaşırmadılar. Paris'te yerleşmiş olan İngiliz yazar en az üç kez rakiplerini yenmişken, Bay Meffre bu tür karşılaşmalarda tam bir acemiydi (gerçi küstah davranışları yüzünden sık sık böylesi meydan okumalarla karşı karşıya kalmıştı, ama hepsinde de son anda bir yolunu bulup paçayı kurtarmıştı). Victor Arledge'ye bu kadar sakınmasız meydan okumasının nedeniyse bir sır olarak kaldı. Belki yazardan nefret ettiği için yapmıştı bunu, belki Bayan Bonington'u etkilemek istemişti (gerçi ondan hoşlandığını gösteren bir belirti yoktu, ama bunun tersi de geçerliydi), belki de yalnızca kendini kaybetmiş ve sinirlerine hakim olamamıştı. Bu hiçbir zaman bilinmeyecek. Birinci sınıf bir şair olduğu için, bu konu şu anda belki iyi niyetli ve çalışkan bir özyaşamöyküsü yazarının aklını kurcalıyor olabilir.

Düelloyla ilgili anlatacak fazla bir şey yok. Hakarete uğrayan Arledge olduğu için ilk ateş etme hakkı da onundu. Hepsi bu kadar. Tabancasından çıkan kurşun Meffre'nin alnına saplandı. Meffre ağzından bir mırıltı bile çıkmadan yere yuvarlandı, büyük ihtimalle vurulduğunu fark edecek zamanı bile olmamıştı. Tanıkları (korku içindeki Bay Littlefield ile Bay Beauvais), tek bir kelime bile söylemeden, acı içinde ve ciddi bir tavırla cesedi alarak çekildiler. Şans eseri tok kurşun sesi kimseyi uyandırmadı. Gözcüler şafağın sökmesiyle birlikte uykuya yenilmiş olmalıydılar. Olaydan tiksinen ama adaletin yerine gelmiş olduğuna inanan Lederer Tourneur bir dakika sonra onları izledi. Arledge ile Bayham da karmakarışık duygular içinde, olup biteni haber vermek için Forthington Lewthwaite'in kamarasına gittiler.

Léonide Meffre ne hoş bir insandı, ne de -iyi bilindiği üzere- ilginçti. Arledge'nin ona duyduğu nefret ve küçümseme duyguları öbür yolcular tarafından paylaşılmasa da, herkes onu büyük bir şair ve bir beyefendinin ruh yüceliğinden yoksun, sıradan bir insan olarak görüyordu. Can sıkıcıydı, zevksizdi, düş gücü yoktu,

boşboğazdı, şarlatandı ve hatta usandırıcıydı, ama kesinlikle zararsızdı. Ölümü *Tallahassee*'nin yolcuları arasında derin bir etki yaratmadı (zaten artık yorulmuşlardı, olaylar karşısında kılırları kıpırdamıyordu, şaşkınlık ya da acı bile duyamıyorlardı). Hepsi de yalnızca en rahat değil, aynı zamanda en mantıklı davranış biçimini benimsemişlerdi: başlarına gelen olayları (unutmasalar bile) yok saymak. Bayan Bonington, masumiyetinden olsa gerek, Arledge'nden pişmanlık göstermese bile rakibinin ölümü üzerine en azından bir baş sağlığı dilemesini bekledi; romancının gerçek mi-zacını bilmiyordu tabii, ne kafasının nasıl işlediğini, ne de bu gemideki davranışlarına neden olan düşüncelerini. Masumiyetinden ya da değil, bu başsağlığını, önceleri söyleneceğine inançla, sonra da kızgınlıkla, boşuna bekledi durdu. Eğer durum böyle olmasaydı Léonide Meffre'nin ölümünün hiçbir yankısı olmayacak, Arledge sözünü yerine getirmiş olmakla kalacaktı. Ama işin içine önceden bilinemeyen duygular bir kere girmişti, Arledge böyle olabileceğini düşünememişti, kendini silahsız, savunmasız ve dene-yimsiz hissediyordu. Emelleri bir kez daha başarısızlık tehdidi altındaydı, amaçlarına ulaşması gecikiyordu. *Tallahassee*'nin yolcu-larının düello haberini ve düelonun sonuçlarını kayıtsızlıkla karşı-lamaları, üstelik Bayan Bonington'un bu kayıtsızlığa güçlü bir bi-çimde tepki göstermesi her şeye yepyeni bir boyut kazandırınıştı. Eğer genel bir hoşnutsuzluk olsa ve Arledge'nin yaptığını her-kes kınasaydı, kimse genç kadının öfkesinin ayırdına varmayacak-tı, suçlamaları göze batmayacaktı. Oysa genç kadının herkesten farklı bir tavırla, ancak bir yeniyetneye yaraşır bir öfkeyle tepki göstermesi yazarın planlarına son derece zarar vermişti. Her şey elindeyken olayı engelleyemediği için Meffre'nin ölümünden son derece etkilenen Bayan Bonington, öncelikle bir cinayet olarak ni-telendirdiği bu olaya katıldığı için Hugh Everett Bayham'ı kınadı. Piyanist, düellonun ilkelerini savunacağına (her zaman yaptığı gi-bi), sabahın altısında güvertede bulunma nedenini, bir beyefendi-nin, bir arkadaşının kendisine yaptığı düelloda tanıklık etme tekli-fini hele bir de tanıklık etmesi kendisinden doğrudan istenmişse

asla reddedemeyeceğini söyleyerek hafifletmeye çalıştı. Bayham ile Bayan Bonington arasındaki ilişkinin niteliğini bilmek çok ilginç olabilirdi (korkarım Arledge de bunu öğrenemedi). Benim çözebildiğim kadarıyla, taraflardan birinin kişiliksizleşmesine yol açan, evliliğin eşliğindeki çiftlerde sık rastlanan, izlemesi acı veren türden bir ilişkiydi bu. Böyle durumlarda taraflardan biri, yani gerçekten âşık olan, duruma uyum sağlamakla yetinir. Bu kişi kuşkusuz Hugh Everett Bayham olmalıydı. Öbürü, hoşla gittiğini önceden biliyorsa, sonu nereye varacağı bilinmez davranışlarda bulunur, kapris yapar ve kendini sevmeye bırakır. Sanılanın aksine pek çok ilişkide bu taraf daha az zeki olandır. Nitekim Hugh Everett Bayham'ın, Léonide Meffre'nin ölümünün ertesi günü geminin kıç tarafına adım atmama kararını almasının nedeni de bu durum (basit ve kaba bir açıklama olduğunu kabul etmeliyim) olmalıydı (düşünülerek yapılmış değil, sezgisel bir davranıştı). Victor Arledge'ye selam bile vermiyordu. Dediğim gibi, piyanistin bulduğu bu çözümün hiçbir mantıklı açıklaması olamazdı. Belki içgüdüleriyle hareket ediyordu, fikirlerini kabaca derleyip toparlamış, sevgilisinin hoşnutsuzluğunu uzaktan uzağa İngiliz yazarın varlığıyla bağdaştırmış olabilirdi, ne yazık ki bu davranışının sonuçları nedeniyle de bayağı acı çekti.

Olaylar gelişimi içinde öyle anlar vardır ki, ne amaçlanıyorsa onun başarılması iyiden iyiye zorlaşmıştır; bu durum uzar da uzar, bu nedenle olayın gelişmesi ya da durulması kademe kademe yavaşlar, o zaman kişi doğurabileceği sonuçlar bakımından çok önemli gördüğü bir başka seçeneği denemeye kalkışır. Victor Arledge de İskenderiye'den ayrılırken böyle bir seçeneğin ortaya çıktığını sandı, bir karar verdi. Daha sonra ise bu kararını, aksi seçeneğin iyi olacağını düşünerek erteledi. Hugh Everett Bayham'la ilişkilerinde büyük bir gelişme olduğunu düşünerek heyecanlandı ve tedbirliliği elden bıraktı. Zaten sözü edilen seçeneği ele geçirmek için gerekenleri yapmamış, yeterince zaman harcamamıştı. Bu nedenle, gerçek ihtiyaç ortaya çıktığı zaman hazırlıksız yakalandı ve kendini kafası karışmış, kuşku içinde, zihni bulanmış his-

setti. Victor Arledge iki kez önyargılarını yenmeye, güçlülere kulak asmamaya, hayal gücünün zorladığı gibi davranmaya, onu sağlam ve tutucu bir adam yapan kuralları ve ilkeleri çiğnemeye yöneldi. Her keresinde (aldığı her karar için bu söylenebilir), planlarını bir kez uygularsa asıl amacına ulaşmayı başaracağına emindi. Ama amacı, yani Hugh Everett Bayham'ın başına İskoçya'da gerçekten ne geldiğini ve kaçırılışının ardındaki asıl sebeplerin neler olduğunu öğrenme isteği zamanla değişti. Léonide Meffre'nin amansız ölümünün öncesindeki amacı, sonrasındakinden çok farklıydı.

Amacı (bir türlü ulaşamadığı, uzun zamandır arzuladığı, çetrefilli, ulaşması zor amacı) konuşmak, Hugh Everett Bayham'la uzun uzun konuşmaktı. Daha önce sözünü etmiş olduğum takıntılarının, karanlık noktaların, gözünün hiçbir şeyi görmemesinin başlangıç noktası, başlangıçta duyduğu yalın merak değil, bu tatmin edilmemiş arzusuydu artık. Bu nedenle, son olaylardan sonra Bayan Bonington'un takındığı tavır, kadının öfkeli sitemleri Arledge açısından ağır bir darbeydi, ama kendi kendine yenilmemesini telkin etmesini sağlayan iyimserliğini korumayı başaracaktı. Olayların aldığı bu yeni durum karşısında sabırlı davranmak ve ortaya çıkan ikilemi çözecek bir karar vermek gerekiyordu. Şans kendisinden yana değildi, bu açıkça görülüyordu, pek çok akılcı strateji geliştirmesine karşın başarılı olamamıştı. Belki bir an için akli başına geldiğinden olsa gerek, kıyıyı seçti ve *Tallahassee*'nin hayal meyal rotasını sezinledi. Geceleyin geminin korkuluğuna yaslanarak Ceyazir kıyılarını izledi, kendi kendine bunca çabaya değip değmeyeceğini sordu. Aklından uzun süredir unuttuğu olayları ve yerleri geçirmeye başladı: Buffault Caddesi'ndeki dairesi, Madam D'Almedia, Kerrigan'ın ziyareti, Handl'in mektubu, kız kardeşinin evi, arkadaşı Francis Linnell'in ölümü, anne babasına veda etmek için yaptığı tren yolculuğu, Albay McLiam, Marsilya Limanı, Jones Very'nin birkaç dizesi. Bir sigara yaktı. Tütünün tükenip külün parmaklarını yakmaya başladığının farkına bile varmadı. Sigarayı denize atarak elini şık bej ceketine sildi. Yorgundu,

yeni çıkan gece meltemini içine çekti ve altın topuzlu fildişi bastonuna yaslanarak (bunu genelde ss aracı olarak kullanırdı) boğucu kamarasına doğru yöneldi.

Beşinci Kitap

Kaptan Kerrigan'la ilgili olaylar tek bir anlatıda özetlenemez; hem ben, bazı meslektaşlarıma bakınca, olayların özüne inme gibi bir yeteneğimin olduğunu da iddia edemeyeceğim. Ama bana anlattığı her şeyi anımsayıp size aktarmaya, yani bir nevi unutmamaya (atlamamaya) çalışacağım. Zamanımız el verdiğince tüm olan biteni, görselliği de hesaba katarak aktaracağım. Öykünün aslını kaçırmamaya özen göstererek ayrıntılara gireceğim. Belki de bildiğiniz gibi, Kaptan Kerrigan hayatının büyük bölümünü orası senin burası benim demeden göçerek geçirdi. 1899 yılında, yani beş yıl önce Paris'e yerleşene kadar, bir yerde iki-üç aydan fazla kalmadığını söylemek yalan olmaz. Bu durum 1863 yılında, on dört yaşında

Raleigh'teki evini terk ettiğinden beri böyle. Ama durun, bu şekilde doğru düzgün anlatabildiğimi sanmıyorum. Bu dolambaçlı sözler anlatının aslını gölgeleyip canınızı sıkmaktan başka bir işe yaramaz, oysa canınız sıkılmamalı. Bundan meramım, hikâyenin mutlaka hoşunuza gitmesi ya da sizi eğlendirmesi değildir. Eğlenceli ya da hoş olmayabilir, ama ilkesel ve kuramsal olarak sizi sıkmamalı. Belki sözünü ettiğim tarih dikkatinizi çekmiştir. Kerrigan'ın bir daha dönmek üzere evinden çıktığı tarih: 1863. Henüz çok genç yaşta orduya katılmak üzere böyle davranmış aslında; muğlak anlatımlarından anladığım kadarıyla savaşın sonuna dek dur durak bilmeden de çarpışmış. Geri döndüğünde evinin yerinde yanıp yıkılmış bir harabe bulmuş. Anne-babasından ve kız kardeşinden iz yokmuş. Pek çok askerin yaptığı gibi ailesinden kalanları aramaya kalkışmamış, çünkü o günün koşullarında bu çok güçmüş ve ayrıca bu konuda şansı çok az, neredeyse sıfıra yakınmış. Sherman ve Schofield'in kıyımından kurtulabilen aileler en umulmadık yerlere saklanmışlar, hatta gidebilenler artlarına bakmadan kuzey doğuya doğru kaçmışlar. Ayrıca Kerrigan erkek kardeşi Alaistir'in Run Bull çarpışmasında feci bir biçimde öldüğünü biliyormuş. O andan sonra (aslında bunu evini bırakıp cepheye gitmekle önceden yapmış ya), hayatta kalmanın tek koşulunun kendi derdine düşmeyerek, belirlediği yolu izlemek olduğuna karar vermiş ve tüm hayatını çok varlıklı bir adam olmaya adanmış. Ben savaş meydanında kurşun atmış bir adam değilim, ama bunu yapmak için çok kararlı olmanın yanı sıra, insanın vicdanen doğru olduğuna inanmamaktan kaynaklanan tüm çekincelerini de bir yana bırakması gerektiğini sanıyorum. Bu nedenle Kerrigan, henüz on altı ya da on yedi yaşında vicdansız bir insana dönüşmüş olmalı. Gencecik yaşta kendi zoruyla bir savaşa katılmış olması, işlediği suçları bağışlatmaya yetmez tabii. Yalnız şunu anlayabilirim: 1865 yılında, bozguna uğradıktan sonra, birazcık Fransızca ve yarım yamalak genel kültür bilgisiyle ortada

kalan bir adamın, hiçbir şeye saygı duymayan, sert, hatta zalim biri olup çıkmaktan başka şansı olamaz. Kerrigan'ın yaptığı kötülükler ve işlediği cinayetler anlatılacak gibi değil, iki sebeple bunları ortaya döken ben olmayacağım. Birincisi, belki biraz sıradan olabilir ama, Kerrigan'la çok iyi arkadaş olduk. Onun rızasıyla bile olsa zorbalıklarını anlatmayı ne kibar ne de doğru bir davranış olarak görüyorum, ayrıca şu anda kesinlikle pişman olmuş bir hali var. İkinci sebep daha basit ve pek o kadar soylu da değil: Hiç kimse onun kanlı işlerini dinlemekten hoşlanmaz. Bunların içinde soygundan organ kesmeye, tecavüzden köle ticareti yapmaya, ihanetten cinayete, işkenceden dolandırıcılığa, emanet para ve mülkü zimmetine geçirmeden gammazcılığa kadar ne ararsanız var. Umarım sizi düş kırıklığına uğratmadım, ama ne yazık ki Kerrigan'ın birkaç gün önce bana yaptığı itirafları kelime kelime aktaracak bir tip değilim ben. Bizi ilgilendiren, beş şişe viskiyle odasına kapandıktan sonra, geminin güvertesinde çıkardığı olay, başkalarının yanı sıra Bayan Bonington'un da hayatını tehlikeye atması... Şey, sözlünüz mü? -Cevap vermeyin lütfen, benim üstüme vazife değil. Şu Tanrı'nın cezası, doymak bilmez, olan bitenden bir türlü ders almayan her şeyi bilme merakım yüzünden sordum bu aptalca soruyu, sorumun bir zalimin davranışıyla hiçbir ilgisi yok. Onun hakkında edindiğiniz olumsuz kanıyı değiştirmeniz için de şunu söylemek zorundayım ki (bunu şaşkın bakışlarınızdan anlıyorum), Kaptan Kerrigan gerçekte değersiz, sefil, sapık ya da çökmüş bir adam değildir. Tam tersine, yıllar geçtikçe, geçmişi yüzünden acı çeken, yaptıklarından pişmanlık duyan, bazı yanlarıyla kurtarılabilir biri haline gelmiştir. Bu nedenle size ve Bayan Bonington'a (şu anda burada olmaması beni sevindiriyor) onu çok sert yargılamamanız için yalvarırım; unutmayın ki size tüm bunları anlatmamı isteyen Kaptan Kerrigan'ın ta kendisidir. Onu anlamanızı (bağışlamanızı değil) istiyor ve bu onun için çok önemli.

1892 yılıydı. Kırk üç yaşındaki Kerrigan Formosa Boğazi'nda, bir liman kenti olan Amoy'da yaşıyordu. İflas etmiş, zamanından önce yaşlanmıştı. Yedi uzun yıl boyunca, Çin Denizi'nde akla gelebilecek her şeyi kimi yasal, çoğu yasadışı taşı-mıştı. Gerçi büyük çaplı bir kaçakçı değildi. Yani yaptığı yollar kısaydı, yükü çok ağır değildi. Taşıdığı mallar hiçbir zaman Amerika ve Avrupa kaynaklı olmadığından, yaptığı ticaret Çin Denizi, Java denizi, Bengal Körfezi ve arada bir gittiği (birinci sınıf bir mal taşınması gerektiğinde ya da taşıdığı yasal olmayan şey büyük cezaya tâbiyse) Oman Denizi'yle sınırlıydı. Sonuç olarak, yerel bir kaçakçıydı. Söylediğim limanlar birbirinden hatırı sayılır uzaklıklarda olsalar da, bu sularda iş yapan biri böyle adlandırılırdı. Buraların odak noktaları, en ilginç ticari limanları Hong Kong, Macao, Şangay, Singapur, Batavia olmasına karşın, Kerrigan alçakgönüllüydü ve bu şehirlerde rekabet şansının sıfır olduğunu biliyordu, ikinci, hatta üçüncü sınıf bir liman olan Amoy'da yerleşmişti. Burada hem sıkı bir polis gözetimi yoktu, hem de orta kalitedeki mallarına iyi alıcılar bulabiliyordu. O da ülkeye bu tür malları sokuyordu zaten. İş, tahmin edebileceğiniz gibi, ne fazla göze batıyordu ne de fazla kârlıydı. Ancak, yedi yıl uzun bir zaman. Kerrigan giderek bir varlık edindi, kendine bir ortak bularak iflasından iki yıl önce bir deniz ticareti şirketi kurdu. Çok büyük bir şirket olmasa da bir düzine kadar yük gemisi vardı; Amoy, Malaca, Singapur, Bintulu, Fu-Cheu ve Luzon arasında yük getirip götürüyorlardı. Kerrigan ve ortağı, Lutz adında bir Alman, aynı zamanda kaçakçılık da yapıyorlardı. Kısa sürede iyi para kazanmaya başladılar ve Amoy'un sözü geçen kişileri arasına girdiler. Para kazanınca tefecilik yapmaya başladılar, Batılı olmaları nedeniyle her yaptıklarının yanlarına kâr kaldığını görünce yerli halkı iyice sömürmeye giriştiler. Zavallılardan aldıkları faizler korkunçtu; birisi borcunu süresinde ödeyemezse, Kapitan Kerrigan'dan çok daha zalim, sert karakterli bir kızıl-sarışın olan Lutz, adamı bulana kadar tüm şehri alt üst ediyor, bu-

lunca da öldüresiye dövüyordu. Bu adam gerçekten zorba, acımasız ve korkutucuydu. İri kıyımından ziyade şişmandı, yuvarlak yüzü sarı saç bukleleriyle çevrelenmişti, kırk yaş civarındaydı, her tarafı pespembeydi, heyecanlandığı ya da kızdığı zaman yüzü insanı kaygılandırarak kadar şişiyor, yılın dönemi göre alnının ortasında ya da boynunda kalın, mavi bir damar atmaya başlıyordu. Hep aynı giysileri giyyordu: bum-buruşuk pantolonlu, çok bol beyaz bir takım elbise, pırıl pırıl parlayan simsiyah çizmeler, cart renkli ya da açık mavi gömlekler, nartaşı rengi, gepgeniş bir kravat; öyle geniş ki, ceketinin önünü açtığı zaman kravattı koca karnını kaplıyordu. Bu giysilere arada bir kenarlı bir şapkaıyla, baston eklediği de olurdu. Gözleri, renkleri seçilemeyecek kadar küçüktü, çenesi hemen hemen yoktu. Burnu, tipik bir Alman burnuydu. Orta boylu bir adamdı ama yağları yüzünden kısa boylu ve şekilsiz görünüyordu, kemerini çok yükseğe takınasına karşın bacakları güdük bedenine göre yine de kısa sayılırdı. Tüm sabahlarını limanda, gemicilerin ve hamalların işlerini denetleyerek geçirirdi. Bastonu elinde, birliğini denetleyen sert bir general tavrıyla yürürdü. Yerliler onun arkasından dalga geçerlerdi, ama varlığı, şehrin neresinde olursa olsun saygı ve korku uyandırırdu. Kerrigan da en az ortağı kadar acımasızdı, ama amaçları daha soyuttu ve Lutz'unkilerden daha büyük olduğu için idareyi Alman'a bırakmıştı, gündelik sorunlarla (çalışanlarla uğraşmak, borçları toplamak, yetkililere rüşvet vermek, *Kerrigan & Lutz / Denizcilik ve Finans Şirketi*'nin görünürdeki yöneticisi olmak) Lutz ilgilenirdi. Bu nedenle şehir sakinlerine korku salan Lutz'du. Ona yalvarılır, istekler ona yöneltilirdi. Onunla alışveriş yapıp, taşkınlıklarından nasibini alan zavalılar arasında şehrin sahibi, toplumun beyi sayılırdı, ama aslında Kerrigan'ın buyruklarını ve isteklerini yerine getirmekten başka bir şey yapmazdı. *Kerrigan & Lutz*'un gerçek beyni, işleri ayarlayan Kerrigan'dı; yalnızca daha akıllı ve kurnaz olduğu için değil, Amoy'a yerleşmeden önce bir sürü işle uğraştığı, bu

Çin limanında yaptığına benzer işler de yapmış olup deneyimi olduğundan böyleydi. Lutz'u işe bulaştırmasının tek nedeni paraydı. On yıl önce Afrika'da tanışmışlardı. İkisi de köle ticareti yapıyordu; bunun gerçekten aşağılık bir iş olduğunu düşünen Kerrigan kısa sürede bırakırken (dediğim gibi zaman içinde yaptıklarından pişman olmuş bir adamdır), Lutz dört yıl daha devam etti ve çok varlıklı oldu. Varlıklı biri olunca da pek çok ülkenin yetkilileri tarafından arandığı Afrika kıtasından kaçarak Batavia'ya yerleşti. Belirli bir amacı yoktu. Buradaki günlerinin başında, Sudan'da yapmaya başladığı servetini saçıp savurmaya koyuldu. Kerrigan yolculuklarından birinde bu şehre gelip, ona birlikte şirket kurmalarını önerdi. Lutz, pek akıllı olmayan, öngörüsü yetersiz, kaba, yontulmamış, plansız yaşayan ve servetini kazandığı hızda harcayan bir adamdı. Eğer Kerrigan'ın projesine katılmazsa ufukta yapacağı başka bir şey, başka bir kötü iş görünmüyordu; yoksa Kerrigan gibi geleceğini güvence altına almak, bu işleri bırakmak, belirli bir yerde, düzgün bir iş yapmak gibi bir amacı falan yoktu. Kerrigan durmadan oradan oraya gitmek zorunda kalmaya ciddi biçimde bir son vermek istiyordu (önünde sonunda tüm bunlar Paris'e yerleşmeden yedi yıl önceydi) ve bunu yapabilmesinin tek yolu geleceğini güvence altına almaktı. Böylece Lutz'u kendisini hoşnut eden işi yapmaya özendirdi, onu muhasebeden ve şirketin sözleşmelerinden uzak tuttu. Tabii bununla ortağını kandırdı demek istemiyorum, Kerrigan asla böyle bir şey yapmaz. Hem Lutz akıllı biri olmasa da kurnazdı, yaş tongaya basacak bir adam değildi (hayatı boyunca bir kez bile yakalanmadan yasa dışı işler yapmıştı), her ay Kerrigan'ın hesaplarını denetliyor, rakkamları büyük bir dikkatle inceliyordu. Ortak olmasına karşın Kerrigan'dan haftalık almayı yeğliyor, böylece muhasebe tutmak, bütçe yapmak, harcamaları çıkarmak, net kazancı hesaplamak gibi zahmetlerden sıyrılıyordu. Kerrigan'ın bu işlerle uğraşmasına izin veriyor (aslında bunun için ona minnet duyuyordu), Amerikalının yaptığı işleri denetle-

mekle yetiniyor, sadece Kerrigan'ın kendisini dolandırıp dolandırmadığını bakıyordu. O, iğrenç işlerin adamıydı. Aslında Lutz'un kendi için seçmiş olduğu para alış biçimi (haftalık) hiç de mizacına uygun değildi. Her hafta aldığı yüksek miktarları anında harcıyordu. Bütün ömrü boyunca yaptığı gibi, eline geçen parayı mutlaka harcardı. Kerrigan kendi payına düşen paranın tümünü biriktiriyor ya da yatırım yapıyordu. Lutz arada bir ondan avans istiyor, ya da haftalığını belirlenen günden (cumartesi) önce alıyordu, böyle inanılmaz bir hızla para harcıyordu Alman. Planlama yeteneği hiç yoktu. Kerrigan, *Kerrigan & Lutz*'ın bulunduğu yapının (tek katlı ve ahşap) üç odasında yaşarken, Lutz şehrin tek Avrupa otelinde kalıyordu. Kerrigan gösterişe kaçmadan, rahat bir hayat sürerken, Lutz düşüncesizce, su gibi para harcıyordu. Kerrigan içki, uyuşturucudan uzak duruyor, Lutz esrar içilen keşhanelerden çıkmıyordu. İşte bütün bu sebeplerden dolayıdır ki, Alman kısa sürede Amoy'a ilk geldiğinden daha yoksul düştü. İlk altı ay boyunca bu halinin hiç ayırdına varmadı. Daha sonra, özellikle ortaklıklarının yıldönümünde Kerrigan şirketteki payını satın almak isteyince durumunu fark etti. *Kerrigan & Lutz*'un kuruluşunun yıldönümünü kutlamak için Kerrigan'ın evinde bir araya gelmişlerdi. Kutlama neşeli ve parlak geçti. Lutz kendisinden hiç beklenmeyecek biçimde şarap tövbelisiydi, ama sıra tatlılara geldiğinde, bir ayrıcalık yaparak, şirketin, onun deyişiyle firmanın devamlılığı ve zenginleşmesi onuruna kadeh kaldırmaya karar verdi. Kerrigan, bildiğimiz gibi, şaraba tövbe etmiş falan değildi ve gereğinden fazla içmişti. Lutz'un niyetini anladığını ve şirketin devamlılığına kadeh kaldırmak isteyerek kendisiyle alay ettiğini sandı. Kaba, düşüncesiz bir tavırla, önceden hiçbir hazırlık yapmadan, damdan düşer gibi teklifini yaptı, Lutz'un şirketteki payını satın almak istediğini söyledi. Lutz şaşkınlığını gizleyemeyerek iskemlesinde dondu kaldı. Kerrigan farkına bile varmadan, her zamanki gibi sarhoştukü çünkü, teklifini haklı göstermek için o anda buluverdiği

nedenleri sıralamaya başladı. Alman kendini hakarete uğramış hissetti, Hayatında ilk kez ortağından daha kurnaz davranarak sesini çıkarmadı ve Kerrigan'ın fikirlerini ortaya dökmesini bekledi. Kerrigan bitirince, Lutz bardağını kaldırdı, kutlamasını yineledi ve içkisini bir dikişte bitirdi. Kerrigan bakalım o ne söyleyecek ya da ne yapacak diye kalakalmıştı. Lutz ayağa kalktı, şapkasını ve bastonunu aldı, kapıda ertesi güne kadar veda ederken, "Düşüneceğim," dedi ve hemen ardından evden çıktı.

Aradan bir süre geçmişti. İki adam bu sürede ne o geceden ne de o meseleden söz ettiler. Lutz düşüneceğini söylediği için Kerrigan baskı yaparak onu kızdırmak istemiyordu (ortağıyla karşı karşıya gelmeye, gerekirse onu öldürmeye karar vermişti aslında, ama yapmamayı tercih ediyordu). Lutz'a düşünmesi için istediği kadar zaman verecekti. Lutz hiçbir şey olmamış gibi liman işlerini denetlemeye devam ediyor, yerlilere rüşvet dağıtıyordu. İşte böyle bir ay geçti. Sonunda, ortada hiçbir mücbir sebep bulunmamasına karşın, Kerrigan Lutz'un bir şeyler karıştırdığından kuşkulananmaya başladı. Çare olarak da onu yolculuğa göndermeyi düşündü. Kaçak mal taşıyan gemilerden bazılarının Hong Kong ve Victoria'da planlanmamış duraklamalar yaptığını, gemicilerin onlara duyurmadan malların bir kısmını satıp, paraları cebe attıklarını iddia etti. İkisinden biri (çünkü güvenebileceği başka biri yoktu), mutlaka gemide olup olan biteni anlamalıydı. Kerrigan idari işlerden ayrılmazdı, ayrıca Amoy'da bulunması zorunluydu, ama Lutz işlerini birkaç başıbozuğa devredip yolculuğa çıkabilirdi. Bu kadar uzun süre şehirden uzak kalmak fikri Alman'ın hiç hoşuna gitmediyse de, Kerrigan'a karşı çıkmak için uygun bir bahane bulamadığından Bengal Körfezi'ne ve Java Denizi'ne yapılan yolculukları yönetmeye başladı. Kerrigan gibi Lutz da bu işlerde uzman olduğundan, başlarına pek dert açmayacak malları bulmayı, sıkı denetlenmeyen deniz yollarını, İngiliz polisinden kaçmanın ya da bir sorun çıktığında çözümlemenin yöntemle-

rini iyi biliyordu. Ama genellikle yüklerin limanlara (özellikle Madras ve Singapur'a) gelmesi gecikiyor, Lutz ve gemisi haftalarca limanlarda beklemek zorunda kalıyorlar, dolayısıyla Alman'ın yokluğu bazen iki aydan uzun sürüyordu. Tabii ki yalnızca kritik işlerde ve birinci sınıf bir kargo olduğu zaman yolculuğa katılıyordu. Bu durumda Kerrigan Amoy'da istediği gibi at koşturabilecekti. Sonunda o Lutz'u dolandırmaya başladı. Alman, haftalığını düzenli olarak alamadığı, hesapları eskiden olduğu sıklıkla denetlemediği için rahatça yapıyordu bunu. Onun haftalıklarını biriktiriyor ve adam yolculuktan dönünce, ödemesi gerekenden daha az miktar para veriyordu. Böyle yaparak bir tehlikeyi daha safdışı bırakıyordu: Lutz cevabını geciktire dursun, Kerrigan da şirketin yarısını almayı teklif ettiğinde, onun içinde bulunduğu kötü mali durumu aşacak kadar para biriktirmesini engellemiş olmaktaydı. Ayrıca şirket çalışanlarının kendisine bağlılığını satın alıyor, ofislerde gerçek bir cephanelik kuruyordu: çifteler, tüfekler, cephane, barut, tabancalar. Böylece Lutz'un bir gün iplerini koparıp, bir grup çapulcuyla birlikte işlere el koymasını engellemenin önlemini almış oluyordu (biraz abartılı olsa da). Kerrigan'ın bu şekilde kendine güveni gelmiş, hatta kısa bir süre sonra şirketin tümüyle kendine ait olacağına inancı pekişmişti. Bu arada Lutz sürekli yollarda olduğu için (iş büyümüş, talepler son derece artmıştı), şirket yönetiminden giderek uzaklaşmış, tam bir denetmene dönüşmüştü; görevlerinin servet kazanmaya niyetli bir şirket ortağının kilerle bağdaşır bir tarafı kalmamıştı. Aylar geçiyor, Lutz şirketin kuruluş yıldönümü gecesinde Kerrigan'ın kendisine yaptığı teklif konusunda hiçbir yorumda bulunmuyordu. Kerrigan onun teklifini unutmuş olabileceğini düşünüyordu, ama fiyatı yükselterek bir teklif (çok cömert bir teklif) daha yapıp yapmamak konusunda ikircikliydi. Ve o gecedan tam on bir ay sonra Lutz patladı. Önceden söylediğim gibi, *Tallahasse*'nin ruhsal sarsıntılar içindeki kaptanının ortağı genellikle Madras ya da Singapur'a yolculuk ediyordu. Bu

şehirlerden ikincisine gelen kargolar gecikiyor ve Lutz limana demirlediği gemisinde haftalarca onları beklemek zorunda kalıyordu. Elbette bu durum şehre alışmasını, barlarını öğrenmesini, birileriyle tanışmasını da sağlıyordu. Dediğim gibi, o gecedен yaklaşık on bir ay sonra Singapur'dan Amoy'a yaptığı bir yolculuktan döndü, ama yalnız başına değil. Yanında otuz beş yaşlarında, sarışın, uzun boylu, zayıf, burnunun altında limon sarısı gür bir bıyık taşıyan, tuhaf bakışlı, (belki de tedavi ettirmediği miyobu yüzünden), Lutz'la aynı biçimde giyinmiş (onunki kadar kırışık), ama üzerindeki giysi daha iyi duran bir adam vardı. Adam pantolonunun sağ cebinde büyük bir tabanca taşıyor olmalıydı, ceketinin havaya kalkmış eteği özellikle kırışık görünüyordu. Kerrigan, *Kerrigan & Lutz Finans ve Denizcilik Şirketi*'ndeki çalışma odasının penceresinden, onların gemiden indiklerini gördü. Kafası karışarak, kendi kendine ortağının arkadaşının kim olabileceğini sordu. Kararlı birine benziyordu, bakışlarında hiçbir soyluluk yoktu. Kesinlikle ayaktakımından biriydi. İki adam doğrudan şirkete gelecekleri yerde Lutz'un kaldığı otelin yoluna saptılar. Kerrigan ortağının kibar davrandığını görmeye alışmamış olsa da, ilk defa böyle davranıp arkadaşını hemen işyerine sürüklemektense oteline kadar götürdüğünü düşündü. Adamın bir banyo alıp biraz dinlenmesini sağladıktan sonra ortağıyla tanıştıracak ve Singapur'daki işin ayrıntılarını anlatacak olmalıydı. Bu kez birinci kalite ipek getirmişlerdi. Kerrigan kuşkusuz bu alışmadığı durum karşısında hemen kendine göre önlemler almaktan geri kalmadı. Bir Çinliyi kendi adına Lutz'a hoşgeldin demesi ve yolculuğun sonucunu öğrenmesi için Cleveland Oteli'ne gönderdi. Silahlarından ikisini doldurarak, küçük olanı ceketinin iç cebine, büyüğünü çalışma masasının ortasındaki çekmeceye yerleştirdi. Çalışanlarından ikisini çağırarak tetikte olmalarını, onlara ihtiyacı olabileceğini, çevreden uzaklaşmalarını söyledi. Sonra otelin ana giriş kapısını gözleyebileceği bir pencerenin önüne yerleşerek, Lutz'la, sert adımlı, şaş

bakışlı arkadaşının gelmesini beklemeye koyuldu. Gecikmişlerdi. Ancak bir buçuk saat sonra onların otelden çıktığını gördü. Bu arada otele göndermiş olduğu Çinli geri dönerek, Bay Lutz'un kendisini görmeyi reddettiğini söyledi. Adamların otelden çıktıklarını, *Kerrigan & Lutz'a* yöneldiklerini gördüğü zaman pencereden ayrılarak masasının başına geçti, önüne birkaç kâğıt çıkarıp, içeri girdikleri zaman sanki işinin başından hiç ayrılmamış izlenimi yaratmaya çalıştı. Otelin kapısından finans ve denizcilik şirketine kadar olan yol pek kısa sayılmazdı, kaptan birkaç kez daha pencereye giderek iki adamı izleme fırsatını buldu. Şimdi ikisi de kararlı adımlarla yürüyorlardı, Lutz'un yüzünde o kutlama gecesinden beri görmediği neşeli bir ifade vardı. Bu hali Kerrigan'ı iyice kaygılandırdı. Yeniden masasına oturdu, sonunda merdivenlerde Lutz'un çizmelerinin ve arkadaşının ayakkabılarının çıkardığı gürültüyü duydu. Derken hafifçe odasının kapısı vuruldu.

"Girin." Kapı açıldı, iki adam içeriye girdiler.

Lutz bir ağzı kulaklarında Kerrigan'ın yanına geldi ve elini uzattı. Davranışı dostçaydı. Kerrigan uzatılan eli sıkıttı. Lutz uzun boylu, zayıf adama dönerek onu Bay Kolldeloff diye tanıttı, Hollandalıydı. Kerrigan masasından uzaklaşmadan ayağa kalktı, adamla el sıkıştı ve oturmalarını rica ederek yeniden iskemlesine çöktü. Lutz ve Kolldelhoff Kerrigan'ın dediğini yaparken, ilk konuşan Lutz oldu. Kargonun her zamanki gibi sorunsuz geldiğini, Kerrigan'ın daha önce ipek getirdiklerinde olduğu gibi en iyi fiyata satacağını umduğunu söyledi. Kerrigan elinden gelenin en iyisini yapacağı karşılığını vererek Kolldelhoff'a döndü, rekabetin artık Amoy'da bile kızışmaya başladığını sözlerine ekledi, artık beş yıl önceki fiyatlara mal satmak mümkün olamıyordu. Kolldelhoff sesini çıkarmadan başıyla onayladı. Ondan sonra Kerrigan bir tedbirsizlik yaptı, ama yapmamış olsaydı da bu görüşmenin sonuçları pek farklı olmayacaktı. Lutz'a dönerek bir sonraki yolculuğundan söz etmeye başladı, bu kez Batavia'ya gidecek, Amerika'dan yola çı-

kan Havana purolarını getirecekti. Ona bilgi verdi, buyruklarını söyledi, uzun uzun malın çok önemli olduğunu anlattı (ilk kez Amerika'dan bir mal geliyordu), serdümenciye güvenmediğini, onu işten çıkarmasını bildirdi, izlemeleri gereken yolu gösterdi ve puroları yükleyecek olan adamı tanıması için gereken parolayı bildirdi. Durmadan konuşuyor, Lutz'un yüzünün giderek karardığını fark edemiyordu. Kolldehof sabırsızca Alman'a bakarken, Lutz masaya bir yumruk indirdi. Kerrigan şaşırmıştı, söz yağmurunu keserek sol eliyle silahını gizlediği çekmecesini araladı, sağ elini ceketinin cebine götürdü. Lutz büyük bir güvenle ayağa fırlayarak ona iyi haberi vermekte daha fazla gecikmek istemediğini söyledi, sonunda Kerrigan'ın on bir ay önce yaptığı teklif konusunda cevabını vermeye hazırды. Dostumuz masasından biraz uzaklaşarak,

"Neymiş bu cevap?" diye sordu.

"Senin payını satın almak istiyorum, Kerrigan," dedi Lutz.

Tüm bu aylar boyunca Kerrigan'ın aklına getirmediği tek seçenek buydu gerçekten. Hiçbir zaman ortağının bu kadar becerikli olabileceğini düşünmemişti. Alman'ın cevabının ne olacağını tahmin ettiği halde sinirine hakim oldu, alayla karışık bir kahkaha patlattı.

"Sorabilir miyim, hangi parayla, Lutz," dedi.

Aldığı cevap onu şaşırtmayacaktı.

"Bay Kolldehof'un parasıyla. Benim yeni ortağım olacak."

Kerrigan, Lutz'un aylar önce oynadığı kartın aynısını oynayabilir ve düşüneceğini söyleyebilirdi, ama bir yandan bu ikisini kandırmanın kendisini kandırmak kadar kolay olmayacağını biliyor, öte yandan böyle bir cevap karşısında kendisine bir zaman sınırı koyacaklarını tahmin ediyordu. Bu nedenle sorunu bir kerede çözmeye karar vererek ceket cebindeki silahı çıkarttı, Lutz ve Kolldehoff'a yöneltti.

"Seni buralarda görmekten bıktım, Lutz," dedi, "ne seni öldürmek istiyorum ne de daha henüz tanıdığım arkadaşını. Kötü bir ortaksın ve bildiğin gibi şirket benim şirketim. Buradan

defolun, sizi vurmayı istemiyorsanız bir daha gözüme görünmeyin. Anladın mı, Lutz? Bana adresini bırak, sana payını göndereceğim, yok bana güvenmiyorsan o senin bileceğin iş. Bu riski alacaksın ne, yapalım! Şimdi dışarı! Uyarıyorum, Lutz, bir şey yapmaya kalkışırsan seni öldürürüm, sizi de Bay Kolldehoff.”

İki adam gerileyerek kapıyı açtılar ve dışarı çıktılar. Lutz kahkahalarla gülüyordu.

“Bu kadarla kalmayacak Kerrigan,” dedi.

Kerrigan basit bir tehdidin Lutz gibi bir adamı yıldırmayacağını biliyordu, onları öldürmemiş olmasını yaşlanmaya başlamasına ve soğukkanlılıkla birini öldürmenin kendisine artık zor gelmesine verdi. Pencereden otel yönünde uzaklaşmalarını izledi. Lutz’un ve şu acımasız görünüşlü Hollandalının bir plan yapar yapmaz kendisini öldürmeye geleceklerini biliyordu.

Pek bir şey olmadan üç gün geçti. Kerrigan iki Orta Avrupa’nın planının ne olduğunu (en azından ilk adımlarının) anlamaya çalıştı. Bu üç gün boyunca Kerrigan’ın sadık çalışanları (anımsayacağınız gibi Lutz’un uzun süreli gidişleri esnasında sadakatleri parayla satın alınmış olanlar) görünüşte gizemli bir biçimde ortadan yok oluyorlardı; görünüşte diyorum, çünkü Kerrigan, Kolldehoff’un kendisini terk etmeleri için onlara rüşvet yedirdiğinden emindi. Kerrigan Çinlileri ve dostluk anlayışlarını iyi tanıyordu. Onları yalnızca parayla satın almamıştı, hoşluklar yaparak ve iyi davranarak kendine bağlamıştı, bu nedenle Kolldehoff ne kadar para teklif ederse etsin, Lutz ne kadar korkutursa korkutsun kendisine el kaldırmayacaklarını biliyordu, ancak ona destek de vermeyecekler, sadece hınç içinde bir köşeye sineceklerdi. Kendi tarafını tutmadıkları gibi düşmanın tarafını da tutmayacaklardı. Bu nedenle dördüncü gün, çalışanlarından son ikisi de ortadan kaybolunca, Kerrigan artık malını mülkünü korumak için o gece savaşıması gerektiğini, hem de ikiye karşı tek kişi savaşağını anladı.

Bütün sabahını, sahip olduğu silahlarını teker teker taşıyarak, evinin stratejik yerlerine yerleştirerek geçirdi; tüm pencerelerin önüne bir tüfek koydu, kapıların arkasına yaptığı gibi tahta kütüklerle destekledi. Böylece bir pencereden ötekine silah taşımaya gerek kalmadan rahatça koşabilecek, her pencerede elinin altında ateş edebileceği bir silah olacaktı. Ayrıca böyle yaparak ateş eden birçok insan olduğu izlenimini uyandırmayı da umuyordu. Canına susamışları püskürtemese bile sayıca üstün olduğuna inandırarak korkutabilir, dikkatlerini dağıtabilirdi. Öğleden sonra yapacak hiçbir şey kalmamış, her şey hazırlanmıştı. Saatler geçmek bilmedi. Çok sinirliydi, boş odalarda dolaşüyor, kitap okumaya çalışıyor ama başaramıyor, içki kadehlerini art arda yuvarlıyordu. Akşam olduğunda çok heyecanlı, hafif çakırkeyifti. Kerrigan'ın evi bir pencereden sürekli gözetlediği çalılıklarla çevriliydi. Gece saat dokuza doğru ayak sesleri duyduğunu, çalılıkların kımıldadığını sandı. Saat dokuz buçukta çığlıklar duydu, liman tarafında, *Kerrigan & Lutz*'un gemilerinin oralarda alışılmadık bir parıltı vardı. Saat ona doğru yeniden çalılıkların kımıldadığını sandığı bir sırada Lutz'un sesiyle yerinden sıçradı, binanın bütün ışıklarını söndürdü.

"Kerrigan! Gemilerin yarımı saattir cayır cayır yanıyor; cesaretin varsa git de gör," diye haykırıyordu Alman.

Kerrigan o anda iki şeyin farkına vardı: Liman tarafında görünen kızılık, yanmakta olan kendi gemilerinden yayılıyordu, Lutz'un şirkete sahip olmakla uzaktan yakından ilgilendiği yoktu. Ne pahasına olursa olsun şirketin kuruluşunu kutladıkları gece kendisine yapılan teklifin öcünü almak istiyor, bunun için her şeyi yok ediyordu: gemileri, malları, ofisleri, her şeyi. Sahip olduklarını korumak isterken yanlış davranmış olması Kerrigan'ın umurunda bile değildi. Öfkeyle silahını Lutz'un sesinin geldiği yöne boşalttı. Adam kendini yere atıp çalılıkların arasına saklandı, aynı anda birçok mermi birden Kerrigan'ın ateş ettiği pencerenin panjurlarına saplandılar. Pencereden uzaklaşarak yeniden Lutz'un sesini duyana dek bekledi.

“Her şeyini kaybettin, Kerrigan! Yalnızca şu Tanrı'nın cezası ofisler kaldı. Onlarla birlikte canını da kaybetmek istemiyorsan hemen dışarı çık. Gemileri yaktım, malları yaktım, ama paralar hâlâ duruyor. Hepsini bize verirsen çekip gideriz.”

Kerrigan yeniden çalılıklara doğru ateş etti, ateşi kestiğinde Lutz'un kahkahasını duydu. Hiçbir şey görmüyor ve sinirleri üzerindeki denetimini yitiriyordu. Bir an arka kapıda bir gürültü duyduğunu sandı. Oraya koşarak şarjörünü kapıya boşalttı. Bir inleme duyduğunu sanarak meraklandı, dışarı göz atmak için kapıyı açtı. Kapıyı açınca bir kurşun yağmuruna tutuldu ve bir tanesi bacağına saplandı. Tabii ki bu Kolldehoff'tu. Kapıyı ivedilikle kapayarak yere çöktü, yarasını inceledi. Önemli değildi, bir sıyrık, kurşun kemiğe gelmemişti, yürüyebilirdi, yeter ki biraz sakinleşsin. O sırada Lutz'un kendisiyle alay edip tehditler savuran sesini duydu. Birden aklına bir fikir geldi. Sesini yükselterek Kolldehoff'u çağırdı, adam cevap vermedi.

“Senin kim olduğunu bilmiyorum. Umurumda da değil, Kolldehoff, ama zavallının birisin. Ne şirketi alacak ne de Singapur'a dönecek paran var, öyle değil mi? Bunu tezgâhlamak için Lutz sana kaç para ödedi? Ne ödediyse üç katını vereceğim, pisliğin işini bitirelim ha. Ne dersin Kolldehoff, anlaştık mı?”

Bir sessizlik oldu. Hollandalının cevabı açık ve kesindi:

“Hayır!” diye bağırdı.

Aynı anda Lutz zafer dolu bir sesle konuşmaya başladı. Kahkahalar attı, defalarca Kerrigan'ın kaybettiğini, çaresiz kaldığını haykırdı. Kaptan yeniden ön kapıya koşarak bir kez daha çalılara ateş etti, başaramadı. Birkaç dakikalık sessizlikten sonra arka tarafta, havayı yararak gelen bir şeyin çıkardığı sesi duydu. O yöne doğru koşan Kerrigan, Kolldehoff'un yapıya yanan bir meşale fırlattığını, Hollandalının kurşunlarıyla kırılan camdan içeri giren meşalenin, yattığı odanın perdelerini tutuşturduğunu gördü. Perdeleri indirdi, ateşi havasız bırakarak boğup söndürdüğü sırada iki meşale daha kırık pencereden içeri girdi. Evin öte yanındaki Lutz da yanan meşaleler fir-

latıyordu. Meşalelerden biri saman çatının üzerine düştü, alevler tüm yapıya yayılmaya başladı. Birden barut depoladığını anımsayarak barut kutularının durduğu odaya koştu. Pencerelerden birini açarak üç-dört kutuyu dışarı attı. Pek zamanı kalmamıştı; dumandan soluk alamıyor, gözleri yaşıyordu, o sırada iki adamdan birinin ön kapıyı yıkıp içeri girmeye çalıştığını fark etti. Sendeleyerek oraya gitti, çok kan kaybetmişti, acı duyuyordu. İki eline de birer tabanca alarak kapıya bakan kalın tahtadan yapılmış bir dolabın ardına gizlendi. Kapı bir darbeye açıldı. Kerrigan önce içeri giren hiç kimse görmedi. Daha sonra Lutz her yöne ateş ederek odaya daldı. Kerrigan birkaç dakika daha bekledi, duman Lutz'un gözlerini rahatsız edip görmesini engellemeye başlayınca saklandığı yerden çıkarak adama ateş açtı. Lutz'un elindeki tüfek havaya fırladı, adam iki büküm oldu. Aslında gösterişli bir biçimde yere yığıldı demek daha doğru olur, sarışın kafası lime lime olmuş, beyaz elbisesi kırmızıya boyanmıştı. Kerrigan onun yüz hatlarının ifadesizleştiğini gördü, havaya uçmak üzere olan yapıdan çıkarak yaralı bacağına elverdiği hızla çalılıklara doğru koştu, ama birden sol omzuna bir kurşun saplandığını hissetti. Arkasına bakıp Kolldehoff'u görece kadar zamanı ancak oldu, adam arka tarafta tuttuğu kapıdan girmiş olmalıydı içeriye. Bir saniye sonra *Kerrigan & Lutz*'dan geriye ne kaldıysa havaya uçtu. Kerrigan, Kolldehoff'un ölüp ölmediğinden hiçbir zaman emin olamadı. Lutz'un bacaklarını ve gövdesinin bir parçasını buldular, ama bu ketum Hollandalının parçalandığına dair hiçbir kanıt yoktu. Kerrigan onun hakkında bir daha hiçbir şey duymadı.

Anlatının en başında söylediğim gibi, Kerrigan 1892 yılında, Amoy şehrinde iflas etmiş ve zamanından önce yaşlanmış bir durumdaydı. Öfke doluydu. avuntusuzdu. Beş yılına mal

olan kendini yenilemek, denizlerde sakin bir hayat sürmek umutlarını yitirmişti. Ofislerde sakladığı para da dahil her şeyini yitirmek onun için gerçekten ağır bir darbeydi. Eskisinden daha suratsız ve kin doluydu. Sonuçta hayatta hiçbir şeyin değeri olmadığına, asla ağırbaşlı ve saygıdeğer bir beyefendiye dönüşemeyeceğine karar verdi. Yapması gereken şırdıyı yaşamak, gerisini boşvermekti. Peki şimdi, onun bu kararı verdikten sonra nasıl değiştiğini soracaksınız, ben de size diyeceğim ki, Kerrigan'ın gizli arzusu serüvenci yaşantısını terk etmek, babası gibi biri olmaktı: komşuları, ailesi tarafından sevilen, beğenilen bir toprak sahibi. Kerrigan'ın sertleşip, zalim ve acımasız bir insan olmasındaki başlıca neden, içinde yaşadığı güç koşullardır. Nitekim bu kararları verip uygulamaya koyduktan yalnızca on iki yıl sonra tanıdığınız Kerrigan'a dönüşmüştür. Şu halinin o zamanki haliyle hiçbir ilgisi yoktur. Kerrigan kadar düş kırıklığına uğramış bir insanın kırkıncıdan sonra böylesine değişmesi kolaydır sanıyorsanız, yanılıyorsunuz. Ama o bunu başarmış bir insandır. Birkaç gün önce Amanda Cook'u denize atan, Kaptan Seeböhm'u bıçaklayan adam olmasına rağmen başarmıştır. Ben de birkaç gün önce Léonide Meffre'ye ateş ettim ve Bayan Bonington'un düşündüğünün aksine bir katil olduğuma inanmıyorum. Neyse hikâyeyi bölmeyelim. Kaptan Kerrigan Hong-Kong'a kadar gitmeyi becerdi, orada limanlarda sürünmeye, yaraları tümüyle iyileşene kadar bulduğu ufak tefek işleri yaparak yaşamaya başladı. Daha sonra Amerika'ya giden bir gemiye tayfa olarak yazılmaya çalıştı, ama bu pek kolay bir iş değildi. Asyalıların sürüler halinde Amerika'ya göç ettiği bir dönemdi, Kerrigan gibi olanların sayısı milyonları buluyordu. Ne deneyimi ne de Amerikan vatandaşı olması bir işe yaradı. Dikkat buyurun, şimdi çok özel bir şey söyleyeceğim. Kerrigan'ın kaptan ehliyeti olduğu da doğru değildi. Çin'den çıkmak onda bir takıntı haline gelmişti, öyle ki iki denizciyi öldürdü, kâğıtlarını ve üniformalarını çaldı, ama her ikisinde de

emelini gerçekleştiremedi –birinde öldürdüğü gemici komutanın oğlu çıktı, ikincisinde Fransızcası yetersiz olduğu için kendini ele verdi-, sonra da kaçıp gemiler demir alana kadar saklanmak zorunda kaldı. O kadar umutsuzdu ki kendini asmaya bile yeltendi, ama bunu da başaramadı, tanımadığı biri son anda kurtardı onu. Bir yıl boyunca sefil bir yaşantı sürdü, sonunda, son derece sıradan bir biçimde Hong-Kong'dan ayrılma fırsatı bulana kadar başına gelmedik terslik ve şanssızlık kalmadı, sürekli tökezleyip durdu. Kerrigan'ın yaptığı pek çok işin arasında, *Kerrigan & Lutz* yok olduktan sonra sık sık başvurmak zorunda kaldığı yankesicilik de vardı. Bu iş için büyük otellerin vestiyerlerine dadanmıştı. Bir denizcilik şirketinin yöneticisine yaraşır düzgünlükte bir giysiyle parlak botları hâlâ duruyordu. Çaldığı bir şapkayı da takarak şehrin en şık yerlerine gidiyor, görünüşü ve tavırları buralarda uygunsuz kaçmıyor, korumalar ve kapı bekçileri tarafından kovalanmıyordu. Genellikle büyük işler yapmadığı için, o suç yerinden ayrılana kadar kimse bir şeyin farkına varmıyor, bu nedenle otel dedektifleri yüzünü tanımıyor, peşine takılmıyordu. Hem bu gibi durumlarda çalınan parayı genellikle mahalli bekçilerle yer göstericiler öderlerdi. Kerrigan'ın dalavereleri hep cezasız kalıyordu. Bir gün şehrin ikinci en iyi oteli olan Empire'ın lobisindeki geniş koltuklardan birine oturmuş, gazete okur gibi yapıyordu. Yanında elli yaşlarında, ciddi görünümlü, şık giyimli, son derece bakımlı gür bıyığı, dev monokluyla dikkat çeken bir beyefendi oturuyordu. Sabırsız hareketlerinden tuvalet odasında gereğinden uzun süredir oyalanmakta olan bir hanımı beklediği anlaşılmaktaydı. Kerrigan elini adamın ceketinin sağ cebine yaklaştırdı; cebine daldırıp alışık olduğu dokunuşu hissedince, deri cüzdanı baş ve işaret parmağının arasında tutarak yavaşça çekti, adam da tam o sırada kendinden daha genç, ama aynı derecede iyi giyimli başka birini selamlamak üzere ayağa kalktı. Kerrigan görülmeden cüzdanı saklamayı zor başardı, adam ona dönerek arkadaşına

yer açmak için biraz yana kaymasını rica etti. Kerrigan denileni yaptı, iki adam kısa bir süre konuştular. Yaşlı olanın morali iki nedenden dolayı son derece bozuktu: Tıpkı Kerrigan'ın tahmin ettiği gibi karısı aşırı gecikmişti, üstelik deneyimli bir denizci bulmak için gösterdiği tüm çabalar sonuçsuz kalmıştı. Genç olan da (aslından Kerrigan'dan yalnızca birkaç yaş genç, yani kırklarında falan olmalıydı) aynı dertten yakındı. O da deneyimli birini bulamamıştı. Ona kalırsa tüm iyi denizcilerin tekliflerini reddetmelerinin nedeni, peşin paraya çalışmak istemeleriydi. Yaşlı adam bunun saçma olduğunu söyleyerek şiddetle karşı çıktı, artık zamanın değiştiğini, kimsenin risk almak istemediğini söyledi. Kendi kanısınca denizcilerin hepsi bir ödlekler sürüsüydü, nereye gideceklerini ve yolculuğun ne kadar süreceğini bilmeden evlerinden çıkmaya yanaşmıyorlardı. Onların kendilerini sakınan insanlar olduklarını kabul ediyordu elbette, ama aldıkları önlemler aşırıya kaçmaya başlamıştı. Tahmin edebileceğiniz gibi, Kerrigan şansını denemekte bir an bile tereddüt etmedi. Adamların konuşmalarından ne tür bir yolculuktan söz ettiklerine dair hiçbir ayrıntı öğrenememişti gerçi, ama bu umurunda değildi. Kendisine kötü şanstı başka bir şey getirmeyen bu ülkeden bir an önce uzaklaşmak istiyordu. Yeter ki gitsin, nereye olursa olsun, bir an önce gitsin. Yaşlı adamın arkasında, sırtının kendisine dönük olmasından yararlanarak cebinden çalmış olduğu cüzdanı çıkardı, hafifçe adamın omzuna dokundu ve cüzdanı uzatarak yere düşmüş olduğunu söyledi. Yaşlı adam çok keyifsiz olmalıydı, elini cebine götürerek yoklamadı bile, güvensizlikle Kerrigan'a bakarak bunun kendi cüzdanı olduğundan emin olup olmadığını sordu. Kerrigan, "Evet," dedi. Bu evet'i söylerken İngiliz denizcilerine özgü çok özel bir terim (aye, aye, sir) kullanmış, adama, eliyle ani bir hareket yaptığı sırada cüzdanın cebinden kayıp düştüğünü gördüğünü söylemişti. Denizcilerimizin evet demek için kullandıkları bu terim dünyada herkesçe bilinmektedir. Ayrıca bu iki beye-

fendi Hindistan'da yaşayan İngiliz kolonisindendi. Kerrigan'ın cevabını duyar duymaz yüzleri ısıdı, yaşlı olan cüzdanını bile almadan denizci olup olmadığını sordu.

"Aye, aye, sir," diye cevapladı Kerrigan, abartılı bir İngiliz vurgusuyla, "On beş yıl gemilerde, Majestelerinin hizmetinde görev yaptım. Kaptan Joseph Dunhill Kerrigan, emrinizdeyim, baylar."

Yaşlı adam sonunda teşekkür ederek cüzdanını alıp kendini takdim etti: Doktor Horace Merivale. Genç olan da atılıp adını söyledi: Reginald Holland. Ardından, neredeyse aynı anda, onu otelin barında bir şey içmeye davet ettiler. Kerrigan kibarca kabul etti, bir otel çalışanına, eğer Bayan Merivale aşağıya inecek olursa kendilerini nerede bulabileceğini tembihledikten sonra bara doğru gittiler. İçkilerini alıp bir masaya yerleştiklerinde Reginald Holland ona hâlâ donanmada çalışıp çalışmadığını sordu. Kerrigan emekli olduğunu, Hong-Kong'da bulunuşunun turistik amaçlı olduğunu söylemeye olanak bulmadan (bunu daha sonra söyledi), Doktor Merivale araya girdi; ister kişisel, ister ticari, tüm ilişkilerde tarafların birbirlerine karşı açık davranmalarının en önemli şey olduğunu belirterek, Holland'a konunun çevresinde dolanmamasını; sonra da doğrudan Kerrigan'a dönerek, konuyu dönüp dolaştırmadan, denizle içli dışlı, denizin incelikleri ve sırlarını çok iyi bilen, belli bir rotası olmadan hemen Pasifik Okyanusu'na açılacak ve cennet gibi adaları araştırarak birine ihtiyaçları olduğunu söyledi. Duyduklarına şaşırmış olan Kerrigan, cennet gibi adalar sözüyle neyi kasettiğini sordu. Merivale hafifçe kendi kendine gülümsedi. Kerrigan kendini budala gibi hissediyor olmalıydı. Konuyu biraz açtı. Kendisi ve Holland son derece varlıklıydılar (servetlerinin kaynağını söylemedi, Kerrigan miras yoluya maden ya da büyük holdinglere sahip olduklarını düşündü), Bayan Merivale'in ısrarları ve (özür dileyerek) kaprisleri yüzünden Pasifik'te bir ada satın almak istiyorlardı. Adanın iklimi ılıman, kendisi ıssız olmalıydı. Orada büyük bir malikâne

inşa edecek ya da kurucularının kendileri olduğu bir şehir yaracak, örneğin Merry Holland adıyla vaftiz edeceklerdi (geri olan kızardı, Kerrigan utançtan mı zevkten mi anlayamadı). Merivale bunu Çinli denizcilere ya da meyhane sahiplerine söylemediklerini açıkladı; kavrayışı kıt, kuşkucu insanlar oldukları için amaçları onları güldürebilir ya da bu iki beyefendiyi soyup soğana çevirmelerine neden olabilirdi. Çinlilere arkeolog olduklarını, keşfedilmemiş adalar aradıklarını söylemişlerdi. Ama tumturaklı bir tonda, İngiliz Kraliyet Donanması'nın zeki bir kaptanıya, yani dünyayı bilen, hayatın karmaşıklığından haberdar bir insanla, dahası onurlu bir subayla konuşurken gerçek niyetlerini saklamaya gerek duymadığını belirtti. Kerrigan bu iki megalomanın sözlerini savaşçı ve gerçek bir Britanyalı gibi kayıtsızlıkla dinledikten sonra, tekliflerini kabul ettiğini, para konusunun kendisi için çok önemli olmadığını söyleyerek miktarı kendilerinin belirlemelerini rica etti, sadece bir gemileri olup olmadığını sordu. Onun olumlu cevap vermesine çok sevinen iki adam, donanının göz önüne alınacak olursa son derece uygun bir fiyata bir yelkenli gemi satın almış olduklarını, geminin okyanuslara açılmak için tek eksiğinin bir kaptan (bunun için Kerrigan'a güveniyorlardı) ile iki denizci olduğunu söylediler (denizcileri bulmanın kolay olacağını düşünüyorlardı, nasılsa sokaklarda açlıktan ölen bir sürü insan vardı). Kerrigan'a ellerini uzatarak heyecanla ve içtenlikle sıkıldılar.

Kerrigan gemiyi görmek istediğini, otuz altı saat içinde demir alabileceklerini ve kendisinin iki tayfayı kolayca bulabileceğini söyledi. İki adam neşeyle güldüler. Kerrigan onların yolculuk arkadaşı olacak özelliklerdeydi, hesabı ödeyip ertesi gün buluşmayı kararlaştırdılar. Kerrigan gemiyi görecek, bu tuhaf yolculuğa uygun olup olmadığına bakacak, sonra hep birlikte yeni kaptanlarının yardımıyla izlemeleri gereken rotayı kararlaştıracaklardı. Adamlar Bayan Merivale'nin dairesine çıkmaya karar vererek izin istediler.

Uttaradit, ayrıntıya girmeden tanımlanırsa basit bir balıkçı gemisiydi; güvertesinde altı kişiyle yetmiş iki saat sonra demir aldı. İşverenlerinin davranışlarında başlangıçta görülen sıcaklığın tersine, Hong-Kong limanından demir aldıktan sonra iki megaloman ve Bayan Merivale, onlara hizmet eden astlarıyla ilişkiye girmekten özellikle kaçındılar (buna o kadar alışmışlardı ki, bu davranış biçimini zorunlu sanıyorlardı). İzlenecek rota konusunda birbirleriyle hiç anlaşıyorlar, ama Kerrigan'a bir şey söylemeye de çekiniyorlardı. Bu toplumun saf bireyleri olarak (tıpkı bizler gibi), ufkun öte yanına geçmeyi ummakla kalmıyorlar, yolculuğun hiçbir engel ve zorlukla karşılaşmadan sürdürüleceğini sanıyorlardı. Fazlasıyla iyi niyetle çıktıkları bu yolculukta, yalnızca geminin yönetimini değil, tutkuyla bağlandıkları projelerini etkileyecek kararları vermeyi yine Kerrigan'a bırakmışlardı. Nedense bu durum Kerrigan'da bir hoşnutsuzluk yaratmıyordu, tam tersine, Merivale ve Holland ılıman iklimli bir ada aradıklarına göre geminin rotası güneye doğru olmalıydı. Hong-Kong'la aynı enlemde hem fazlaca ada yoktu, hem de iklim pek iyi sayılmazdı. Söylemiş olduğum gibi, Kerrigan doğduğu ülkeye dönmeyi kafasına koymuştu bir kere. Rotayı birkaç gün güney yönünde tuttuktan sonra, işverenlerinin hem bu konularda bir şey bilmediklerini hem de kendisine tam anlamıyla güvendiklerini anlayınca tam bir dik açı yaparak döndü. Merivale ve Holland'ın aklına birkaç kez güneşin doğudan doğduğunu düşünmek geldiyse de, kaptanlarının yanılmayacağını düşünüp pek önemsemediler. Tayfalar olanın farkına varmışlardı gerçi, ama onlar da bir şey söylemeye cesaret edemediler. Kerrigan işverenlerini kandırmaya karar vermişti, öyle ki saflıklarından yararlandığını anladıkları zaman adamların öfkesinden korunmak amacıyla bir plan dahi yapmamıştı (er ya da geç kandırıldıklarının farkına varacaklardı), bu umurunda bile değildi. İki adam güneşleniyorlar, midelerini sağlam tutmaya çalışıyorlar, kabinlerinde briç oynayarak zaman geçiriyorlardı. Kerrigan onların Brooks Adaları'na varmadan kandırıldıkları-

nın farkına varmayacaklarını düşünüyordu, o zaman da nasılsa onlardan kurtulmanın bir yolunu bulurdu, ya da gözünü kırpmadan gerekeni yapacağına emindi demek daha doğru.

Bayan Marivale, Beatrice, başka bir konuydu kuşkusuz. Sarışındı, akıl almayacak kadar güzeldi, kaprisliydi, küstahtı ve kocası ile Bay Holland dahil tüm insanlığı horgörür gibi bir tutumu vardı. Kocasından çok gençti, belli ki para için evlenmişti. Geniş beyaz pantolonları, boğazına sardığı eşarbi, üstten üç düğmesi muhakkak açık bluzlarıyla, kendinden geçmiş ve kışkırtıcı tavırlarla güvertede dolaşıyor ya da uzun saatler Kerrigan'ın yakınında oturarak parfümüyle kaptanın aklını çeliyordu. Bazen Kerrigan'ı deniz ve gemicilik kıstasları hakkında uzun uzun sorguya çekiyor, ona bütün cevapları gösteren bir elkitabı muamelesi yapıyordu. Bu tavrı ve sık sık güvertede uzun sarı saçlarını taraması, Kerrigan'ın ona yaklaşmasına ya da bir imada bulunmasına engeldi. Hiç de aptal bir kadına benzemiyordu, tam tersine bu nedenle, kaptan iki adamın rotayı değiştirdiğinin farkına varmadıklarından emin olmasına karşın, Beatrice Merivale'nin bunu bilip bilmediğinden emin değildi. Zaman zaman, kocası ve Reginald Holland iskambil kâğıtlarıyla meşgul oldukları bir sırada, isyankâr davranışı konusunda bir açıklama yapmasını beklermiş gibi uzun uzun Kerrigan'a bakıyor, kaptan ise kadının bu güvensiz tavrının nedenini anlayamıyordu. Yolculuğa çıktıktan on gün sonra, iki adam şaşkınlıkla neden hâlâ bir adaya rastlamamış olduklarını sorunca, Bayan Merivale onların saflıklarından yakınır-mış gibi yaparak ve tatlılıkla, *Uttaradit*'in yolculuk etmeye alışmış oldukları şu çok hızlı giden yeni buharlı gemilerden biri olmadığını söyleyip adamları yatıştırmış ve bunun üzerine Kerrigan kadının kendisinden yana olduğu kanısına var-mıştı.

Böyle günler geçti. Kerrigan adamların saf oldukları kadar sabırsız olduklarını da görerek durumunu tehlikeli buldu ve planlarını değiştirdi. O zamana kadar dur durak bilmeden

sürdüğü yolculuğu yavaşlatmaya karar vererek, bir sabah üç yolcusuna bir adalar topluluğuna yaklaştıklarını müjdeledi. Doktor Merivale ve Reginald Holland haberi büyük bir coşkuyla, Bayan Merivale ise yadırgayarak karşıladılar. Kadının bu tutumu kaptanın kadın hakkındaki varsayımlarını güçlendirdi. Kerrigan, Marcus adasında yalnızca işverenlerini hoşnut etmek için durmaya karar vermemişti (adanın çevresinde haritalarda yer almayan, keşfe hazır sayısız adacık vardı). Hem erzağa ihtiyaçları vardı, hem de *Uttaradit*, tamamlamaya kararlı olduğu uzun yolculuğu yapmaya yeterli bir gemi değildi; bir limanda baştan aşağı gözden geçirilmesi, hatta yelken eni daha geniş başka bir tekneyle değiştirilmesi gerekiyordu. Kerrigan gemide küçük bir arıza olduğu yalanını uydurarak, tamir etmek için ilk önce ana adaya (insanların yaşadığı) gitmelerini önerdi. Müşterileriye mümkünse öncelikle gelecekte mülkleri olabilecek öbür adalara bir göz atmak istediklerini söyleyerek ısrar ettiler. Onlarla ters düşmek istemeyen Kerrigan çaresiz arzularını kabul etmek zorunda kaldı. Yelkenliyi adacıklara doğru yöneltti (Marcus adasının güneyinde birkaç yüz millik bir alana dağılmışlardı). Merivale ve Holland'ın çocuksu alkışları yüzünden şaşkındı. Sabahın geri kalanını çirkin bir adacıkta geçirdiler; küçücüktü ve çekici değildi, bu yüzden adamların heyecanı biraz söndü. Sonunda yorulmuş, düş kırıklığına uğramış bir halde ana adaya doğru dümen kırdılar. Marcus adası ya da Japonların dediği gibi Minamitorijima yüksek bir atoldü (deniz seviyesinden yirmi metre yüksek), üçgen biçimliydi, çevresi mercan kayalıklarıyla sarılıydı. Limanı küçük, demirli gemiler bir elin parmaklarıyla sayılacak kadar azdı. Kerrigan aralarında *Uttaradit*'ten daha güçlü ve hızlı bir gemi göremediği için yelkenliyi değiştirme planları suya düştü. Yirmi-otuz kişinin oturduğu bir balıkçı köyü ve hem lokanta, hem dükkân olan yıkık dökük bir yapıdan başka bir şey yoktu. Dükkândan erzak ve Merivale'lerle Holland'ın egzotik bulduğu birtakım eşyalar (şapka, şal, eski-

den kalma bir-iki şey) aldılar. Kerrigan geceyi orada geçirmelerini önerdi ve kötü durumda olan yelkeni onarmaları için tayfaları köydeki Avusturyalı teknisyeni bulmaya yolladı. Ertesi gün erkenden cennet adaları aramayı çıkabilirlerdi. Akşam üzeri *Uttaradit* bakımından geçirilirken, kaptan ve yolcuları lokanta-dükkâna giderek beklemeye başladılar. Ortalıktaki tek masaya yerleşerek şarap istediler. Eğer Avusturyalı teknisyen ortaya çıkıp geminin hiçbir arızası olmadığını söyleyerek teklifsizce gelip masalarına çöreklenmeseydi, Kerrigan doktoru ve arkadaşını sarhoş edecek, Bayan Merivale'yi tek yolcu olarak alacak, sonra da çekip gidecekti. Ama kimbilir hangi gizli nedenlerle, bu Tanrı'nın unuttuğu yerde kaybolmuş olan teknisyen bütün planlarını alt üst etti. Kaba saba, çalçene bir adamdı, büyük bir göbeği vardı, yüzü maviye çalan lekelerle doluydu, ağır bir İngiliz vurgusuyla konuşuyordu ve Flock diye, gülünç bir soyadı vardı. Kaptan Kerrigan'ın küçük Çinli yelkenlisinde ufak bir arıza olduğunu söylemesine fazlasıyla şaşırılmış görünüyor, çok içtiği için Merivale ve Holland'ın içmesine engel oluyor, aşırıya kaçan bir merakla Bayan Merivale'yi sorguya çekiyordu. Kerrigan çok rahatsız olmuştu, yine de o yıkıntı yapıdan çıkana kadar kendini tuttu. Ama öyle bir an geldi ki, Flock'un yüzüne bir yumruk yapıştırmak için dayanılmaz bir istek duydu içinde ve bunu yapmamak için dudaklarını ısırды. Beatrice Avusturyalının ısrarlı sorularına tek heceli cevaplar vermekle yetiniyordu, ama iki megoloman, hem adamın ilgisini Beatrice'den uzaklaştırmak, hem de içtikleri şarabın etkisiyle eski iyimserliklerine, neşelerine yeniden kavuşmuş oldukları için, gevezelik etmeye başladılar ve sonunda teknisyene onları bu durağa getiren nedenin ne olduğunu söylediler. Aslında iyi bir adam olan, belli ki kötü bir niyeti de olmayan Flock büyük bir şaşkınlıkla ağzını açtı.

“Ya! Ama bunun için güneye gitmelisiniz, buralarda hoşunuza gidecek bir şey bulamazsınız ki!” deyiverdi.

“Güneye mi?” diye sordu Holland, “Hangi enlemdeyiz ki biz?”

Kerrigan Flock’u bir yumrukta yere yıkmak üzereydi, ama kendini tuttu.

Flock, “Eh, epeyce kuzeyde sayılırız, Yengeç Dönencesi’nin yakınındayız,” diye karşılık verdi.

Merivale Kerrigan’a dönerek bunun açıklamasını sordu. Kerrigan sinirliydi; onlara kendi iyilikleri için fikirlerini sormadan bu rotayı izlediğini söyledi. Bölgeyi çok iyi tanıyor ve buralarda tam istedikleri niteliklere sahip birçok ada olduğunu biliyordu; ama müşterileri güneye gitmek konusunda o kadar hevesliydim ki, öfkelenmelerinden, bu bölgeyi gezmeden dönmelerini istemelerinden korkarak onlara rotayı bu yöne kaydırdığını söylememişti. Adaların güzelliğini gördükleri zaman böyle bir girişimde bulunduğu için ona teşekkür edeceklerini düşünmüştü. Flock milyonerlerin kendisinden yana olmalarından destek alarak (her ikisi de sabah ilk adayı gezdikleri zaman uğradıkları düş kırıklığını anımsamışlardı), yanıldığını söyledi. Bu bölgeyi çok iyi tanıdığını, buralardaki adaların daha güneydekilerle, Caroline Adaları’yla kıyaslanamayacağından emin olduğunu söyledi ve o yöne doğru gitmelerini önerdi. Kerrigan inatçıydı, Avusturyalının sözlerine katılmıyordu, söylediklerine alınmış bir tonda bu yöreyi çok iyi bildiği için rotayı saptırdığını, Marcus Adaları’nın tüm Pasifik Okyanusu’ndaki en güzel adalar olduğunu bildiğinde ısrar etti. Flock kahkahalarla gülmeğe başlayıp, sonu gelmez bir tartışmaya girişmeye hazırlandı. Durmadan bu bölgede zevklerine uygun bir yer bulamayacaklarını yineliyor, Kerrigan da artan bir sinirlilikle tersini iddia ediyordu. Milyonerler sabah gördükleri kadarıyla Kerrigan’ın pek haklı olmadığını, Flock’un haklı olduğunu söylediler. Tartışma yarım saat kadar böylece sonuçsuz sürdü.

Sonunda Beatrice Merivale masaya bir yumruk vurarak, “Yetti beyler! Kime inanacağız? Şu sefil teknisyene mi?” deyip Flock’u baştan aşağı feci halde küçümseyerek süzdü. “Şuna

bakın! Majestelerinin deneyimli, kusursuz bir subayıyla akıl yarıştırmaya kalkışıyor! Kaptanımızın yalnızca alçakgönüllüğü yüzünden anlatmaya gerek görmediği parlak bir geçmişi olduğuna eminim. Hepimiz umutsuzluğa kapılmak üzereyken, kendi planlarından vazgeçip bizim alışılmadık teklifimizi kabul edişi de bunu göstermiyor mu? Gerçeği söyleyen birinden kuşkulanmanız ne kadar hayret verici, beyler!”

Merivale ve Holland susarak, utanmış bir biçimde birbirlerine baktılar. Birkaç saniyelik bir sessizlik oldu, sonra Kerrigan bundan yararlanarak sözü ele aldı.

“Teşekkür ederim, Bayan Merivale” dedi, “benim için yaptığınızı takdir ediyorum. Beyler, eğer isterseniz yarın sabah Caroline Adaları’na doğru yola çıkarız. Sizi izniniz olmadan buraya kadar getirdiğim için benden kuşku duymanızı anlıyorum. İnanın ki, bunu biraz önce açıkladığım nedenler yüzünden yaptım; bir şekilde artık burada olduğumuza göre yarın şafak sökerken yakındaki adalara bir göz atmanızı öneririm. Bugün gördüğünüz adacığın sizi düş kırıklığına uğratmış olması hiçbir şey ifade etmiyor, bana inanın. Hem karşılaştığınız ilk adada aradığınız özellikleri bulabileceğinizi mi umuyordunuz? O zaman benim hizmetime ne ihtiyacınız var ki! Rica ediyorum bana güvenin, yarın aradığınızı bulamazsanız hemen Caroline Adaları’na doğru yola çıkacağız.”

Merivale ile Holland yeniden birbirlerine baktılar. Önce biri, ardından öteki onayını verdi, bilgisinden ve dürüstlüğünden kuşkulandıkları için Kerrigan’dan özür dilediler. Beatrice Merivale masaya enerji dolu yumruğunu vurduğundan beri sesini çıkarmayan Flock, belli ki kendini küçük düşürülmüş hissediyordu. Ayağa kalktı, havı dökülmüş ceketinin cebinden bir kâğıt çıkararak Reginald Holland’a uzattı,

“Canınız nasıl isterse! Bana ne, sizin sorunuz! Ama izin verin de size Marcus Adaları’nın ve çevresinin haritasını takdim edeyim. Ben yaptım. Haritayı izleyin. Haritada yer alan adaların hepsini görün, birini bile atlamayın. Gözlerinizle gö-

r n, fikir sahibi olun, Dieter Flock'un haklı olduğunu anlayacak-
sınız!"

Holland haritayı aldı, katlarını açarak baktı, Doktor Merivale'nin de haritaya omzunun üzerinden bir göz atmasına fırsat vererek Kerrigan'a uzattı. Kerrigan haritayı ceketinin üst cebine koydu. Dieter Flock, başı  nde, oradan çıktı; beş dakika sonra Kerrigan, Reginald Holland ve Merivale'ler de onu izlediler. *Uttaradit'*e geldiler ve birbirlerine ertesini güne kadar veda ettikten sonra, geçirdikleri hareketli günün ardından biraz dinlenmek üzere kamaralarına çekildiler.

Gördüğünüz gibi Bay Bayham, olayların gereğinden hızlı bir biçimde geliŐmesinin suçlusu Kerrigan değil. O Brooks Adaları'na kadar gemide barıŐın hüküm süreceğini hesaplamıŐtı. Sadece her zamanki gibiŐansı yaver gitmedi.

Ertesi gün Kerrigan'ı başka bir kötü sürpriz bekliyordu. Olaylara bilerek bakınca, g r nd klere kadar salak olmadıklarını anladığımız iki Çinli tayfa kayıplara karıŐmıŐtı. Köyde yaŐayanlara tayfalarını görüp görmediklerini sorarken, cevap d kk nın kapısında dikilen ve intikam dolu bir küstahlıkla karşılık veren Flock'tan geldi. OnlarınŐafaktan önce kürekli, kano benzeri bir araçla uzaklaŐtıklarını g rm Ő t ; Marcus Adaları'nda onların yerini tutacak hiç kimseyi bulamayacağını söyledi. Dediği gibi de oldu: Kerrigan mürettebatı olmaksızın demir almak zorunda kaldı. Yani Doktor Merivale ile Holland'dan başka mürettebatı olmaksızın. Onlara durumun ciddiyetini açıklayan Kerrigan ikisini de zorla işe koştu, yelkenleri açtılar, merdivenlere tırmandılar ve onun tarif ettiği biçimde d men tuttular. Kerrigan bütün gece onlara haklı olduğunu Flock değil, kendisi olduğunu nasıl kanıtlayacağını d Ő nm Ő t . Bölgeyi yeterince tanımıyordu ve Avusturyalının haritasından (haritacılıktan anlayan birinin çizdiği, güven uyandı-

ran bir harita) Marcus Adaları'nın çevresindeki adacıkların hiç de güzel olmadığını anlamıştı. Sonunda son sürat Marianas Adaları'na gitmenin tek çıkar yol olduğuna karar verdi; hem iklimleri çok daha iyiydi, hem de güzeldiler. Milyonerleri sözünü ettiği adaların bunlar olduğuna inandırmak için bir tayfunun yaklaştığını gördüğünü, kaçmak için büyük bir daire çizmesi gerektiğini, böylece adacıklara varmalarının bir gün öncekinden çok daha uzun sürdüğünü söyleyecekti. Beatrice Merivale sözlerine pek inanmayacaktı tabii ki, ama kadın bir gece önce Dieter Flock karşısında takındığı tavırla Kaptan Kerrigan'dan yana olduğunu açıkça ortaya koymuştu. Kerrigan her geçen gün daha çok emin oluyordu bundan, ama kadının kayıtsız tavırlarıyla edilgenliği aklını karıştırıyor. Belki de Bayan Merivale böyle davranarak onu ortada bırakmak istiyor, Kerrigan da varsayımlarının yanlış çıkmasından korkarak adım atmaktan çekiniyordu. Kaptan Kerrigan'ın anlayamadığı (kadınlar konusunda pek deneyimli sayılmazdı), Beatrice Merivale'nin önüne her şeyin sunulduğu kadınların sınıfına girmesiydi; utangaçlıktan, sevgisizlikten ya da yalnızca alışmış olduğu için, arzuları ne kadar güçlü olursa olsun, hiçbir zaman hiçbir şeyi doğrudan istemez, her zaman kendisine sunulmasını beklerdi.

Kaptan Kerrigan'ın uydurma mürettebatıyla neler becerdiğini bilmiyorum (bunu kendime sorun ettiğim de yok, zaten denizcilikten bir şey anlamam; talihsiz kaptanımızın bu konuda bana anlattıklarını da pek anımsamıyorum), ama öğlen olmadan Marianas Adaları görünmüştü bile. Doktor Merivale ve Reginald Holland'ın gerçekte ne cesaretleri kırılmış ne de kuşku duymuşlardı, gözlerinin önündeki manzarayı görünce yenden heyecana kapıldılar. Kendilerine verilen işlere canla başla sarıldılar, bir saat sonra Merry Holland'ın gelecekteki şehri ni kurması için tüm istediklerini vaat eden bir adaya demir atmışlardı. İki adam Kerrigan'ın yelkenliyi kıyıya yanaştırmasına yardım ettikten sonra adayı keşfe çıktılar, hem kaptanı hem de

Beatrice'i kendilerine katılmaları için çağırmayı da ihmal etmediler. Ancak kadın kocasının zevkine güvendiğini, canının karaya çıkmak istemediğini söyleyerek bu daveti reddetti. Kerrigan ise belli bir hızın üzerine çıktıkları zaman hissettiği, Flock'un bir gün önce bulamamış olduğu arızayla ilgileneceğini söyledi. Adanın istedikleri gibi olduğunu gören iki megaloman, çocuklar gibi şen, önlerinde uzanan tropik cennetin içine dalınca, Kerrigan ve Bayan Merivale'ye ilk kez başbaşa kalma olanağı tanımış oldular.

Akşamüstü geri döndüklerinde, Kerrigan Beatrice Merivale'yi çoktan baştan çıkarmıştı bile ya da (yorumunuza göre değişir) Beatrice Merivale Kerrigan'ı baştan çıkarmıştı. Daha önce söylemiş olduğum gibi, Bay Bayham, olayların akışını hızlandıran etken Dieter Flock kılığına girmiş olan şanstı. Doktor Horace Merivale ile arkadaşı Reginald yaptıkları keşif gezisinden o kadar hoşnut döndüler ki, yoklukları sırasında olanların farkına bile varmadılar. Kerrigan iki adamın yumuşamış olduklarını hissetti, neşe içindeydiler, kaptana ve Bayan Merivale'ye adayı almaya karar verdiklerini duyurdular. Hemen ertesi gün Hong Kong'a doğru yola çıkıp adayı almak üzere gerekli yasal işlemlere başlamak istiyorlardı. Ne yazık ki Kerrigan'ı, ortağı Lutz'la olduğu gibi yine hiç aklına getirmemiş olduğu ihtimal gafil avladı. Aklından onları kandırma-ya devam etmeyi, Çin Limanı'na doğru dönmüş gibi yaparak San Fransisko'ya gitmeyi geçirdi. Ama Lutz'un ve Koldehoff'un kendisine yaptıkları karşı teklifte başına geldiği gibi olayları hızlandırmak ya da olaylardan kaçmak istemiyordu artık ve bunu düşünerek kararından caydı. Merivale ile Holland'ı, güneydoğuya gidiyormuş gibi yapıp kuzeydoğuya giderek kandırmakla, onlar doğuya doğru gitmek isterken batıya gitmek arasında büyük fark vardı ayrıca. Bu iki yön birbirinin zıttıydı ve kimseyi kandırması olanaksızdı. (Onca tehlikeyi savuşturduktan ve onca tehlikeli olaydan yakayı sıyırdıktan sonra artık vazgeçemezdi). Yaptığının tam da Kerrigan'a

uygun bir davranış biçimi olması bir yana, bu olayda Beatrice Merivale'nin varlığının da kararlılığını etkilediğine eminim: Nitekim, bir anda ceketinin sağ cebinden bir tabanca çıkararak işverenlerine doğrulttu. Adamlar önce bunun bir şaka olduğunu sandılar, Holland silahı başka yöne doğru tutmasını rica etti, ama Kerrigan kumlara ateş ettiğinde ikisi de yerlerinden fırladılar, alınlarını kırıştırarak kaptanın konuşmasını beklediler.

"Beyler, siz hiçbir yere gitmeyeceksiniz," dedi Kerrigan. "Çok hoşunuza giden bu adada kalacaksınız. Benim Luzon'a gitmek, oradan San Fransisko'ya geçmek için *Uttaradit*'e ihtiyacım var, bana borcunuz olan paraya da!"

Beyefendiler Kerrigan'ın neden söz ettiğini anlamamalarına karşın, güçlü İngiliz vurgusunu kaybettiğini duyarak şaşır-dılar; konuşması değişmiş, tam bir Amerikan vurgusuyla, üstelik alt sınıfların kullandığı bir lehçeyle konuşmaya başlamıştı. Olayın ciddileştiğini görünce soru sormaktan kaçındılar ve Kerrigan'ı mantıklı olmaya davet ettiler. İstediklerini yapması için onlara silah doğrultması gerekmiyordu. Hep birlikte Hong Kong'a dönebilirler, oradan Kerrigan San Fransisko'ya birinci sınıf bir biletle yolculuk edebilirdi. Hizmetlerinin bedelini cömertçe ödeyeceklerini, Çin şehrine geri döndükten sonra istediğini yapabileceğini söylediler. Kerrigan, kendisinin de itiraf ettiği gibi kuşkuya kapıldı. Sizin de bu anlatıdan anlayabileceğiniz gibi, aslında çok fazla vicdan azabı duyuyordu. Hong Kong'tan yola çıktıklarının ilk günü yolcularını soyup soğana çevirip öldürmemesi için hiçbir neden yoktu, ama bunu yapmamıştı. Flock onlara sandıklarından çok daha kuzeyde olduklarını söyledikleri zaman bunu yapabilir, onları buyruklarına uymaya zorlayabilirdi, ama bunu da yapmamıştı. Bunların yerine görünüşü kurtarmaya, onlara mümkün olabildiğince az zarar vermeye çalışmayı tercih etti. Bu iki geri zekâlıya alkışı hak edecek biçimde iyi davranmıştı. Kerrigan tüm sertliğine karşın hiçbir zaman kendinden emin bir adam olmadı zaten

Bu nedenle Doktor Horace Merivale ve Reginald Holland'ın söylediklerini duyunca kuşkuyla kapıldı. Beatrice'e dönüp, bakışlarıyla ne yapacağını sordu. Beatrice eliyle onaylayan bir işaret yaptı.

“Bir sorun daha var, Doktor Merivale,” dedi Kerrigan, “eşiniz de benimle gelmek istiyor, Buna ne diyorsunuz? Sizleri burada bırakmak zorundayım, üzgünüm. Aslında hiç de sevimsiz insanlar değildiniz.”

Doktor Merivale yokluğu sırasında olanları anladı ve geniş yüzü öfkeden kızardı. Önce karısına, sonra Kerrigan'a baktı, aniden keskin bastonunu havaya kaldırarak yatay biçimde tuttu, yan tarafıyla vurmak için kaptanın üzerine yürüdü. Dengesini yitiren doktor, Kerrigan'ı kısmen ıskaladı, kaptanın arkasına doğru yere yuvarlandı. Kerrigan ise arkasını dönüp, adam doğrulunca ensesine ateş etti. Merivale'nin, kafasındaki bazı kemiklerin kırıldığını duyacak kadar zamanı oldu, yeniden yüzüstü yere devrildi, ölmüştü. Gördükleri nedeniyle bir öfke nöbetine kapılan Reginald Holland kaptanın üzerine atılarak onu bir yumrukta yere devirdi. Kerrigan şaşkınlık içinde yere düştü, öbür adam bulundukları yerin az ötesinde demirlemiş tekneye koştu, kamaralardan birine girerek bir tüfekle dışarı çıktı ve *Uttaradii*'in pupasında durarak Kerrigan'a nişan aldı. Ama Kerrigan çoktan ayağa kalkmış, sol kolunu öne uzatmıştı bile. Holland tetiği bir kez çekene dek o tam dört el ateş etti. Holland'ın mermisi kumlara saplanırken kendisi suya düştü, gömleği kan içindeydi.

Bundan sonra olup bitenler ayrı bir hikâye. Özetle Kerrigan'ı tümüyle değiştiren şey basit bir aşk öyküsüdür. Bu konudan söz etmeyeceğim çünkü aşktan söz etmesini hiç beceremem, eğer romanlarımı okuduysanız bunu şimdiye kadar anlamışsınızdır. Ama keşke onun ağzından dinlemiş olsaydınız..

Kerrigan çok duygusal bir adam; ama ben anlatamam işte, bir sürü şeyden söz ederim de aşkı anlatmasını beceremem. Yalnız şunu söylemeliyim ki, öyküsü çok güzel.

Merivale ile Holland'ın cesetlerini gömdükten sonra, erzakları bitene kadar o adada kalıp sevişmişler. Bayağı üslubum için özür dilerim, ama başka ne diyebilirim ki! Beatrice Merivale yalnızca daha önce tanımlamış olduğum gibi bir kadın değilmiş; istekli ve âşık bir kadınmış. Görünüşteki soğukluğunun altında tutkulu, coşkulu duygular yatıyormuş; Kerrigan'ı, hiçbir zaman âşık olacak zamanı olmamış bu adamı pek mutlu etmiş. Hiçbir zaman adı Merry Holland olmayan adada bir ay kaldıktan sonra, *Uttaradit*'e binip Hong Kong'a dönmüşler, oradan demiryoluyla Beatrice ve Holland'ın oturduğu Jamshedpur şehrine gitmişler. Beatrice Doktor Merivale'nin mirasına konmuş, birkaç ay sonra Kerrigan'la evlenmiş. San Fransisko'ya yerleşmişler (sonunda *Tallahassee* ile oraya gidebilmiş), adayı satın almışlar, ama bir ad koymamışlar. Adada uzun zaman geçirirlermiş, orada bir ev yaptırmışlar, para sorunları da yokmuş tabii ki. Artık Kerrigan'ın servetinin kaynağını biliyorsunuz; avarelikten vazgeçmiş, düşlediği gibi son derece varlıklı biri olmuş. Güzel bir hikâye olmasına karşın kaba ve ben böyle bittiği için üzgünüm. Keşke Lutz ile ortaklığı kronolojik olarak daha sonra olmuş olsaydı, çünkü ben en çok bu bölümü ilginç buldum. Ama öyle olmamış işte. Merivale ve Holland'ın ölümü için uydurma bir hikâye anlatmışlar; bu zavallı sevimli ikili güya gerçek kahramanlar gibi ölmüş. Pasifik Okyanusu'nda yakalandıkları bir fırtınayla dişlerini tırnaklarına takarak mücadele ederken bir dalga bedenlerini denize çekmiş. Kerrigan ve Beatrice dört yıllık evliyken, Beatrice, San Fransisko yakınlarında bir tren kazasında trajik biçimde can vermiş. Kısa bir ayrılığın ardından Kerrigan'la buluşmaya gidiyormuş. Bu olaydan sonra Kerrigan bir daha eskisi gibi olamamış. Onu hiçbir zaman unutamamış, bazen içindeki özlem öyle büyür, büyürmüş ki, dayanılmaz olurmuş. Bu bunalıma karşı bulabildiği tek çare, her şe-

yi bırakıp adasına gitmek, bir süre orada kalmakmış. O ve Beatrice dışında hiç kimsenin ayak basmadığı adaya. Doktor Horace Merivale ile Reginald Holland'ı saymazsak tabii, onlar son- suza dek orada yatıyorlar. Kerrigan burada anılarını tekrar ya- şıyor, daha fazla üzüleceği yerde huzur buluyormuş.

Bu hikâyeden, Kaptan Kerrigan'ın birkaç gün önce bize ser- gilediği olayın bazı nedenlerini çıkardım. Yolculuk sırasında bir krize yakalanmış, adasına gidemedi *Tallahassee*'nin gü- vertesinde kısıp kalmak fikrine dayanamamış olmalı. Bayan Cook, Kaptan Seeborn ve Bayan Bonington'un hayatlarını tehlikeye atmasının nedeni içindeki umutsuzluğudur, onlara bilinçli olarak zarar vermek istemeyeceğine eminim. Bu yüz- den, kendi adına sizlerden özür dilememi ve bu hikâyeyi anlat- marnı istedi. Gerçekten de Bayan Bonington dinlememiş oldu- ğu için sevinçliyim; onun kadar kırılğan görünen bir bayanın kulakları için epey sert bir hikâye bu. Ama artık her şey geçti, Kaptan Kerrigan bir beyefendi gibi davranıyor yeniden. Uma- rım, anlattıklarım onun hakkındaki fikrinizi değiştirmenize yardımcı olmuştur. Size yaptığı zorbalıkları ve insanları nasıl kullandığını da anlattım, dilerim vicdansız bir adam olmadığını, onu kötülük yapmaya koşulların sürüklediğini ve geçmişİ yüzünden acı çektiğini anlamanızı sağlayacak bazı ayrıntıları gözler önüne sermeyi becermişimdir. Biliyor musunuz, Kerri- gan, Reginald Holland'dan sonra kimseyi öldürmedi. Düşünün- ce, size Beatrice Merivale'ye âşık olduktan bu güne dek yaşa- dıklarına da hiç değinmediğimi fark ettim. Artık tümüyle de- ğiştİ, eskiden sert bir adamdı. Lutz, Kolldehoff, Merivale ve Holland ile yaşadıkları bunu kanıtıyor, ama Beatrice'e âşık ol- duktan sonra o sertliği kalmadı. Bundan söz etmedim, çünkü söylemiş olduğum gibi, aşk hakkında akılcı sözler etmesini bilmiyorum, belki de öğrenmem gerek. Bazı dostlarım bu ko- nuda uzmanlar; unutulmaz sayfalar yazıyorlar, oysa ben aklı- ma geldiğinde bile kızarıyorum. Sevdığım kadınlara bile doğru düzgün şeyler söylemesini becerememişimdir; ben...

Victor Arledge sözünü kesti. Saatine baktı. Geç olmuştu ve keyifsizdi. Oturduğu koltuktan kalktı, kamarısındaki dolabın aynasında kendisini süzdü; saçlarını düzeltip, kravatını sıktı. Bastonunu alarak yemek salonuna doğru ilerledi, kendisine yiyecek bir şey bulabileceklerini umuyordu.

Altıncı Kitap

Gemi subayı Eugene Collins'i Kaptan Joseph. Dunhill Kerrigan'ın öldürdüğü ortaya çıktığı zaman durum daha da kötüleşti. Fordington-Lewthwaite'nin birinci kaptan olmak için basamakları hızla tırmanmak gibi bir hırsı vardı. Sıradan bir subayken Collins'in ölümü konusunda varılan sonuçtan hiç de tatmin olmamış, İskenderiye Britanya Polis Kuvvetleri şefi Albay McIiam'ın bile kabul ettiği açıklamaları yeterli bulmamıştı. Geminin idaresini ele geçirince, gerçekten ne olup bittiğini araştırmanın kendisine fayda sağlayacağını düşündü. Yalnızca sezgilerinin sesine kulak veriyordu; basit bir sarhoşluk sırasında Amanda Cook'u gemiden atacak kadar kendini kaybedebilen Kerrigan'ın, gemi subayının ortadan yok olmasında bir

parmağı olduğundan emindi. Üstelik ukalâ ve kışkırtıcı bir tip olan gemi subayı ile *Tallahassee*'nin bu ikinci subayı hiç geçi-nemezlerdi. Fordington-Lewthwaite Kerrigan'ın yolcuların gö-zünden iyice düşmüş olmasından yararlanarak (hem, yolcula-ra şu anda hizmet eden Fordington-Lewthwaite olduğu için Collins'in ölümünü aydınlatmasına karşı çıkamazlardı zaten), Léonide Meffre'nin Akdeniz'in sularına atılmasından bir hafta sonra seçtiği iki gönüllüyle birlikte Kerrigan'ın kamarasına daldı. Onların kararlı adımlarla kamaraya girdiklerini görerek şaşırان Victor Arledge ve Lederer Tourneur çevrede dolana-rak çıkmalarını beklemeye başladılar. Fordington-Lewthwaite ve subayları bir saat sonra dışarı çıktılar. Kamarada kaldıkları süre içinde, iki yazar içeriden çığlık ve darbe sesleri geldiğini duydularsa da bir türlü kamaraya girmeye cesaret edemedi-ler. Fordington-Lewthwaite dışarı çıktığında gömleğinin kolla-rını kıvrırmıştı, ter içindeydi, ama yüzünde son derece tatmin olmuş bir ifade vardı. Arledge ve Tourneur hemen önüne çıkarak soru soran bakışlarla yüzüne baktılar. Bu kibirli ve akade-misyen yaratılışlı subay onlara haberi vermekte gecikmedi: Kerrigan, Collins'i öldürdüğünü itiraf etmişti.

Görünüşe göre Fordington sezgilerinde yanılmamış, keyfe keder davranmasına ve yöntemleri hoş olmamasına karşın varsayımı doğru çıkmıştı. Bir gece Kerrigan ile Collins gemici-nin davranışları yüzünden tartışmaya başlamışlar ve iş yum-ruklaşmaya kadar varmış. Collins bıçak çekmiş, Kerrigan ken-dini korumak için, her şey olayın böyle olduğunu doğruluyor-muş (Fordington-Lewthwaite bunu söyleyerek yücegönüllülük etmişti), *Tallahassee*'nin güvertesinde her yerde rulo halinde duran halatlardan biriyle adamın boğazını sıkmış. Sonra (For-dington-Lewthwaite bu sonra olanlar yüzünden Kerrington'u cinayetle suçluyordu), kimse silah sesini duymasın diye ada-mın kafasının arkasına çok yakından ateş etmiş, cesedi yavaş-ça, dikkatle güvertede sürükleyerek, yine kimse suya çarpar-ken çıkardığı sesi duymasın diye makaralardan biriyle, halat

rulolarının üzerinde gülünç bir biçimde ayağa dikmiş ve suya indirmiş. Arledge hem cinayet hakkında duyduğu ayrıntılara inanamamış, hem de Kerrigan'ın (herhalde olay çok taze olduğu için) bu olayı kendisine anlatmamasından dolayı biraz bozulmuştu. Ne yazık ki Fordington-Lewthwaite, karşı çıkılması olanaksız kanıtlar sununca her şeyi kabullenmek zorunda kaldı: Kerrington'un Collins'in kafasına ateş ettiği silah, kurallara uygun ve görünüşe göre kendi özgür iradesiyle yazmış olduğu bir itiraf. Ayrıca Kerrigan'ın kamarasındaki bir çekmecede duran kutunun içindeki gemi subayına ait birkaç eşya, Kerrigan'ın yalnızca katil değil, aynı zamanda bir hırsız olduğunu kanıtlıyordu. Arledge kendi kendine bu kanıtların sahte olduğunu, hepsini Fordington-Lewthwaite'in uydurduğunu düşünmeye yeltenmiyordu, çünkü adam hırslı bir zorba olmasına karşın hiçbir biçimde yasal olmayan sularda yüzecek biri değildi, üstelik böyle bir itirafın ayrıntılarını planlamaya yarayan düş gücünden de tümüyle yoksundu.

Bu yeni kötü haberle yolcular üzerlerindeki uyuşukluktan biraz olsun sıyrıldılar, Fordington-Lewthwaite'in ortaya çıkardığı olayı kabul edilemez bir şey sayıyorlardı. Bıkkın ve Kerrigan'ın davranışının etkisi altında oldukları için, Bayan Bonington dışında hiçbiri Arledge'nin büyük bir soğukkanlılıkla Léonide Meffre'yi öldürmesine kızgın bir tepki göstermemişti. Ama Kerrigan'ın Eugene Collins'i öldürmüş olduğunu öğrenince (üstelik çoğu gemi subayını anımsamıyordu bile) sinirlendiler ve tahrik oldular. Fransız şairin ölümünü bu lânetli yolculukta yaşanan, şiddet dolu, cezasız kalan kötü olaylardan biri olarak görmeye başladılar. Arledge bu görüşün yerinde olduğunu kabul etmek zorundaydı. Bayan Cook, Bay Littlefield ve Bay Beauvais aniden ona selam vermeyi kestiler; bir zamanlar kimsenin kulak asmadığı sözlerinin artık dinlendiğini gören Florence Bonington, bir öğle yemeği sırasında Arledge'ye açık açık hakaret etti. Bütün yolculuk boyunca pek ortaya çıkmamış olan Handl'lar bu davranışlarını sürdür-

düler, Arledge'yi savunmadılar, Hugh Everett Bayham da o zamana kadar ki yaklaşımından daha donuk bir tavır takındı. Yalnızca sıkıcı ama kesinlikle tutarlı bir insan olan Bay Lederer Tourneur, Arledge'ye karşı davranışını değiştirmede, arkadaşlarıyla ters düşmek pahasına ona değer verir ama edilgen duruşunu korudu. Gemide Victor Arledge'ye karşı duyulmaya başlanan bu kinin nedeni, Léonide Meffre'yle düello yapmış olması değildi aslında, herkes Arledge'nin Kerrigan'ın tek arkadaşı olduğunu biliyordu. Başlarına gelen tatsızlıkların gerçek nedeni olarak gördükleri Kerrigan o anda kapatılmış ve ulaşılamayacak kadar uzak olduğu için, tüm öfkelerini Fransa'da yerleşmiş olan bu İngiliz yazara kustular, dolayısıyla Kaptan Kerrigan'ın en yakın dostu geminin kara koyunu oldu. Arledge mazur kaldığı bu davranış biçimini elinden geldiği kadar gururlu karşılamaya gayret gösterdi, mümkün olduğunca az göz önüne çıktı. Artık geminin kış tarafındaki hamaklara uzanıp saatler boyu düşünmüyordu, güvertede gezinmiyordu, öğle yemeklerini kamarasına getirmelerini emretmişti, yalnızca akşam yemekleri için kamarasından çıkıyor, yemeğini son turda yiyor, salonda kendisinden başka yalnızca birkaç gecceci ya da gece kalmış kumarbaz oluyordu. Bazen tüm bir günü odasında kâğıtlara birbiriyle ilgisiz cümleler yazarak geçiriyordu (ne yazık ki bu yazılar bende değil). Ama Arledge'yi alt üst eden olay, yolculuk arkadaşlarının kendisini bu biçimde hor görmesi değildi. Ona asıl, Hugh Everett Bayham'ın İskoçya'da yaşadıklarını, kapatıldığı evin alt katındaki kız kardeşlerin kim olduklarını öğrenme, onu baştan çıkaran genç kadının sırrını çözme arzusu işkence etmeye devam ediyordu; zaman geçtikçe meydana gelen şu ya da bu olay yüzünden tüm bunları öğrenebilme ihtimalinin büsbütün kaybolmaya yüz tuttuğunu fark etti. Bu beyle başlangıçta şöyle böyle olan ilişkileri bir ara hafif bir canlılık kazanmış, ama gide-rek soğumuş ve sonunda yok olmuştu. Çok seyrek de olsa yelkenlinin güvertesinde karşılaştıklarında, Bayham iyi terbiye

almış bir insan olarak hafifçe başını eğerek onu selamlıyordu. Arledge herkesin toplandığı salonlardan birine girdiğinde o da tıpkı öbür yolcular gibi pek hoşgörölü davranmıyor, yazar-
dan uzak duruyordu. Victor Arledge'nin Léonide Meffre'nin ölümünden sonra yapması gereken şey, Fordington-Lewthwaite'i Oran ya da Mostaganem'de durmaya zorlamak ve *Tallahasse*'yi sonsuza kadar terk etmektir. Ama merakı (aslında iyimserlik dolu olan merakı), neyin uygun olup neyin olmadığına dair sezgilerini yitirmiş olması (yitirdiği başka pek çok şeyin arasında), bunu yapmasına engel oldu. Böylece bu yolculuğa sonuna kadar katlandı.

Ama (aşağılanmanın bu boyutlara eriştiği böyle durumlarla söylendiği gibi) daha çekecek çilesi vardı. Kerrigan kaçmayı başardı ve bu kaçış Victor Arledge'nin durumunu umulmadık biçimde kötüleştirdi.

Bir sabah Fordington-Lewthwaite'nin kaptanı beslemek ve gözlemekle görevlendirdiği adamlar onun kaçmış olduğu haberini getirdiler (kahvaltısını bırakmak ve bazı haber kaynaklarına göre Fordington-Lewthwaite'nin buyurduğu gibi gündelik sopalarını atmak için odasına girmişlerdi). Kaptan Kerrigan nasılsa odasının kapısını açmış, gece nöbetçilerinin (scotch içmek, arkadaşlarıyla gürültülü biçimde şakalaşmak için görevlerini rahatlıkla boşverebilen iki iri kıyım denizci uykuya yenilmiş olmalıydılar) dikkatsizliğinden faydalanarak gemiden kaçmıştı. Bir ilkyardım sandalı da kayıptı, Kerrigan kaçmak için onu kullanmış olmalıydı. Fordington-Lewthwaite bu olayı küfürler ve intikam yeminleriyle karşıladı, işlerini savsaklayan gemicileri bizzat cezalandıracağına ant içti, hatta bunlarla da yetinmedi. Kızmıştı; öfkeden kendini kaybetmiş, fena halde kaygılanmıştı. Arledge'nin kamarasına giderek kapıyı bir yumrukta devirip içeri girdi (içeri girdi demek aslında gerçeği tam anlamıyla yansıtmamak olur). İngiliz yazar giyinmeyi henüz bitirmişti, kaptan, yazara yüksek tepelerden esen rüzgâr kadar soğuk bir bakışla bakarak haykırdı.

“Nasıl yaptı? Nasıl becerdi? Cevap verin bana!”

Arledge onu baştan aşağı süzerek, “Neden söz ettiğinizi anlamıyorum, ama şunu belirtmeliyim ki bu kapıyı onarmak zor olacak. Dışarı çıkıp adamlarınızdan bazılarını bu işe koşsanız yerinde olur,” dedi.

Fordington-Lewthwaite’ın gözleri, zor hakim olabildiği öfkesi nedeniyle parlıyordu. Arledge’ye yaklaşarak üzerine henüz giymiş olduğu ceketinin yakalarına yapıştı. Bazı yolcular yıkık kapının eşiğinde durmuş, olan biteni izliyordu.

“Size bir soru sordum, Bay Arledge! Cevabını istiyorum! Kapıyı açmayı nasıl başardı? Siz açtınız değil mi? Tabii ki siz açtınız!”

Arledge ruhsal bakımdan bitik tükenik olmasına karşın kendini tutmayı iyi beceriyordu. Gözlerini kırpmadan, Fordington-Lewthwaite’ın gözlerinin içine bakarak konuştu.

“Sevgili dostum, kendinizi sizden çok daha akli başında bir insan olan Léonide Meffre’nin durumuna düşmüş görmek istemiyorsanız, ellerinizi giysimin üzerinden çekin,” dedi.

Fordington-Lewthwaite ya Victor Arledge’nin sesinin buz gibi tonundan çekindi ya da Meffre’nin denize düşen cesedinin görüntüsünü anımsadı; kendini topladı, ellerini adamın ceketinin yakalarından çekti, biraz daha korkak ve daha az kendine güvenli bir ses tonuyla, “Ona kaçması için yardım ettiniz mi?” diye sordu.

Arledge giysisini düzelterek cevapladı.

“Hâlâ neden söz ettiğinizi anlamış değilim, subay.”

“Bilmiyormuş gibi davranmaktan vazgeçin, Arledge. Gayet iyi biliyorsunuz. Kerrigan kaçtı.”

Arledge’nin sesinin tonu daha da buz kesmişti sanki, küçümseyiciydi.

“Siz, denizci, benim ne zaman nasıl davrandığımı anlayacak incelikten yoksunsunuz. O nedenle şu anda davranışımı yanlış değerlendirmiş olmanızı kınamıyorum. Ama yanılıyorsunuz. Kaptan Kerrigan’ın kaçmasına yardım etmiş olmak hakikaten

çok hoşuma giderdi, ama ne yazık ki ben yapmadım, bunun için gerçekten üzgünüm. Aslında akıl etmeliydim.”

Bu sözler üzerine Fordington-Lewthwaite sinirleri üzerindeki denetimini tümüyle yitirdi, kapıdaki giderek artan kalabalığa dönerek avaz avaz bağırdı.

“Duydunuz mu? Herkes duydu mu? Kerrigan’a yardım edenin kendisi olduğunu itiraf etti!”

Lederer Tourneur araya girerek, “Aptalca sözler etmeyin, Fordington-Lewthwaite. Bay Arledge’nin ne dediğini hepimiz duyduk,” dedi.

Fordington-Lewthwaite yeniden Arledge’ye dönerek, “Kaptan Kerrigan’a kaçması için yardım etmekten hoşlanacağınızı söylediniz, öyle değil mi?” diye sordu.

“Evet öyle.”

“O zaman bunu yapmadığınızı nereden bilelim?”

“Bu kadar aptal bir soru cevaplanmayı hak etmiyor,” dedi Arledge.

Fordington-Lewthwaite kapıya doğru birkaç adım atarak, “Wonham!” diye bağırdı, “Yanına birkaç kişi al ve bu adamı hemen tutukla!”

Sözü edilen Wonham ve birkaç denizci Fordington-Lewthwaite’in bulunduğu yere kadar geldiler, ama Lederer Tourneur hemen araya girdi.

“Dinleyin Fordington-Lewthwaite,” dedi, “abartıyorsunuz. Fazla uzun sürmeyecek olan yetkilerinizi kötüye kullanmaktan vazgeçin. Bildiğimiz gibi Kaptan Seeböhm iyileşti sayılır, ben de olayları kendi bakış açımdan ona aktarmak isteyebilirim, öyle değil mi? Yasalara aykırı davranıyorsunuz. Eğer Bay Arledge’yi tutuklamaya kalkışırsanız, Britanya yönetiminde bir limana vardığımızda benim de yetkililerin önünde sizi suçlamak için birçok nedenim olacak.”

Fordington-Lewthwaite bir gün birinci kaptan olmayı ne kadar çok arzuladığını anımsamış olacak ki, Tourneur’ün onu bir köşeye çekip fısıldayarak söylediği bu sözler üzerine epeyce yauıştı. Öbür yolcular söylenenleri duymamışlardı.

“Tamam,” diye cevapladı, “ama onu gözetim altında tutma engel olamazsınız. Şu anda bu gemiden ben sorumluyum, zaten yeterince felaket yaşandı. Bu adamın başka bir suç işlemesini göze alamam. Kerrigan’la aynı taraftan o, bu nedenle de çok tehlikeli biri.”

“Yanıldığınızı sanıyorum, ama madem onu gözetim altında tutmak istiyorsunuz, buna engel olamam. Ben hiçbir yanlış hareket yapmamış birinin ortada hiçbir kanıt olmaksızın tutuklanmasına razı değilim yalnızca. Sizi uyarıyorum. Gerçek olmadığı sürece Bay Arledge’nin Kerrigan’a yardım ettiğini gösteren hiçbir kanıtınızı kabul etmeyeceğim.”

Fordington-Lewthwaite’ın yüzü ciddi bir ifade aldı.

“Böyle birşeyi asla yapmam, Bay Tourneur,” dedi uzlaşmacı bir tonda, “olanlar için üzgünüm. Kendimi kaybettim. Beni bağışlamanızı rica ederim.”

“Özür dilemeniz gereken kişi ben değilim, Fordington-Lewthwaite, Bay Arledge.”

Fordington-Lewthwaite bir koltuğa oturup sigarasını yakmış olan Arledge’ye bakarak konuştu.

“Bu benden yapamayacağım bir şeyi istemek olur,” dedi, dönerek Wonham ve yanındaki gemicilere bir emir verdi ve üçü birden anında, hafif adımlarla odadan çıktılar.

Bir kere daha olanlar olmuştu: Lederer Tourneur tüm iyi niyetine karşın Fordington-Lewthwaite ile fısıldaşarak konuşmakla ve yolculuk arkadaşlarına daha sonra bilgi vermemekle çok büyük bir yanlış yapmıştı. Belki de yanlış değildi, çünkü İngiliz hikâyeci doğru davrandığı için kendinden hoşnuttu, davranışının geri kalanlar tarafından onaylanmasına aldırımıyordu; duyduğu tatmin kişiseldi, özeldi, önemli olan kendi kendisiyle barışık olmaktı, öbür insanlarla değil. Onu Victor Arledge’ye yardım etmeye yönelten de, bu alçakgönüllü ne-

denlerdi zaten, İngiliz yazardan hoşlanması değil. Tourneur, Wonham ve denizcilerin çekilmesiyle yetindi, ama onun sözleri yerine Fordington-Lewthwaite'in suçlamalarını ve Arledge'nin ters karşılıklarını duyan öbür yolcular belleklerinde yalnızca bu sözleri sakladılar. Zaten Arledge'ye kızgın olan yolcular Fordington-Lewthwaite'in suçlamalarında ve hakaretlerinde haklı olduğunu düşündüler. Victor Arledge bir kez daha Kaptan Kerrigan'ın isyankâr ve maceraperest yaratılışı yüzünden kötü duruma düştü. Tabii Kerrigan ona ne kadar kötülüğünün dokunduğunu, yazarın hayatında oynadığın rolün, onun son yıllarını işkence içinde geçirmesi açısından ne kadar belirleyici olduğunu bilmeyecekti.

Tallahassee Fas karasularında ilerlerken, yolculuğu Tanca'da sona erecek yolcular saklandıkları deliklerinden çıkarak güvertede dolaşmaya, gezinin sonu hakkında canlı canlı sohbet etmeye başladılar. Victor Arledge de odasına kapanarak geçirdiği üç tatsız günün ardından kamarasından çıktı, doğrucu geminin kış tarafındaki, her zamanki gibi ıssız olan hamaklara gitti. Bir hamağa oturdu, on beş dakika öylece, gerilim içinde gözlerini ufka dikerek baktı, sonra yerinden kalktı ve bakışlarıyla tayfalardan birini aradı. Bulduğu zaman -miço olarak çalışan çok genç bir oğlan- yanına gitti, çocuğa bir not vererek Hugh Everett Bayham'ın kendisine ulaştırmasını emretti. Miço hemen ulaştıracağına söz verdi. Arledge hamaklara geri döndü, yeniden oturdu. Orada kırk beş dakika kadar kendi kendine oturup, hatırı sayılır miktarda sigara tükettikten sonra, yaklaşan ayak seslerini duyarak ayağa kalktı. Gelenler Lederer ve Marjorie Tourneur'dü. Tanca'da inecekleri, *Tallahassee*'yi bir daha sonsuza kadar görmeyecekleri için neşe içindeydiler; kol kola girmiş güverteye gezinmeye çıkmışlardı. Arledge'yi görünce gülümsediler, candan bir tavırla ellerini

uzatıp yanına oturdular. Arledge, çiftle konuştuğu süre boyunca sinirli ve huzursuzdu.

“Nasılsınız?” diye sordu Tourneur, “günlerdir dışarı çıkmıyorsunuz.”

“İyiyim, Bay Tourneur,” dedi Arledge, “*Tallahassee*’nin hiçbir tarafında pek iyi karşılanmadığımı sizden iyi kimse bilemez.”

Tourneur’lerin keyfi yerindeydi, Lederer yazarın omzuna hafif bir yumruk vurarak,

“Hadi korkak olmayın, Arledge. Daha çok zaman geçireceksiniz bu gemide. Böyle davranırsanız yolculuğunuzu sürdürmezsiniz,” dedi.

“Bu konudaki son haberleri duymadınız galiba, *Tallahassee* büyük olasılıkla Antartika’ya gitmeyecek. Fordington-Lewthwaite tüm subaylarıyla bir toplantı yapmış ve onlara durum hakkında ayrıntılı bilgi vermiş. Bu duruma düştüğümüz için alay konusu olacağız.”

“Bilmiyordum,” dedi Tourneur, “kendi kendime soruyorum da, sizin gibi geminin sosyal hayatından tümüyle kopuk biri nasıl oluyor da böyle bir şeyi bilebiliyor.”

“Kapımda bekleyen iki devi biliyorsunuz, sanırım. Dün gece onların aralarında konuştuklarını duydum. Haberi herkesin bildiğini, son duyanın kendim olduğunu sanıyordum. Bakın: Kaptan Seeböhm kendini toplamış olabilir, ama Atlantik Okyanusu’nda aylar geçirmek için henüz çok zayıf. Kerrigan... hepimiz bu saçma sapan serüvenin tasarlayıcısının o olduğunu biliyoruz. Fordington-Lewthwaite’in hem onların yerini bu kadar uzun bir süre dolduracak deneyimi yok, hem de kaptan belgesi. Mançurya atlarının çoğu öldü, Tanca’da işimize yarayacak köpek bile bulabileceğimizi sanmıyorum. Yolcular yorgun, önceden planladıkları bu yolculuğa çıktıklarına pişman, bazıları geziyi iptal edip Tanca’da inmek istediklerini bildirmişler bile, bazıları da Marsilya’ya geri dönüp, oradan evlerine gitmek istiyor; mürettebat da bu grubu destekliyor. Yalnız-

ca bilim adamları mutlaka Güney Kutbu'na kadar gitmek istiyorlar. Eğer yolculuk iptal edilip *Tallahassee* Tanca'da tutulursa, bunca süredir çok değerli zamanlarını kaybetmiş olacakları için şirketten kayıplarının tazmin edilmesini isteyeceklerini söylemişler, ama biliyorsunuz, projenin bedelini ödeyen bizleriz, para bizim cebimizden çıkıyor yani, sonunda bizim verdiğimiz karar ağır basacaktır. Sanırım herkes Tanca'da inmek isteyecek."

Lederer Tourneur içini çekti, bir elini uzun sarı saçları üzerinde gezdirerek, "Peki, sizin fikriniz nedir, Arledge?" diye sordu.

"Tahmin edebileceğiniz gibi, Bay Tourneur, ben bu karara seviniyorum. Yeniden Buffault Caddesi'ndeki rahat daireme dönmek istiyorum, belki de bir süre taşrada kalırım. Sanırım sakinliği, düzenli hayatı, huzuru çok özledim. Son kararı verecek olan Kaptan Seebohm'dur, bunu ben de biliyorum, bilim adamları olmasa karar vermek zorunda kalmasına bile gerek olmazdı. Tanca'ya ulaşmayı sevinçle bekliyorum. Yolculuğumun orada bitmesi gerektiğine inanıyorum."

"Şans eseri Antartika'ya kadar gidilmesine karar verilse bile mi?" diye söze karıştı Marjorie Tourneur.

"Evet," diye cevapladı Arledge, "bu yolculuğa katılmaktaki tek amacıma biraz sonra ulaşacağım," Bunu söyler söylemez kaygıyla dönüp arkasına baktı.

"Evet. Yolculuğun sizin açınızdan pek keyifli geçmediğini görüyorum. Olaylar çığırından çıktı, bunun diyetini de siz ödediniz. Özellikle Lambert Littlefield ile Bayan Cook'un davranışları anlaşılır gibi değil."

"Evet," diye cevapladı Arledge, Bayan Tourneur'ün ilgisine teşekkür ederek, "ama bu artık hiç önemli değil. Belki yöntemlerim başından beri onların onaylayacakları şeyler değildi, ama nasıl davranacağıma, yöntemlerime, çıkarlarımı nasıl koruyacağıma karar verecek olan benim, onlar gibi insanlar değil. Öte yandan Meffre'nin meydan okumasını kabul ederek bir

yanlış yaptığımı sanıyorum, **bu** nedenle olup bitenlerde tümüyle suçsuz olmadığımı düşünüyorum.”

Lederer Tourneur öfkeyle sözünü kesti.

“Kabul etmekten başka çareniz yoktu, Arledge. Saçma sapan sözler etmeyin, lütfen. Düello yasaldı, iyi bir atıcı olmanız da suç değil herhalde. Hepimiz Meffre’nin ölümüne üzülmüyoruz, ama aynı biçimde sizin ölümünüze de üzülmüyor olabilir-dik. Sizin kazanacağınızı bile bile bu işe kalkışmak onun suçu-ydu, öyle değil mi? Kabul etmeyip de ne yapacaktınız? Burada hepimiz birer beyefendiyiz. Öyle değil mi?”

Arledge yalnızca sinirli ve huzursuz değildi, aynı zamanda çok yorgundu. Birkaç saniye sustu, sonra duraklayarak, “Evet Bay Tourneur, hepimiz birer beyefendiyiz, Kaptan Kerrigan da dahil,” dedi.

Lederer Tourneur ve eşi, Arledge’nin içinde bulunduğu ruh halini yadırgamışlardı. Üstelik Arledge’nin yöntemler, çıkar-lar, davranışlar hakkında söylediklerinin anlamını çıkaramı-yorlardı. Söyledikleri onlara tümüyle yabancıydı. Ayağa kalktı-lar, yeniden görüşene dek içtenlikle veda ettiler ve güvertede-ki gezintilerini sürdürdüler.

Şimdi anlatacaklarımı Lederer Tourneur’ün bir yeğeni ara-cılığıyla öğrendim. Çoktan vefat etmiş olan amcası bu sahneyi anlatırken, ömründe tanık olduğu en acıklı sahnelerden biri ol-duğunu söylemiş. Ben Victor Arledge’nin davranışlarının ay-rıntılarını kırpacağım, bu davranışını onun onuruna yakışma-yan çirkin bir hareket olduğu için kınıyorum ayrıca. Allahtan Lederer Tourneur ne pek ağzı sıkı davranmış ne de beyefendi-liğe özenmiş, bu sayede Arledge’nin dünyadan elini ayağını çekmesinin ve ölmesinin nedenlerini öğrenebildik. Yoksa bel-li belirsiz varsayımlarla ve çıkarımlarla yetinecektik.

Tourneur ve eşi, söylemiş olduğum gibi, yeniden güverte-de gezinmeye başlamışlar. Birden hamakların yakınında Hugh Everett Bayham’ı görmüşler. Piyanist hikâyeciye ve eşine alelacele, belli belirsiz bir baş selamı vermiş (onun kıpkırmızı

yüzünü gören Tourneur'ler olup biteceklerden kaygılanarak durmuşlar; bir süre, üç dakika kadar orada oyalanmışlar ve adamın kızgınlığının nedenini anlayınca hemen onlar da oradan uzaklaşmışlar), koşar adım gidip Victor Arledge'nin başına dikilmiş. Arledge, Bayham'ın kendisine vurmasından korkar gibi soluğunu tutmuş, kılını kıpırdatmadan adamın hiddetle üzerine gelmesini izliyormuş. Ama piyanist, Arledge'nin miçooya vererek kendisine ulaştırdığı notu havada sallamakla yetinmiş. Son derece ters bir sesle sormuş.

“Bu mesajın anlamı nedir, Arledge?”

Kuşkusuz Arledge kendini Tourneur'lerin varlığı yüzünden huzursuz hissetmiş olmalı, cevap vermekte bir an gecikmiş, başıyla bir karara vardığını gösteren bir hareket yaparak, “Anlamı ne yazıyorsa o. Okumuş olduğunuzu umarım. Bu kadar heyecanlanacak bir şey yok,” demiş.

Bayham kâğıdı açarak yüksek sesle okumuş:

“Sayın Bay Bayham. Lütfen en kısa zamanda pupa tarafındaki hamaklarda bir araya gelelim. Sizinle çok önemli (en azından benim açımdan çok önemli) bir konu hakkında konuşmak istiyorum: İskoçya topraklarında başınızdan geçenler. Umarım bu dileğimi olumlu karşılırsınız. İnanın, benim için hayati bir önemi olmasaydı bu konuyu yeni baştan açmazdım, bunu bir kez daha yineliyorum. İçten duygularımla, Victor Arledge.”

Yazar gülümsemekten başka çare bulamamış.

“Bunu herkesin içinde yüksek sesle okumanız gerekmezdi, Bay Bayham. Ama madem ki yaptınız, hepimiz notun son derece anlaşılır olduğunu söyleyebiliriz. Sadece üslubu yeteri kadar özenli olmayabilir,” demiş.

“Not fazlasıyla anlaşılır, Bay Arledge, beni şaşkınlığa uğratan da bu. Bu konuyu İskenderiye’de bir daha açılmamak üzere kapatmıştık sanıyorum,” diye karşılık vermiş Bayham.

“Siz kapattınız, Bay Bayham, ben değil. Bu konu hâlâ çok ilgimi çekiyor.

“Ama neden?”

“Nasıl açıklayacağımı bilmiyorum. Bilsem bile beceremezdim sanıyorum. Anlamazdınız. Diyelim ki benim için yeni bir roman konusu. Bu cevap sizi tatmin eder mi, Bay Bayham?”

“Hâlâ anlayabilmiş değilim. Bu kadar derin bir merak duygunuz olduğunu bilmiyordum. Bu merakınız beni rahatsız ediyor.”

“Fazlasıyla derin Bay Bayham,” diye adamın sözünü kesmiş Arledge.

“İskenderiye’de tartıştığımız zaman,” diye devam etmiş piyanist, “ısrarınızı tuhaf bulmuştum, ama gemiye doğru gelirken, yürürken yaptığımız konuşmanın her şeyi açıklığa kavuşturduğunu sanıyordum. Ama görüyorum ki siz hâlâ geviş getiyorsunuz. Gerçekten çok inatçısınız.”

O sıralarda Arledge henüz yumuşakmış, mizah gücünü yitirmemişti.

“Bu hayvan benzetmenizin beni onurlandırdığını söyleyemem, Bay Bayham, ama kullanılacak en uygun benzetme buydu. Sizi tebrik ederim,” demiş.

“Şaka yapmanın sırası değil, Arledge, sorumu yineliyorum, bu mesajın anlamı nedir?”

Arledge huzursuzlanarak, “Anlamı bana gerçeği söylemenizi istiyorum demek,” demiş. “Şu İskoçya’da olanlar hakkında, Brahms ve Clementi’nin yapıtlarını başarıyla yorumladığınız parlak piyano resitalinin gecesi, düşünüp kendi iradenizle binmeye karar verdiğiniz o arabadaki üç adam sizi kaçırdıktan sonra başınıza gelenleri öğrenmek istiyorum.”

Bayham şaşkınlıkla onun yüzüne bakarak bağırmış.

“Yalan! Kesinlikle öyle bir araba yoktu.”

Bunu duyar duymaz Victor Arledge’nin yüzü allak bullak olmuş. Bayham’ın ceketinin eteğini yakalamış, hâlâ oturuyormuş, onu kendine doğru çekerek, “Öyle bir araba yok muydu?” diye sözlerini yinelemiş, “Ne demek istiyorsunuz?”

Hugh Everett Bayham birden çok konuştuğunun farkına varmış olmalı ki susmuş. Sertçe silkinerek eteğini Arledge’nin elinden kurtarmış.

“Hiçbir şey söylemek istemiyorum. Beni rahat bırakın,” demiş.

Arledge ayağa fırlamış, bu kez onu ceketinin yakalarından yakalayıp, öğrenme arzusu ve yalvarmanın birbirine karıştığı bir ses tonuyla, “Hayır! Şimdi bana söylemek zorundasınız! Şimdi bana her şeyi anlatmak zorundasınız!” diye bağırarak.

Bayham bir kez daha Arledge’nin ellerinden kurtulmuş.

“Size hiçbir şey anlatmayacağım, Bay Arledge. Neden anlatayım ki? Bunlar benim için özel konular; olanlar yalnızca ve yalnızca beni ilgilendirir. Bu hikâyeyi unutun artık,” demiş.

Ama görünüşe göre Arledge artık kendini denetleyemiyormuş. Arledge’nin şiddetli yakarışlarını anlatmaya cesaret edemem ben, ama Lederer Tourneur’ün yeğeninin anlattığına göre yüz kızartıcıymış. Yorulmak bilmeksizin yalvarıyormuş; birkaç kez Bayham’ı yakalayıp adam gevşeyene kadar sarsmış, hatta ağlamış. Akli başında ve kendine hakim bir beyefendi olan Lederer Tourneur, bu sahneden hem çok etkilenmiş hem de olan biteni, yazarın davranış biçimini başından sonuna dek kınamış. Tüm bunlara daha fazla tanık olmak istemediği için eşinin elini tutarak sessizce oradan uzaklaşmışlar. Uzaklaşırken Hugh Everett Bayham’ın sesini duymuşlar, Arledge’ye İskoçya’da gerçekten neler olduğunu anlatacağını, kendini toparlamasını söylüyormuş (Arledge’nin içine yuvarlandığı umutsuzluğu görünce bir delilik yapacağından çekinmiş olmalı). Oysa Lederer Tourneur için Bayham’ın anlatacaklarının ne anlamı varmış, ne de ilgisini çekiyormuş.

Şu ana kadar kimse Hugh Everett Bayham’ın İskoçya’da başından gerçekten neler geçmiş olduğunu öğrenemedi, ama şuna kuşku yok ki, olan biten her neyse Victor Arledge’yi düş kırıklığına uğratmış olmalı. Yalnızca var olmayan araba değil, piyanistin anlattığı her şey yalan mıydı, Bayham tüm bunları

açıklayamacağı bir ortadan kaybolmayı mazur göstermek için mi uydurmuştu, karısı Margaret Holloway'in kıskançlık duygularını kışkırtıp, ondan kolayca ayrılmak mı istemişti yoksa gerçek olmayan yalnızca arabaydı da, hikâye Esmond Handl'in mektubunda anlattığı gibi mi sonlanmıştı; bunu hiçbir zaman bilemeyeceğiz, en azından benim araştırmalarım bir sonuç vermedi. Bazen düşünüyorum da, bu o kadar da önemli değil aslında, ne olmuşsa olmuş, anlatılmaya degeceğini sanmıyorum.

Ertesi gün Victor Arledge çok erken saatte kamarasından çıktı. Son birkaç gündür olduğundan daha akıllı başında bir görünümdeydi, huzura ermiş gibi bir hali vardı. Yemek salonlarına gidip öbür yolcularla birlikte kahvaltı etti. Diğerleri ona pek sıcak davranmamalarına karşın kibarca selâmladılar (belki de bunu yolculuğun son günlerinin gelmiş olmasından duyulan sevince borçluydu). Gününü Léonide Meffre'nin öldüğü güne kadar olduğu biçimde geçirdi, yalnızca Esmond ve Clara Handl'la birkaç sözcük konuştu o kadar; ama daha önce yaptığı gibi, kendini öbür yolcuların bakışlarından ve fısıldaşmalarından sakınmak için bir çaba göstermedi. Yolculuğun geri kalanında da farklı davranmadı: biraz utangaçtı, sevimli görünmeye çabalıyordu, sanki bazı insanlarla, özellikle Bayan Cook, Bay Lambert Littlefield ve Bay Beauvais ile barışmaya çalışır gibi bir tutumu vardı. Hatta bir gün, gerçekten özveride bulunarak, Bay Bayham ile Doktor Bonington'dan kendisine iskambil oynamayı öğretmelerini istedi, tüm günü kartları çözmeye, farklı değerlerini anlamaya çalışarak geçirdi.

Kaptan Eustace Seeböhm'un yarası tümüyle iyileşmişti, kendini görevinin başına dönecek kadar iyi hissediyordu. Bu durum Kaptan Joseph Dunhill Kerrigan'ı ve yaptığı kötülükle-

ri anımsatmış olsa da, *Tallahassee*'nin yolcuları kontrolü kaybetmeyecek kadar hoşnuttular, Victor Arledge'ye karşı yenden tavır almadılar, bu konuları açmamakla ve yazarın yanında birkaç dakikadan fazla kalmamakla yetindiler. Fornington-Lewthwaite eski görevine döndü, üstelik yolcuların özel işlerine fazla burnunu soktuğunu düşünen üstü tarafından tebrik de edilmedi. Olayları aydınlatayım derken sevimsiz biri durumuna düşmüş, yolcuları hoşnut edememiş, gemiyi korku ve huzursuzluk içinde bırakmıştı.

Tallahassee'nin rotası Tanca'ydı, Kaptan Seeböhm kendini bir karar vermek zorunda hissetmiyordu, dolayısıyla işleri olurluna bırakmıştı. Kıyıdan gelen silah sesleri duyulduğu zaman, *Tallahassee* Fas karasularında, Cezayir'le sınırdaş bir bölgede seyrediyordu. Yolcular ve mürettebat kendilerini yere attılar, ama silah sesleri arttı. Geminin tekne bölümünün ahşabı kıymık kıymık sıyrılırken, kalın halatlarla makaralara tutturulmuş olan ilk yardım botları kurşunlardan delik deşik oldu. Kaptan Seeböhm dürbünüyle bakmasına karşın saldırganları seçemedi, kumulların ardına gizlenmiş olduklarını sandı. Birkaç cesur denizciyi ana direğin ucuna çıkartarak saldırganların kimliğini öğrenmek istedi, bir yandan da kıyıya yaklaşp saldırganlarla deneyimsiz gemicilerini (dövüşmek gerekirse ve güverteye çıkarlarsa) karşı karşıya bırakmak ile denize doğru açılıp mermilerin menzilinden çıkmak arasında karar vermeye çalışıyordu. Direkt inen gemiciler o yükseklikten bile ateş eden, geminin güvertesine saplanan mermi miktarına bakılırsa saldırganların kullandığı silah olması gereken makineli tüfekle ateş eden kimseyi görmediklerini söylediler. Yolcular paniğe kapılmaya başlamışlardı (saldırı başladığında çoğu güvertedeydi, kamaralarına kaçacak zamanları olmamıştı), Seeböhm karaya yaklaşp, görünmeyen düşmanla karşılaşmak

düşüncesinden vazgeçti. Birbiri ardına emirler yağdırdı ve gemi kıyı şeridinden açılmaya başladı. Silah sesleri kesildiği zaman tehlike geçmiş gibi görünüyordu. Yolcular yerden kalktılar, kendi kendilerine gemiye ateş açan gizemli düşmanın kim olabileceğini soruyorlardı; giysilerindeki tozu silkelediler, kırılan kemikleri olup olmadığını anlamak için kendilerini yokladılar. Hepsi bu kurşun yağmurunun *Tallahassee*'nin teknesine verdiği zararın ciddi boyutlarda olduğunu anlamıştı, daha fazla aksilik çıkmadan Tanca'ya ulaşabilirlerse hallerine şükrederceklerdi.

Saldırganlar -belki de Clara Handl'ın yolculuk boyunca sorduğu tek soru cevapsız kalmayacaktı- asi Resul ve isyancılarıydı.

Yedinci Kitap

Ufkun Öte Yanı adlı roman bitti. Bay Holden Branshaw elindeki kitabı bir hamlede kapattı, tok bir ses çıktı. Tek kelime bile etmeden üç saatten beri oturduğu tek kişilik koltuktan kalkarak omuz hizasında duran raflara doğru gitti, kitabı dikkatle, George Du Maurier'in yapıtlarının yayımlanmış olduğu ciltlerin yanına yerleştirdi. Daha sonra kendine bir kadeh İtalyan şarabı doldurdu, bana da sundu, hayır dediğimi görünce yorgunlukla iç geçirdi, koltuğuna oturdu ve şarabından bir yudum aldı. Ben ithal Türk sigaralarımдан birini dudaklarımın arasına kısırdım, ceplerimde kibrit aramaya başladığımı görünce yardımsever bir tavırla çakmağını çıkararak bana uzattı. Bu kez ben ayağa kalktım, sigaramdan derin so-

luklar çekerek odanın içinde dolanmaya başladım, koleksiyonundaki bazı ender bulunur ciltleri merakla inceledim, şömine rafının üzerinde duran seramiklere dokundum. Sanki bizim de konuşmaya cesaret edemiyorduk. Branshaw bana şarap ya da bir başka içki isteyip istemediğimi sormuş, ben tek lifini tek bir cümleyle reddetmiştim, biraz önce okuyup bitirdiği roman hakkında hâlâ tek kelime etmemiştik. Branshaw ya çok düzen meraklısı biri olduğu için ya da romanın yerinden fazla uzak kaldığını düşündüğünden, kitabı alelacele yerine kaldırmış, böylece yorumlarımızın zorunlu nesnesini gözlerden uzaklaştırmıştı. Bakışlarım ısrarla George Du Maurier'in desenli baskılarının dizili olduğu rafa kayıyordu, Bay Branshaw'ın arkadaşının romanını gözden kaybetmek istemiyordum sanki, ama en azından kitap yeniden Bay Branshaw'ın elindeki yerini alıp, adamın şahsının bir parçası olmadan ağzımı açıp bu konuda bir şey söylemeye dilim varmayacakmış gibi geliyordu. Bu niyetle kitabı görüp göremeyeceğimi sordum, ev sahibim hafif bir gülümsemeyle artık kitabı rahatça dinlenmeye bırakma zamanının geldiğini, eğer benim için çok önemli değilse bunu yapmamamı yeğlediğini söyledi. Tabii ki hiçbir önemi olmadığını söyledim, aslında Bay Branshaw'ın basit bir özgün kopya için takındığı bu gülünç, çekingen tavır sinirime dokunmuştu ama sustum ve gözlerimi Branshaw'a diktim. İtalyan şarabından küçük yudumlar alırken benim fikrimi söylememi beklemediğini fark ettim (*Ufkun Öte Yanı* adlı romanın ilk bölümünü bitirdiğinde takındığından farklı bir tutumdu bu), hatta adam bana aldırmiyordu bile, içine kapanmış halının desenlerini izliyordu ve yüzünde belirgin bir hoşnutsuzluk ifadesi vardı. Yorgun gibi görünüyordu (saatlerce yüksek sesle okumak gücünü tüketmişti), ama dikkatimi çeken şey, yorgunluğundan ziyade yüzündeki ekşi ifade ile fikrimi duymaya olan ilgisizliğiydi. Canım sıkılmıştı. Tam ölmüş arkadaşının romanını olağanüstü bulduğumu, böylesine önemli bir yazarın böyle zamansız biçimde

kaybedilmesinin ne denli üzücü olduğunu söylemeye hazırlanıyordum ki, Holden Branshaw içine kapanıklığından sıyrılıp lafı ağzımdan aldı.

Neredeyse dokunaklı bir ses tonuyla, “Biliyor musunuz? Arkadaşımın romanının sandığım kadar iyi olmadığını fark ettim,” dedi.

Bu sözleri beni gafil avladı. Tam övücü bir yorum yapmaya girişmek üzereyken Branshaw’ın başını hızlı hızlı iki yana salladığını gördüm, bu hareketiyle onu yalanlarla avutmama gerek olmadığını söyler gibiydi,

“Bakın,” dedi. “Ben bu romanı odamın sessizliğinde kendi kendime belki on kez okudum. Her keresinde günümüzde yazılanların tümünü aşan küçük bir başyapıtla karşı karşıya olduğumu düşündüm. Onu çok özgün, dahice yazılmış ya da taklit edilemez bulduğumu sanmayın, kendine özgü bir duygusallığı olduğu için böyle düşünüyordum. Victor Arledge’nin hikâyesini çok ilginç buluyor, anlatımın ağırbaşlı üslûbunu çok beğeniyordum. Ama söylediğim gibi odamın sessizliğinde. Arkadaşımın ölümünden beri bu romanın basılmasının gerekli olduğunu, yapıtının aydınlığa çıkmasının Edward’a çağdaş yazarlar arasında hak ettiği yeri sağlayacağını düşündüm. *Ufkun Öte Yanı*’nı kendim ve çalışma odamın dört duvarından başka bir şeyle paylaşmamıştım, başkalarının, başka okuyucuların üzerinde nasıl bir etki yaratacağını bilmiyordum. Bunu gerçekten düşünmemiştim ve herkesin benim gibi düşüneceğinden o kadar emindim ki! Bu izlenim doğru değilmiş, bunun ayırdına size romanın ikinci bölümünü okurken vardım. Arkadaşımın romanı yalnızca vasat. Heyecanlı bir gencin edebi girişiminden başka bir şey değil. Yani, belki de bu kadar sert olmamalıyım, belki de kin duyduğum için söylüyorum tüm bunları. Hatta *Ufkun Öte Yanı* epeyce iyi bir roman bile olabilir, ama tüm bunlar benim onun için niyetlendiklerimin yanında nedir ki? Büyük bir düş kırıklığı yaşıyorum, buna emin olun. Hayır, rica ederim sözümü kesmeyin. Söyledikle-

rim gün gibi ortada. Arkadaşımanın romanı asla basılmamalı, hatta benden başka bir okuyucusu olmamalı, kimse onu dinlememeliydi. O zaman belki büyüsunü yitirmezdi, ben de sonsuza kadar belki bir zaman gün ışığını göreceğı düşüyle yaşardım. Olmadı işte, belki de böylesi daha iyi. Biliyor musunuz, romanın ikinci bölümünü okurken sizin fikrinizi merak edip durdum, hatta bir ara okumayı kesip soracaktım da. Ama şimdi ne düşündüğünüzü bilmek beni hiç ilgilendirmiyor. Kendi fikrimin ne olduğunu bilmek bana yetiyor, sizinkinin (yani romanı daha önce hiç okumamış, Edward Ellis'i hiç tanımamış, Victor Arledge'nin yalnızca bir merakı yüzünden düş kırıklığına uğradığı için hayatının son yıllarını, kendini İskoçya'da yaşayan uzak bir akrabasının malikânesine kapatarak geçirdiğini bilmeyen birisinin) ne olabileceğini tahmin ediyorum. Buna göre (yani bunları hiç bilmeyen birisinin bakış açısına göre) roman düş kırıklığı yaratıyor. Şimdi bu mantık yürütmelerimin gelişigüzel, çocuksu, perspektifsiz, şu yaşadığım kötü anın ürünü olduğunu düşüneceksiniz, ama öyle değil. Bunları iyice düşündüm, tek korkum zaman geçip de daha sakın kafayla düşündükten, romana biraz uzaktan, daha nesnel bir gözle baktıktan sonra bu düşüncelerimin pekişecek olması. Anlatımın tutuk olduğunu söylerken haklıydınız, (şu anda öyle düşünmüyor olmanızın bir önemi yok; ben öyle olduğunu söylüyorum, bu düşünce giderek yerleşiyor kafama), hem Bayan Bunnage de bugün buraya gelmemekle çok iyi yaptı. Onun hakkında söylemiş olduğum şeylere karşın çok akıllı bir hanım olduğu ortada.”

Bay Branshaw'ın söylevi beni ilgilendirmesine karşın giderek kendini yinelemeye ve sonsuza doğru uzamaya başladı. Hem Edward Ellis'in (sonunda yazarın adını öğrenebilmiştim) romanını durup dururken aşağılamaya başlamasını anlayamıyordum hem de söylediklerini çocuksu ve kaprisli buluyordum. Ancak sözünü kesmeme neden olan şey, Bayan Bunnage'nin adının geçmesi oldu. Kadın tümüyle aklımdan çıkmıştı,

adını duyunca varlığını anımsadım, yokluğu yüzünden kendimi huzursuz hissetmeye başladım ve kendi kendime ne olmuş olabileceğini sordum.

“Bay Branshaw, Bay Ellis’in *Tallahassee*’nin yolculuğu hakkında bunca ayrıntıyı nasıl öğrenmiş olduğunu biliyor musunuz? Kitap bunlarla dolu.”

Bay Branshaw sanki bir uykudan uyandı, benden sorumu yinelememi rica etti. Sözüünü kestiğim için özürlerimi de ekleyerek sorumu yineledim.

“Bakın, dostumun yapıtı bir roman, bir özyaşamöyküsü değil. İçinde kendisinin uydurmuş olduğu pek çok konuşma ve durum var. Kimse bunların tam anlamıyla doğru olduğunu iddia edemez.”

“Bunu demek istemedim, Bay Branshaw: Ben çalışma yönteminin ne olduğunu sormak istemiştim, Lederer Tourneur’ün bir yeğenini sorguya çekmek dışında, örneğin,” dedim.

“Ha,” dedi Bay Branshaw, “Tourneur’ün yeğeni dışında pek çok kişiyle konuştu. Bunların arasında Esmond Handl da vardı, öleli yalnızca dört yıl oldu, onun sayesinde mektubun içeriğini ve bazı ayrıntıları biliyoruz. *Tallahassee*’nin pek çok yolcusu hâlâ hayatta, sağlıklı olmanın keyfini sürüyorlar. Ama asıl haber kaynağı Arledge’nin İskoçya’da, Perth yakınlarındaki malikânede yaşayan akrabalarıydı. Victor Arledge orada yolculuk hakkında bazı notlar bırakmış; çok az miktarda olduğu için basılması mümkün olmayan, anlaşılmaz, dağınık, kaba-taslak notlar. Edward önceden konu hakkında bilgi sahibi olduğu için bu notlardan pek çok şey çıkardı ve yararlanmasını bildi.

“Bana romanda bazı teknik yanlışlar var gibi geldi,” dedim. “Örneğin, bana kalırsa *Tallahassee*’nin İskenderiye’den Tanca’ya gitmesi çok uzun sürmüş.”

“Tabii ki bu tür yanlışlar olacak. Bir kere Edward Ellis denizcilik hakkında hiçbir şey bilmezdi, ayrıca romanı düzeltmeye olanak bulamadan öldü, üstelik onun ölçütlerine göre yaz-

diği bir kurgu roman. Bu tür yanlışlar bir deneme yazmış olsaydı kabul edilemez bulunurdu ancak.”

“Anlıyorum,” diye mırıldanarak ayağa kalktım.

Branshaw sesini yükselterek, “Yoksa gidiyor musunuz?” diye sordu.

“Evet, işlerim var, gitmem gerektiriyor,” diye cevapladım. “Kibarlığınıza çok teşekkür ederim, Bay Branshaw, eminim *Ufkun Öte Yanı* hakkında yeniden konuşacağız, okumanın üzerinden biraz zaman geçtikten ve siz düşüncelerinizi gözden geçirme olanağı bulduktan sonra.”

“Nasıl isterseniz, ama sizi uyarıyorum, ben kararımı verdim ve geri dönüşü yok. Roman basılmayacak.”

Gülümsedim. Kapıya doğru yürüdüm. Bana kapıyı açtı, veda etmek için elimi uzattığımda, “Umarım fikrinizi değiştirirsiniz,” dedim.

Branshaw da gülümseyerek, “Umut bağlamanıza engel olamam, ama boşa çıkacak. İyi günler,” dedi.

“Görüşmek üzere, her şey için tekrar teşekkürler, Bay Branshaw.”

Çıktım. Kapı sessizce ardımdan kapandı.

Bayan Bunnage’nin Finsbury Road’daki evine varmam sandığımdan uzun sürdü. Onu görmek için sabırsızlanıyordum. Bu sabah onun Branshaw’ın evine gelmesini engelleyen şeyin ne olduğunu öğrenmek istiyordum (adamin bu konudaki fikrine katılmıyordum), hem bana *Ufkun Öte Yanı*’nı sarmalayan giz perdesini aralayacağına söz vermişti (tabii söz verdiği için pişman olmamışsa ya da okumanın ikinci bölümüne katılması sözünü geçersiz kılmıyorsa). Aslında kitap beni heyecanlandırmıştı; Edward Ellis’in yapıtından ziyade, hikâye ve iki gece öncesine kadar varlığından bile habersiz olduğum yazar Victor Arledge’nin kişiliğiyle merakımı uyandıran. Bu nedenle

Bayan Bunnage'nin varlığını anımsadığımdan beri yerimde duramaz olmuştum, kafayı taktığım bu olayın (görünüşe göre Edward Ellis'in bile öğrenmeyi başaramadığı) ayrıntılarını öğrenmek için sabırsızlanıyordum. Bir araba bulmakta zorlandığım için Bay Branshaw'ın evinden Finsbury Road'a ulaşmam tam kırk beş dakikamı aldı.

Kapıyı çaldım, kimse cevap vermedi, yeniden çaldım ve bekledim, boşuna. Kapıyı ısrarla üç kez daha çaldım, bir sonuç alamayınca pencerelerden bir şeyler öğrenmeye karar verdim. Birden alt katın bir penceresindeki dışında, tüm panjurların kapalı olduğunu fark ettim. Bu pencereden içeri baktım, ama içeri başka bir yerden ışık girmediğinden doğal olarak hiçbir şey seçemedim (yani pek az şey seçebildim: bir koltuğun dört bacağını). Şaşırmıştım, kendi kendime bu sessizliğin ve terkedilmişlik halinin nedenini sordum, aklıma pek çok cevap üşüştü ve birinde karar kıldım.

Heyecanım biraz yatışmıştı. Her yanıma bir yorgunluk kapladı, başka bir arabaya binerek kendi evime gittim.

Bir banyo yaptım, yirmi sekiz yaşında akıllı, güzel bir kız olan kuzenimle öğle yemeği yedim. Londra'ya yeni gelmişti, sabırla eve dönmemi bekliyordu, onu bir hafta önce yemeğe davet etmiş, sonra tümüyle unutmuştum. Constance, adı buydu, sakın olmadığımı, huzursuz olduğumu fark edip belki yardım edebileceğini düşünerek neyim olduğunu sordu. Giderek sinirleniyordum, masadan kalkarak telefon rehberinde Bayan Bunnage'nin numarasını bulmaya gittim ve evini aradım. Kimse cevap vermedi. Davranışlarım ve durumum nedeniyle paniğe kapılan Constance sorusunu yinelediğinde neredeyse polise haber vermek üzereydim. Yeniden masaya oturdum, kuzenime son derece yüzeysel biçimde son iki gündür yaşadıklarımı anlattım. Onun da ilgisini çekmişti; Bayan Bunnage için kaygılandı, birlikte Finsbury Road'a dönmemizi, komşularla konuşmamızı, hatta kapının önündeki merdivenlerde oturarak Bayan Bunnage'nin ya da hizmetçisinin dönmesini bekleme-

mizi önerdi. Fikrini alkışlarla karşıladım ve hemen yola düzeldük (fikrin benden değil ondan gelmesine sevinmiştim, böylece yersiz davranmış ya da gülünç duruma düşmüş olmayacaktım). Constance arabasını da getirmişti, birkaç dakika içinde kadının koyu yeşil boyalı kapısının önüne vardık.

Constance benden daha kararlı görünüyordu, bitişikteki evin kapısını çaldı, ama yine açan olmadı. Dört numaralı evin basamaklarına oturarak beklemeye başladık. Neyse ki çok fazla beklememiz gerekmedi, biz basamaklara oturalı on dakika olmuştu ki art arda gelen üç siyah araba gördük (sokak hemen hemen boştu), bizim hizamızda durdular, içinden on insan indi, içlerinde Bayan Bunnage'nin yaşlı hizmetçisi de vardı. Hepsinin siyah ya da gri giyinmiş olduklarını, acılı hallerini görünce kuşkularım doğrulandı. İki adam (evlerinde olmayan komşular olsa gerekti) yaşlı hizmetçiye yardım ettiler, kadın Constance ile beklediğimiz yere kadar güçlkle yürüdü. Ayağa kalktık.

Ben ciddi bir ses tonuyla, "Ne oldu?" diye sordum, "Bayan Bunnage nerede?" Hizmetçinin beni tanımadığını görünce, "Beni anımsamadınız mı?" diye ekledim, "Dün burada öğle yemeği yemiştin."

Yaşlı hizmetçi yüzüme baktı, kim olduğumu anımsadı, sadece Constance'nin varlığı kafasını karıştırmış olmalıydı.

"Onu biraz önce gömdük," dedi, bir beden hareketiyle eve girmek için izin istedi.

Constance ile kenara çekilip yol verdik, yaşlı hizmetçi kapının ardında gözden yitmeden önce Bayan Bunnage'nin bana bir mesaj bırakıp bırakmadığını sordum ve adımı söyledim. Yaşlı kadın döndü, yüzüme baktı, başıyla hayır anlamına gelen bir işaret yaptı.

Komşuları Bayan Bunnage'nin kalbinin çok zayıf olduğunu, evvelsi gece bir kalp krizi geçirdiğini, anında öldüğünü söylediler. Vasiyetine göre her şeyi yaşlı hizmetçiye bırakmıştı: ev, resimler, mobilyalar, kitaplar ve bir miktar para yaşlı kadınınındı artık.

Sekizinci Kitap

Aradan iki yıl -kimbilir o öğleden sonranın nasıl etkilemiş olduğu iki yıl- geçti, ben kuzenim Constance ile evlendim, iş yüzünden Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşamaya başladık. Yavaş yavaş Bayan Bunnage'yi, Holden Branshaw'ı -ya da Horder Bragshawe'yi, asla doğrusunu öğrenemedim-, *Ufkun Öte Yanı* adlı romanı unuttum, ama hiçbir zaman kesin olarak değil. Arada bir, yumuşak ve tatlı eşim beni yatakta oyaladığında ya da okumaya dalıp yatma saatini geciktirdiğimde, kendi kendime Bayan Bunnage'nin bana Edward Ellis'in romanı hakkında söylemeye söz vermiş olduğu gizlerin neler olduğunu soruyordum. Amerika'da tanınmamış bir yazar olmasına ve yapıtlarını bulmak çok zor olmasına karşın Victor Arledge'nin bir-

iki kitabını ele geçirmiştim. Düzeylerini *Ufkun Öte Yanı*'yla kıyaslayamazdım bile. Kişilik olarak olmasa bile yazar olarak pek sıradandı Victor Arledge. Bu durum kendi kendime, Bay Branshaw'ın arkadaşının hayatını ve servetini bu kadar sıradan, hiçbir özelliği olmayan bir yazarın edebiyattan elini ayağını çekmesini araştırmaya adamasının nedenlerini sormama yol açtı.

Söylediğim gibi o öğle sonrasının üzerinden yaklaşık iki yıl geçmişti. Eşimin, rahatsız olan babasını ziyaret etmek ve ölmeden önce bir kez daha görmek üzere İngiltere'ye gitmesi gerekti. Geri döndüğünde hem üzgündü hem de evine kavuşmaktan, yeniden benimle birlikte olmaktan hoşnuttu. Bana bir armağan getirmişti. Finsburry Road'daki dört numaralı eve gitmiş, Bayan Bunnage'nin yaşlı hizmetçisinden içi notlarla dolu olan çantasını satın almayı başarmıştı. Hizmetçi çantayı henüz kadının eleştirmenlik çalışmalarıyla ilgilenen araştırmacılara satmamıştı. İlgiyle çantanın içindekileri inceledim, birçok mektup, notlar, metin üzerine yorumlar arasında zamanın yıpratıldığı, eril harflerle birinci tekil şahıs yazılmış, dört sayfalık notlar buldum, yani bunları yazan Bayan Bunnage değildi. Ben yazılanlardan kendime ait birtakım sonuçlar çıkardım tabii, ancak şuna inanıyorum ki, Bayan Bunnage *Ufkun Öte Yanı* hakkında bu dört sayfada yazılı olanlardan çok daha fazlasını biliyordu.

Haziran 1971 - Eylül 1972